

Univerzitet u Novom Pazaru

**INFORMATOR
ZA UPIS NA OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE**

ZA AKADEMSKU 2023/2024

Novi Pazar, april 2023. godine

INFORMATOR
ZA UPIS NA OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE

Izdavač: **Univerzitet u Novom Pazaru**

Za izdavača: **Suad Bećirović**, rektor

Amela Lukač-Zoranić, urednik
Dženis Bajramović, tehnički urednik

Lektor: Adnan Hasanović
Korice: Denis Kučević

Adresa: Univerzitet u Novom Pazaru
Ul. Dimitrija Tucovića bb
36300 Novi Pazar
Telefon: +381 20 316 634
E-mail: rektorat@uninp.edu.rs

Sajt Univerziteta: <http://www.uninp.edu.rs/>

O UNIVERZITETU U NOVOM PAZARU

Univerzitet u Novom Pazaru je nastao na tlu vjekovnog susretanja i prožimanja raznih naroda i kultura. Osnovan je 2002. godine, kao zadužbina (vakuf), sa ciljem da obrazovanje i neprestana težnja za sticanjem znanja budu najbolji i najprepoznatljiviji brendovi ovog podneblja. Ova visokoobrazovna institucija je među prvima u našoj zemlji koncipirala sistem studija po modelu zapadnoevropskih zemalja. Ovakve intencije osnivača – zadužbinara ili vakifa, potvrđene su prije svega ostvarivanjem saradnje sa brojnim uglednim univerzitetima u zemlji i inostranstvu uz mogućnost realizacije programa razmjene studenata.

Navešćemo samo neke od stranih univerziteta sa kojima je ostvarena ugovorna saradnja: *Ondokuz Mayis Univerzitet iz Samsuna*, gdje postoji tzv. "Mevlana sporazum" koji omogućava studentima boravak dijela školovanja u Turskoj; *Univerzitet u Segedinu (Mađarska)*; *Koledž u Dunaujvaroshi (Mađarska)*; *Univerzitet u Sarajevu (BiH)*; *Univerzitet „Džemal Bijedić“ iz Mostara (BiH)*; *Univerzitet u Bijaću (BiH)*; *Državni univerzitet u Tetovu (MK)*; *Univerzitet „Sveti Kliment Ohridski“ (MK)*.

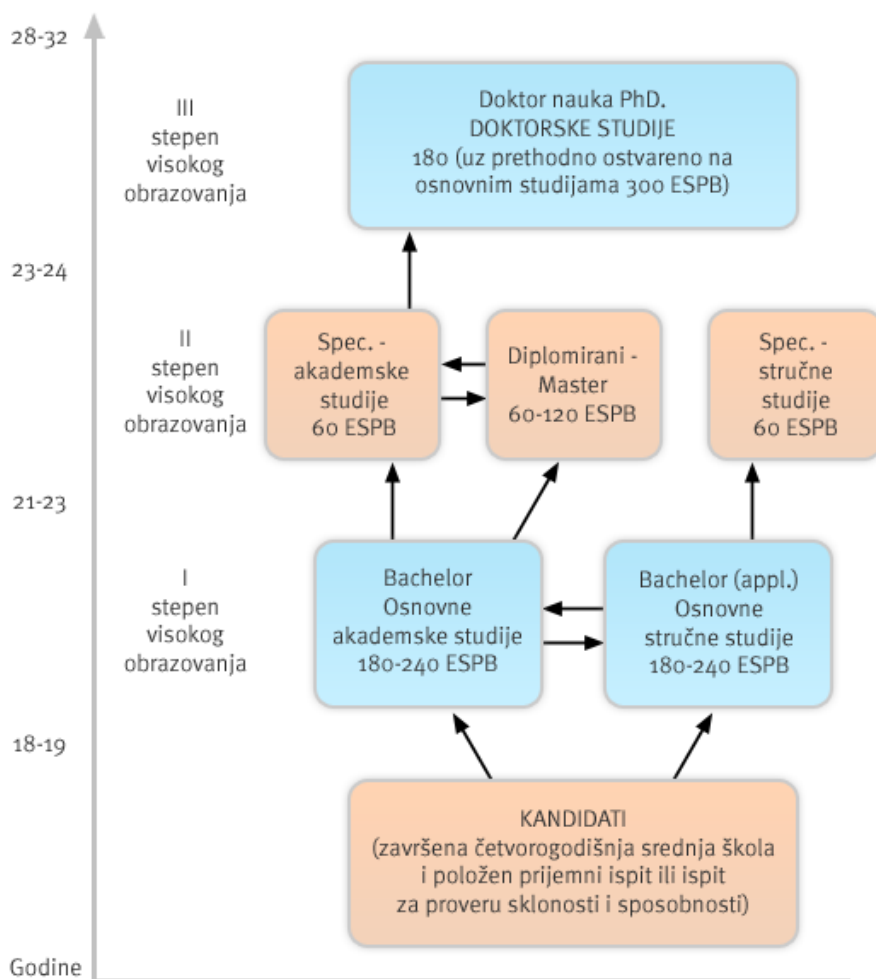
Program saradnje sa ovim i drugim univerzitetima na širim prostorima Balkana i Evrope odnosi se na projekte koji podrazumijevaju: dugoročnu saradnju na svim područjima od zajedničkog interesa; uzajamno povezivanje, angažovanje i razmjenu nastavnika i saradnika; bezteretnu razmjenu neophodne stručne literature, pomoć i stručnu podršku u kvalitetnoj implementaciji savremenih principa i standarda nastavno-naučnog procesa; intenzivno uključivanje obeju strana u istraživačke procese; organizovanje naučnih i stručnih skupova, savjetovanja, seminara, okruglih stolova, itd. Multikulturalnost i multietničnost – najveće vrijednosti koje posjeduje naša zemlja, podneblje čiji smo dio, predstavljaju nepresušno izвориšte pozitivne energije iz kojeg neprestano crpimo snagu ka novim i višim obrazovnim i

saznajnim dometima. Univerzitet u Novom Pazaru sa svojim departmanima, proklamovane ciljeve realizuje u duhu ideje da svaka istinski vrijedna misao i ideja mogu opstati samo u potpunoj slobodi intelektualnog prostora, uz misao o dragocjenosti znanja i njegovoj pravoj moći.

OSOBENOSTI UNIVERZITETA U NOVOM PAZARU

- Koncept studija je utemeljen na Bolonjskoj deklaraciji, po modelu zapadnoevropskih zemalja.
- Studije traju 4 + 1 + 3 studijske godine. Izuzetak čini studijski program na Departmanu za pedagogiju i psihologiju. Na studijskim odsjecima i smjerovima na kojima nastava, na prvom stepenu, traje četiri studijske godine, student po okončanju četvrte studijske godine može polagati završni ispit i time steći diplomu o završenom prvom stepenu visokog obrazovanja (BACHELOR/DIPLOMIRANI, 240 ESPB kredita).
- Po završetku akademskih studija prvog nivoa studenti mogu upisivati studije u trajanju od jedne studijske godine, odnosno drugi stepen visokog obrazovanja (MASTER 60 ESPB).
- Po okončanju drugog stepena visokog obrazovanja, kandidati mogu upisati treći stepen visokog obrazovanja, za sticanje zvanja doktor nauka – PhD, tj. 180 ESPB, odnosno tri studijske godine;
- Kandidati sa završenim postdiplomskim studijama i zvanjem MAGISTAR, u skladu sa ranijim Zakonom o visokom obrazovanju, mogu prijavljivati DOKTORSKE DISERTACIJE, za sticanje zvanja DOKTOR NAUKA.
- Intencija nastavnih planova i programa, kao i cjelokupnog rada na Univerzitetu, je ostvarivanje jedinstva teorijskih i praktičnih znanja, vještina i navika, kao preduslova za sigurnu profesionalnu i poslovnu karijeru;
- Primjenjuju se visoki profesionalni i tehnički standardi, uz angažovanje eminentnih stručnjaka u zemlji i inostranstvu za sve nastavno-naučne oblasti;
- Nastava se izvodi u moderno dizajniranom i tehnički opremljenom prostoru: učionicama, vježbaonicama, laboratorijama, salama i amfiteatrima.

SISTEM VISOKOG OBRAZOVANJA U SRBIJI

KONKURS
ZA UPIS STUDENATA NA OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE
U ŠKOLSKOJ 2023/2024. GODINI NA
UNIVERZITETU
U NOVOM PAZARU

Raspisuje se Konkurs za upis studenata na osnovne akademske studije na Univerzitetu u Novom Pazaru u školskoj 2023/2024. godini, sa upisnim kvotama za studijske programe koji se izvode na UNP-u:

OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE - 240 ESPB:

1. DEPARTMAN ZA FILOLOŠKE NAUKE
(četvorogodišnje bachelor studije):

1. Bosanski jezik i bošnjačka književnost.....15 studenata,
2. Srpski jezik i književnosti.....15 studenata,
3. Engleski jezik i književnost.....25 studenata,
4. Njemački jezik i književnost.....25 studenata.

2. DEPARTMAN ZA PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKE NAUKE:
(četvorogodišnje bachelor studije):

1. Vaspitač djece predškolskog uzrasta.....25 studenata,
2. Psihologija.....25 studenata.

3. DEPARTMAN ZA PRAVNE NAUKE
(četvorogodišnje bachelor studije):

1. Pravo (opšte pravo).....30 studenata,
2. Pravo (pravo unutrašnjih poslova).....30 studenata.

4. DEPARTMAN ZA EKONOMSKE NAUKE
(četvorogodišnje bachelor studije):

1. Poslovna ekonomija .....25 studenata,
2. Poslovna informatika.....25 studenata.

5. DEPARTMAN ZA RAČUNARSKE NAUKE
(četvorogodišnje bachelor studije):

1. Informatika.....25 studenata

6. DEPARTMAN ZA UMJETNOST

(četvorogodišnje bachelor studije):

1. Likovna umjetnost – Slikarstvo.....10 studenata,
2. Modni dizajn.....15 studenata,
3. Grafički dizajn.....15 studenata.

USLOVI KONKURSA:

Pravo upisa na osnovne akademske studije imaju kandidati koji su završili srednju školu u četvorogodišnjem trajanju.

Upisna dokumentacija:

1. Diploma i svjedočanstva svih razreda četvorogodišnje srednje škole;
2. Izvod iz matične knjige rođenih;
3. Priznanica o uplaćenim troškovima za prijemni ispit.

JUNSKI UPISNI ROK:

Predaja dokumentacije: od 12. juna do 07. jula; prijemni ispiti: 08. jula; rezultati prijemnog ispita: 10. jula; upis primljenih kandidata: od 10. do 15. jula. 2023. godine.

SEPTEMBARSKI UPISNI ROK:

Predaja dokumentacije: od 21. avgusta do 15. septembra; prijemni ispiti: 16. septembra; rezultati prijemnog ispita: 18. septembra; upis primljenih kandidata: od 18. do 30. septembra 2023. godine.

Ovaj Konkurs će biti objavljen na Oglasnoj tabli Univerziteta, štampanim i elektronskim medijima kao i na zvaničnom sajtu Univerziteta u Novom Pazaru.

SADRŽAJ INFORMATORA

1.	TEST OPŠTEG ZNANJA	9
2.	DEPARTMAN ZA RAČUNARSKE NAUKE	30
3.	DEPARTMAN ZA EKONOMSKE NAUKE	45
4.	DEPARTMAN ZA PRAVNE NAUKE	74
5.	DEPARTMAN ZA FILOLOŠKE NAUKE	91
6.	DEPARTMAN ZA PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKE NAUKE	156
7.	DEPARTMAN ZA UMJETNOST	188
8.	RJEŠENJA TESTOVA	202

TEST OPŠTEG ZNANJA

TEST OPŠTEG ZNANJA

1. Kako se zove glavni grad Etiopije?
  - a) Etiopija Siti,
  - b) Kartum,
  - c) Najrobi,
  - d) Adis Abeba.
2. Dovršite rečenicu: Nisam razgovarao...
  - a) nisakim,
  - b) s nikim,
  - c) ni sa kim,
  - d) sa nikim.
3. Najveće evropsko ostrvo je:
  - a) Sicilija,
  - b) Velika Britanija,
  - c) Krit,
  - d) Island.
4. Katalonija je dio:
  - a) Portugala,
  - b) Maroka,
  - c) Tunisa,
  - d) Španije.
5. Ko je izmislio telefon?
  - a) Tesla,
  - b) Edison,
  - c) Bel,
  - d) Vat.
6. Ksenofobija je strah od:
  - a) letjenja,
  - b) otvorenog prostora,
  - c) visine,
  - d) stranaca.
7. Šta označava skraćenica V.I.P.?
  - a) mobilnu telefoniju,
  - b) veoma važne osobe,
  - c) veoma opasne osobe,
  - d) „vrati ili plati”.
8. Frontmen grupe ROLINGSTONES zove se:
  - a) Majkl Džordan,
  - b) Mik Džeger,
  - c) Majkl Džekson,
  - d) Džeri Luis.
9. Haiku je:
  - a) vrsta japanske pjesme,
  - b) japanska borilačka vještina,

- c) vještina savijanja papira,
  - d) začini u kineskoj kuhinji.
10. Dekadencija znači:
- a) napredovanje,
  - b) nazadovanje,
  - c) ostajanje u istom stanju,
  - d) ništa od navedenog.
11. Pulicerovu nagradu dobijaju:
- a) glumci i režiseri,
  - b) političari,
  - c) muzičari,
  - d) novinari.
12. Azurna boja je:
- a) plava,
  - b) zelena,
  - c) žuta,
  - d) ljubičasta.
13. Dužina od jednog inča iznosi:
- a) oko 1 cm,
  - b) oko 2,5 cm,
  - c) oko 5 cm,
  - d) 60 cm.
14. Osnivač visokoškolskog obrazovanja u Srbiji je:
- a) Jovan Sterija Popović,
  - b) Dositej Obradović,
  - c) Branislav Nušić,
  - d) Radoje Domanović.
15. Ahilova peta je simbol za:
- a) sporost i tromost,
  - b) snagu i jačinu,
  - c) inteligenciju i okretnost,
  - d) slabost i ranjivost.
16. Otomansko carstvo je drugi naziv za:
- a) Perzijsko carstvo,
  - b) Egipatsko carstvo,
  - c) Tursko carstvo,
  - d) Arapsko carstvo,
  - e) Mongolsko carstvo.
17. Sertifikat je:
- a) potvrda,
  - b) zajam,
  - c) molba,
  - d) ustupak,
  - e) tužba.
18. Da bi se iz podmornice moglo vidjeti šta se dešava na površini vode, potreban je:
- a) stetoskop,
  - b) durbin,
  - c) teleskop,
  - d) žiroskop,
  - e) periskop.
19. Hologram je:

- a) štampano platno,
  - b) astronomska mapa,
  - c) trodimenzionalna fotografija,
  - d) način sporazumevanja pomoću gestova.
20. Nebesko tijelo vidljivo sa Zemlje tek svakih 76 godina je:
- a) Halejeva kometa,
  - b) planeta Pluton,
  - c) sazvežđe planete Mars,
  - d) zvezda Vega.
21. Prestonica himalajske kraljevine Nepal je:
- a) Islamabad,
  - b) Pešavar,
  - c) Lasa,
  - d) Leh,
  - e) Katmandu.
22. Debakl znači:
- a) uspjeh,
  - b) neuspjeh,
  - c) stagnaciju,
  - d) slavlje.
23. Gajgerovim brojačem se mjeri:
- a) pritisak,
  - b) radioaktivnost,
  - c) zagađenost,
  - d) frekvencija.
24. Triatlon je:
- a) kartaška igra,
  - b) bog oblaka,
  - c) meteorološki instrument,
  - d) sportska disciplina.
25. Svječano uvođenje u novu dužnost (na primjer, uvođenje u dužnost predsjednika države) zove se:
- a) inauguracija,
  - b) nominacija,
  - c) prezentacija,
  - d) inicijacija.
26. „Koliko imaš RAM-a?“ „Četiri gigabajta“. Ovaj razgovor vode:
- a) piloti,
  - b) trgovci,
  - c) srčani bolesnici,
  - d) kompjuteraši,
  - e) bankari.
27. Tvrdnja koja se ne dokazuje je:
- a) aksiom,
  - b) teorema,
  - c) teorija,
  - d) hipoteza,
  - e) argument.
28. Dužina jedne milje je:
- a) 2500 metara,

- b) oko 1200 metara,
  - c) 750 metara,
  - d) između 1500 i 2000 metara.
29. Zaokružite pravilno napisanu rečenicu:
- a) Doćiću kod tebe.
  - b) Doći ću kod tebe.
  - c) Doćićemo kod tebe.
  - d) Mi ćemo da dođemo kod tebe.
30. Najuspješniji lovac zmiija otrovnica je:
- a) ris,
  - b) lasica,
  - c) mungos,
  - d) marimba.
31. Antagonizam je vrsta:
- a) suprotnosti,
  - b) sličnosti,
  - c) ravnodušnosti.
32. Mobilnost znači:
- a) pokretljivost,
  - b) nepokretljivost,
  - c) poziv u pomoć.
33. U kom kompjuterskom programu se najčešće kucaju tekstualni dokumenti?
- a) Microsoft World,
  - b) Microsoft Word,
  - c) Microsoft Excel,
  - d) Microsoft PowerPoint.
34. Muzički instrument je:
- a) mandolina,
  - b) papalina,
  - c) konkubina,
  - d) kartolina.
35. Koje tijelo u Sunčevom sistemu zvanično više nije planeta?
- a) Zemlja,
  - b) Venera,
  - c) Pluton,
  - d) Saturn.
36. Felinolog je neko ko se bavi:
- a) mačkama,
  - b) pticama,
  - c) posredovanjem,
  - d) divljim životinjskim vrstama.
37. Antički Vavilon se nalazi u blizini današnjeg:
- a) Jerusalima,
  - b) Bagdada,
  - c) Kaira,
  - d) Bejruta.
38. Šta nije potrebno za fotosintezu?
- a) voda
  - b) hlorofil
  - c) sunčeva energija

- d) sve je potrebno
39. Koji Folksvagenov automobil ima naziv kao ekvatorijalni vjetar?
- a) Pasat
  - b) Golf
  - c) Polo
  - d) Tuareg
40. Dovrši analogiju: Afrodita-Venera, Eros-_____?
- a) Jupiter,
  - b) Saturn,
  - c) Amor,
  - d) Apolon.
41. Pod kojim najmanjim uglom su sinus i kosinus jednaki?
- a) 0 stepeni,
  - b) 45 stepeni,
  - c) 90 stepeni,
  - d) 30 stepeni,
  - e) 60 stepeni.
42. Sa koliko kugli se igra karambol?
- a) 3,
  - b) 6,
  - c) 12,
  - d) 9,
  - e) 15.
43. Ako se za neki sport kaže da je "furiozan", on je?
- a) brz i dinamičan,
  - b) interesantan,
  - c) neizvestan,
  - d) pun prekida.
44. Ko je komponovao „Bumbarov let“?
- a) Petar Iljič Čajkovski,
  - b) Franc List,
  - c) Bedžih Smetana,
  - d) Nikolaj Rimski Korsakov,
  - e) Vagner.
45. Koji hronološki redoslijed pravaca je tačan?
- a) karolinška-merovinška-romanika-gotika,
  - b) merovinška-karolinška-gotika-romanika,
  - c) merovinška-karolinška-romanika-gotika,
  - d) karolinška-merovinška-gotika-romanika,
  - e) merovinška-gotika-karolinška-romanika.
46. Ortov oblak je:
- a) vrsta olujnog oblaka,
  - b) vrsta „cloud“ Sistema,
  - c) deo jonosfere,
  - d) skupina vinskih mušica,
  - e) granica Sunčevog Sistema.
47. Šta od navedenog nije RPG?
- a) World of Warcraft 2,
  - b) Dragon Age,
  - c) Final Fantasy,
  - d) The Elder Scrolls,

- e) Mortal Combat Trilogy.
48. Ako se u priči pojavljuju Kraljevstvo severa, Kraljevstvo ostrva i reka, Kraljevstvo stena, Kraljevstvo olujne zemlje, naslov je:
- a) Igra prestola,
  - b) Gospodar prstenova,
  - c) Hobit,
  - d) Američka horor priča,
  - e) Tamna strana Sunca.
49. Šta znači skraćenica MAC u informatici?
- a) Made by Apple Computer,
  - b) Memory Address Corruption,
  - c) Maximum Application Control,
  - d) Media Access Control,
  - e) Microsoft Application.
50. Šta su motorcangle?
- a) makaze za žice,
  - b) konzola za video-igrice,
  - c) sprava za vađenje koštica iz voća.
51. Koje je najveće ostrvo na svijetu?
- a) Nova Gvineja,
  - b) Madagaskar,
  - c) Grenland.
52. Prepoznaj odlike (svojstva balade):
- a) ima ustaljenu pjesničku formu,
  - b) sadrži lirske, epske i dramske elemente i završava tragično,
  - c) opjeva značajne historijske događaje.
53. Retrospektivno pripovedanje je:
- a) pričanje koje je usredsređeno na unutrašnji život ličnosti,
  - b) kazivanje o događajima u obrnutom vremenskom smjeru: od sadašnjosti prema prošlosti,
  - c) predstavljanje mogućih zbivanja u budućnosti.
54. Ko je napisao knjigu „Plavi čuperak“?
- a) Miroslav Antić,
  - b) Branko Ćopić,
  - c) Arsen Diklić.
55. Ekonomski najjača zemlja jugozapadne Azije i čitavog islamskog svijeta je...
- a) Sudijska Arabija,
  - b) Sirija,
  - c) Egipat.
56. Međunarodna komisija kriminalne policije naziva se...
- a) Izborna komisija,
  - b) BIA,
  - c) Interpol.
57. Aboridžini su domorodačko stanovništvo:
- a) Novog Zelanda,
  - b) Havaja,
  - c) Australije.
58. Prije Drugog svjetskog rata dominantan jezik u međunarodnim odnosima bio je...
- a) Nemački,
  - b) Francuski,

- c) Engleski.
59. Muzički instrument je:
- a) mandolina,
  - b) papalina,
  - c) konkubina.
60. Koja je najmnogoljudnija zemlja posle Kine?
- a) Iran,
  - b) Italija,
  - c) Indonezija,
  - d) Indija.
61. Drugi svjetski rat počeo je 1. septembra 1939. napadom Nemačke na:
- a) Veliku Britaniju,
  - b) Sovjetski Savez,
  - c) Francusku,
  - d) Poljsku.
62. Koga smatraju osnivačem teorije o evoluciji?
- a) Frojda,
  - b) Njutna,
  - c) Darvina,
  - d) Laplasa.
63. Koncentracioni logor Aušvic se nalazio na prostoru današnje:
- a) Nemačke,
  - b) Češke,
  - c) Poljske,
  - d) Austrije.
64. Penicilin je otkrio/otkrila:
- a) Luj Paster,
  - b) Aleksandar Fleming,
  - c) Marija Kiri,
  - d) Johan Mendel.
65. Minimalan broj prisutnih potreban da se donese punovažna odluka naziva se:
- a) referendum,
  - b) kvorum,
  - c) plenum,
  - d) kvantum.
66. Albert Ajnštajn je otkrio:
- a) teoriju kvantiteta,
  - b) teoriju mediokriteta,
  - c) teoriju relativiteta,
  - d) teoriju kvaliteta.
67. Na kom kontinentu se nalazi država Mali?
- a) Aziji
  - b) Evropi
  - c) Africi
68. U kojem od ovih gradova možete videti Zlatni most?
- a) Londonu
  - b) Njujorku
  - c) San Francisku
69. U kojoj državi je rođen Adolf Hitler?
- a) Austriji

- b) Nemačkoj
  - c) Belgiji
70. Ko je napravio prvi parobrod?
- a) Faradej
  - b) Fulton
  - c) Fuko
71. Ko je napisao tragediju „Hamlet“?
- a) Viljem Šekspir
  - b) Čarls Dikens
  - c) Edgar Alan Po
72. Rad slikara Anrija de Tuluz-Rotreka spada u:
- a) Realizam,
  - b) Impresionizam,
  - c) Postimpresionizam,
  - d) Kubizam.
73. Koja od navedenih oblasti ne ulazi u sastav Velike Britanije?
- a) Vels,
  - b) Škotska,
  - c) Republika Irska,
  - d) Engleska.
74. Koji kompozitor je pred kraj života postao gluh?
- a) Hajdn,
  - b) Betoven,
  - c) Bah,
  - d) Mocart.
75. Prema narodnim pričama, onaj ko zna nemušti jezik:
- a) razumije sve svjetske jezike,
  - b) razumije govor životinja,
  - c) tumači svjete knjige,
  - d) može da razgovara sa mrtvima.
76. Stećak je?
- a) biljka,
  - b) srednjovjekovni nadgrobni spomenik,
  - c) turističko mjesto u Srbiji.
77. Drugi svjetski rat je trajao?
- a) 1941-1945. godine,
  - b) 1914-1918. godine,
  - c) 1939-1945. godine,
  - d) 1936-1941. godine.
78. Avdo Međedović je bio?
- a) najtrofejniji Balkanski atletičar,
  - b) najpoznatiji Balkanski alpinist,
  - c) najpriznatiji svjetski pjevač epskih priča,
  - d) poznati slikar.
79. „Rat i mir“ je poznato djelo?
- a) Vilijema Šekspira,
  - b) Gabrijela Garsije Markeza,
  - c) Nikolaja Vasiljeviča Gogolja,
  - d) Lava Tolstoja.
80. Fridrih Niče je poznati Njemački?

- a) kompozitor,
  - b) slikar,
  - c) filozof,
  - d) fudbalski reprezentativac.
81. Po geografskom položaju, Velika Britanija je?
- a) bivša članica Evropske unije,
  - b) ostrvo,
  - c) poluostrvo.
82. Korzika je ostrvo koje pripada?
- a) Francuskoj,
  - b) Italiji,
  - c) Španiji,
  - d) Grčkoj.
83. Imanuel Kant je bio?
- a) jedan od najvećih slikara,
  - b) jedan od najvećih filozofa,
  - c) jedan od najvećih biologa,
  - d) jedan od najvećih fizičara.
84. Glavni grad Švicarske je?
- a) Cirihi,
  - b) Ženeva,
  - c) Bern,
  - d) Beč.
85. Pirineji su?
- a) planinski vijenac na jugozapadu Evrope,
  - b) Grčka ostrva,
  - c) Drevni afrički narod.
86. Efektom "staklene bašte" naziva se pojava?
- a) zagrijavanja Zemljine površine,
  - b) hlađenja Zemljine površine.
87. "Znam da ništa ne znam" je maksima koju je izrekao?
- a) Euklid,
  - b) Diogen,
  - c) Sokrat,
  - d) Aristotel.
88. Hipokratovu zakletvu polažu?
- a) vojnici,
  - b) sudije,
  - c) advokati,
  - d) ljekari.
89. Mjerna jedinica za silu je?
- a) Tesla,
  - b) Njutn,
  - c) Paskal.
90. Pančičev vrh je najveći vrh planine?
- a) Tara,
  - b) Golija,
  - c) Kopaonik,
  - d) Zlatibor.
91. Sa koliko država se graniči Republika Srbija?

- a) 7,
  - b) 8,
  - c) 9,
  - d) 6.
92. Egipat se nalazi na?
- a) na istoku Afrike,
  - b) na jugu Afrike,
  - c) na sjeveru Afrike,
  - d) na zapadu Afrike.
93. Pitagorina teorema je pojam iz?
- a) hemije,
  - b) fizike,
  - c) matematike,
  - d) logike.
94. Velika Morava nastaje spajanjem?
- a) Zapadne i Istočne Morave,
  - b) Zapadne i Južne Morave,
  - c) Istočne i Južne Morave.
95. Velika Morava se uliva u?
- a) Južnu Moravu,
  - b) Dunav,
  - c) Savu,
  - d) Drinu.
96. Ko je otkrio štampu?
- a) Gutenberg,
  - b) Fleming,
  - c) Šopenhauer.
97. Koje godine je Ivo Andrić dobio Nobelovu Nagradu za književnost?
- a) 1964. godine,
  - b) 1961. godine,
  - c) 1958. godine,
  - d) 1963. godine.
98. Oslo je glavni grad?
- a) Švedske,
  - b) Finske,
  - c) Norveške,
  - d) Rumunije.
99. Najmanja država na svijetu je (po površini)?
- a) Monako,
  - b) Vatikan,
  - c) Portugal,
  - d) Gibraltar.
100. Najveća zemlja na svijetu je (po površini)?
- a) Kina,
  - b) Brazil,
  - c) Kanada,
  - d) Rusija.
101. „Seobe“ je napisao?
- a) Meša Selimović,
  - b) Ivo Andrić,
  - c) Miloš Crnjanski,

- d) Dositej Obradović.
102. Don Kihot se u istoimenom romanu bori protiv?
- kradljivaca,
  - zakona,
  - vjetrenjača,
  - duhova.
103. Približna vrijednost broja π (pi) iznosi?
- 3,16;
  - 3,13;
  - 3,15;
  - 3,14.
104. Winston Čerčil je bio političar i premijer?
- SAD-a,
  - Rusije,
  - Velike Britanije,
  - Kanade.
105. Kafa potiče iz?
- Azije,
  - Južne Amerike,
  - Afrike,
  - Evrope.
106. Nijagarini vodopadi se nalaze u?
- Kanadi,
  - Argentini,
  - Brazilu,
  - Meksiku.
107. „Biti ili ne biti – pitanje je sad“ je dilema književnog junaka iz književnog djela?
- Magbet,
  - Hamlet,
  - Otelo,
  - Romeo i Julija.
108. Planina Tara se nalazi u?
- Zapadnoj Srbiji,
  - Centralnoj Srbiji,
  - Južnoj Srbiji,
  - Sjevernoj Srbiji.
109. „Kocka je bačena“ (lat. „Alea iacta est“) se pripisuje?
- Gaju Juliju Cezaru,
  - Marku Antoniju,
  - Kleopatri.
110. „Doručak na travi“ je slika?
- Pol Sezana,
  - Klod Monea,
  - Pol Gogena,
  - Eduara Manea.
111. H₂O je hemijska formula za?
- kiseonik,
  - vodu,
  - magnezijum,
  - zlato.

112. Najviši pravni akt jedne države naziva se?
- ustav,
  - uredba,
  - pravilnik,
  - zakon.
113. Koja od navedenih zemalja ne pripada Skandinaviji?
- Norveška,
  - Švedska,
  - Litvanija,
  - Finska.
114. U kom kompjuterskom programu se najčešće kucaju tekstualni dokumenti?
- Microsoft World,
  - Microsoft Word,
  - Microsoft Excel.
  - QWERTY inc.
115. Pravilno napisana riječ je?
- ne znanje,
  - ne dostajati,
  - ne piti,
  - ne pozvan.
116. „Božanstvenu komediju“ je napisao?
- Alber Kami,
  - Samjuel Beket,
  - Meša Selimović,
  - Dante Aligijeri.
117. „Čekajući Godoa“ je drama koju je napisao?
- Dante Aligijeri,
  - Samjuel Beket,
  - Ivo Andrić,
  - Isidora Bjelica.
118. Koje djelo je napisao Fjodor Mihailovič Dostojevski?
- „Tihi Don“,
  - „Stranac“,
  - „Zločin i kazna“,
  - „Sto godina samoće“.
119. Navedite predstavnika impresionizma u slikarstvu?
- Pablo Pikaso,
  - Klod Mone,
  - Žan Mone,
  - Sava Šumanović.
120. U kom gradu žive književni junaci Romeo i Julija?
- Rimu,
  - Veroni,
  - Birmingemu,
  - Firenci.
121. Ko je izumio parnu mašinu?
- Džems Vat,
  - Džejmi Oliver,
  - Milutin Milanković,
  - Aleksandar Grejem Bel.

122. „Aidu“ je komponovao?
- Đakomo Pučini,
  - Ludvig van Betoven,
  - Đuzepe Verdi,
  - Wolfgang Amadeus Mocart.
123. Od nabrojanih vrsta riječi po rodu, broju i padežu se menjaju?
- glagoli,
  - prilozi,
  - zamenice,
  - rečce.
124. Na kom kontinentu se nalazi država Libija?
- Africi,
  - Aziji,
  - Južnoj Americi,
  - Evropi.
125. Koji od ovih gradova se nalazi najjužnije?
- Beograd,
  - Novi Pazar,
  - Berlin,
  - Beč.
126. Ko je izmislio telefon?
- Tesla,
  - Edison,
  - Bel,
  - Vat.
127. Penicilin je otkrio/otkrila?
- Luj Paster,
  - Aleksandar Fleming,
  - Marija Kiri,
  - Johan Mendel.
128. Ko je napisao tragediju "Kralj Lir"?
- Čarls Dikens,
  - Viljem Normanski,
  - Edgar Alan Po,
  - Viljem Šekspir.
129. Autor romana „Ana Karenjina“ je?
- Nikolaj Vasiljevič Gogolj,
  - Lav Nikolajevič Tolstoj,
  - Fjodor Mihajlovič Dostojevski,
  - Onore de Balzak.
130. *Cogito, ergo sum* (Mislim, dakle postojim) izjava je?
- Baruha de Spinoze,
  - Imanuela Kanta,
  - Renea Dekarta,
  - Fridriha Ničea.
131. Akropolj se nalazi u?
- Solunu,
  - Atini,
  - Rimu,
  - Berlinu.
132. Najduži zid na svijetu je?

- a) Stonski zid,
  - b) Berlinski zid,
  - c) Hadrijanov zid,
  - d) Kineski zid.
133. Krivi Toranj se nalazi u?
- a) Udinama,
  - b) Pizi,
  - c) Milanu,
  - d) Rimu.
134. Kanal između Sredozemnog i Crvenog Mora zove se?
- a) Bosforov moreuz,
  - b) Veliki Kanal,
  - c) Sueski Kanal,
  - d) Panamski Kanal.
135. Najduža rijeka na svijetu je?
- a) Nil,
  - b) Jangcekjang,
  - c) Niger,
  - d) Amazon.
136. Dunav se uliva u?
- a) Egejsko more,
  - b) Crveno more,
  - c) Crno more,
  - d) Sredozemno more.
137. Kroz koliko država prolazi rijeka Dunav?
- a) 11,
  - b) 8,
  - c) 10,
  - d) 9.
138. Vještina lijepog i urednog pisanja naziva se:
- a) etnografija,
  - b) grafistika,
  - c) grafoskopija,
  - d) kaligrafija.
139. Dinastički rat koji se vodio u srednjovjekovnoj Engleskoj je poznat po nazivu:
- a) Rat divova,
  - b) Rat djevu ruža,
  - c) Rat dve lile,
  - d) Tridesetogodišni rat.
140. Floret je:
- a) egzotični cvijet,
  - b) vrsta mača,
  - c) ženski lik iz filma „Romansa“,
  - d) zahvat u hvanju,
  - e) lovački avion velike brzine.
141. VELIKA JABUKA je popularan naziv za:
- a) Beograd,
  - b) Melburn,
  - c) Kopenhagen,
  - d) Njujork,

- e) San Francisko.
142. Dužina jedne milje je:
- a) 3000 metara,
  - b) oko 1000 metara,
  - c) 500 metara,
  - d) između 1500 i 2000 metara.
143. Roman „Sto godina samoće“ napisao je:
- a) Gabrijel Garsija Marquez,
  - b) Pablo Neruda,
  - c) Erih Marija Remark,
  - d) Paulo Koeljo.
144. Kanal koji spaja Atlantik i Pacifik naziva se:
- a) Latinski,
  - b) Panamski,
  - c) Bermudski,
  - d) Južnoamerički.
145. *Veni, vidi, vici* izgovorio je:
- a) Oktavijan Avgust,
  - b) Aleksandar Makedonski,
  - c) Hanibal Lektor,
  - d) Gaj Julije Cezar.
146. Kada je neki osuđenik amnestiran, to znači da je on:
- a) osuđen na još dužu kaznu zbog uvrede suda,
  - b) oslobođen fizičkog rada u zatvoru,
  - c) pomilovan,
  - d) pušten kući na odmor.
147. Mizantrop:
- a) nema osjećanja,
  - b) ne umije da govori,
  - c) voli ljude,
  - d) mrzi ljude.
148. Zaokružite pravilno napisanu rečenicu:
- a) Doćiću kod tebe.
  - b) Doći ću kod tebe.
  - c) Doćićemo kod tebe.
  - d) Mi ćemo da dođemo kod tebe.
149. Ben Akiba je:
- a) pseudonim Đure Jakšića,
  - b) nadimak Miki Mause,
  - c) lik iz „Čiča Tomine kolibe“
  - d) nadimak Jovana Sterije Popovića,
  - e) pseudonim Branislava Nušića.
150. Novčana jedinica u Japanu je:
- a) Lej,
  - b) Lev,
  - c) Real,
  - d) Jen.
151. Kloniranje je:
- a) stvaranje biološkog dvojnika,
  - b) vrsta društvene igre sa kartama,

- c) nagon za uživanjem u drogama,
  - d) pokušaj proturanja lažnog novca.
152. Ilegalna rasistička organizacija u Sjedinjenim Američkim Državama se zove:
- a) Bijeli orao,
  - b) Škorpioni,
  - c) Kju Kluks Klan,
  - d) Antinegro pokret,
  - e) Vojska spasa.
153. „Španska nepobediva armada“ je bila u stvari:
- a) španska flota,
  - b) španska artiljerija,
  - c) pešadija diktatora Franka,
  - d) inkvizitorski sud.
154. Koja od navedenih bolesti nije zarazna?
- a) pjegavi tifus,
  - b) kolera,
  - c) tuberkuloza,
  - d) leukemija.
155. Koja od ovih riječi ne označava stilsku figuru?
- a) anafora,
  - b) asonanca,
  - c) deskripcija,
  - d) hiperbola.
156. Najuspješniji lovac zmija otrovnica je:
- a) ris,
  - b) lasica,
  - c) mungos,
  - d) marimba.
157. Najvažniji sastojci vještačkih đubriva su:
- a) azot i fosfor,
  - b) vodonik i sumpor,
  - c) zlato i srebro,
  - d) natrijum i vodonik.
158. Dejvis kup je međunarodno takmičenje u:
- a) košarci,
  - b) fudbalu,
  - c) odbojci,
  - d) rukometu,
  - e) tenisu.
159. „Cvijeće zla“ je zbirka pjesama:
- a) Artura Remboa,
  - b) Šarla Bodlera,
  - c) Edgara Alan Poa,
  - d) Milana Rakića.
160. Dragom Mašin je bio oženjen:
- a) Aleksandar Obrenović,
  - b) Aleksandar Karađorđević,
  - c) Milan Obrenović,
  - d) Mihailo Obrenović.

161. Doslovno značenje međunarodnog poziva za pomoć S.O.S. je:
- a) brod u opasnosti,
  - b) u pomoć, tonemo,
  - c) spasite naše duše,
  - d) svi na palubu.
162. Pandorina kutija kao posljednju u sebi čuva:
- a) nadu,
  - b) smrt,
  - c) tugu,
  - d) ljubav.
163. Organizacija severnoatlantskog pakta je poznatija po skraćenici:
- a) OEBS,
  - b) OAD,
  - c) G8,
  - d) NATO.
164. Ivo Andrić nije napisao:
- a) „Ex Ponto“,
  - b) „Tvrđavu“,
  - c) „Travničku hroniku“,
  - d) „Priču o kmetu Simanu“.
165. Adolescencija je:
- a) staračko doba,
  - b) mladičko doba,
  - c) period djetinjstva,
  - d) period trudnoće,
  - e) period posle smrti.
166. Mitke je lik iz djela:
- a) „Glava šećera“,
  - b) „Koštana“,
  - c) „Zona Zamfirova“,
  - d) „Prvi put s ocem na jutrenje“.
167. Japan je:
- a) vojvodstvo,
  - b) kraljevina,
  - c) republika,
  - d) carevina.
168. Šta je potrebno da bi se čuo Vox populi?
- a) simpozijum,
  - b) opera,
  - c) referendum,
  - d) molitva.
169. Vartolomejska noć je simbol:
- a) opštenarodnog praznovanja,
  - b) noći zaljubljenih,
  - c) nesanice,
  - d) ubijanja i proterivanja.

170. Načelo podjele vlasti podrazumijeva njenu podjelu na tri grane koje se međusobno kontrolišu i nadziru. Zaokružite te tri grane vlasti:
- a) zakonodavna,
  - b) budžetska,
  - c) izborna,
  - d) izvršna,
  - e) sudska,
  - f) suvjerena.
171. Kakvu vlast ima Vlada Republike Srbije:
- a) zakonodavnu,
  - b) sudsku,
  - c) apsolutnu,
  - d) izvršnu.
172. Koja od sledećih država nije bila deo SSSR-a:
- a) Ukrajina,
  - b) Avganistan,
  - c) Azerbejdžan,
  - d) Gruzija.
173. Koštana srž proizvodi:
- a) hormone,
  - b) nervne ćelije,
  - c) krvna zrnca,
  - d) kalcitonin,
  - e) sivu masu.
174. Svjetskih čuda ima:
- a) pet,
  - b) sedam,
  - c) osam,
  - d) deset.
175. Zakon kao opći pravni akt mora biti saglasan:
- a) uredbi,
  - b) pravilniku,
  - c) rješenju,
  - d) ustavu.
176. Veoma snažno osjećanje, ali i burno, nekontrolisano reagovanje naziva se:
- a) afekat,
  - b) piratstvo,
  - c) defekt.
177. Skup imovinskih prava koji pripada jednom pravnom subjektu naziva se:
- a) ugovor,
  - b) imovina,
  - c) obligacija (obaveza),
  - d) patent.
178. Monoteizam je vjerovanje:
- a) u jednog boga,
  - b) ni u jednog boga,
  - c) u više bogova,
  - d) u dva boga.

179. Antagonizam je vrsta:
- suprotnosti,
  - sličnosti,
  - ravnodušnosti.
180. Anarhija označava vladavinu u kojoj:
- jedan čovjek vlada,
  - niko ne vlada,
  - manjina vlada,
  - svi vladaju.
181. Sastanci predstavnika više država, odnosno subjekata međunarodnog prava, radi razmjene mišljenja o nekom pitanju od međunarodnog interesa, nazivaju se:
- međunarodne sankcije,
  - međunarodni statusi,
  - međunarodne konferencije.
182. „Mona Lisa“ je izložena u kom pariškom muzeju?
- Louvre,
  - Musée d'Art Juif,
  - Musée des Arts et Métiers.
183. U kojem stoljeću je da Vinči naslikao „Tajnu večeru“?
14. vijek,
  15. vijek,
  16. vijek.
184. Galerija Akademije u Firenci je dom koje poznate Mikelandelove renesanse skulpture?
- Meduza,
  - Davidov kip,
  - Apolon.
185. „Stvaranje Adama“ je jedna od devet scena predstavljena na plafonu koje građevine u Rimu?
- Sikstinske kapele,
  - Villa Farnesina
  - Santa Maria in Cosmedin.
186. Bronzana skulptura „Misililac“ je djelo kog francuskog kipara sa početka dvadesetog stoljeća?
- Onore Domije,
  - Osip Zadkin,
  - Ogist Roden.
187. Kako glasi prezime Edvarda, tvorca „Krika“?
- Munk,
  - Kirk,
  - Daglas.
188. „Afrodita sa Milosa“, grčka statua za koju se vjeruje da je rad Aleksandra Antiohijskog je poznatija po kom imenu?
- Venera od Milosa,
  - Diona od Milosa,
  - Hera od Milosa.
189. Koji poznati umjetnik, najpoznatiji po upečatljivim i bizarnim slikama u njegovom nadrealističkom radu, je rođen u Figueresu, Katalonija, maja 1904.?
- Salvador Dali,

- b) Frida Kalo,
  - c) Pablo Pikaso.
190. Američki umjetnik koji je postao poznat 1960-ih slikanjem kulturnih američkih objekata...
- a) Tom Blakvel,
  - b) Endi Vorhol,
  - c) Robert Betčli.
191. Termin „impresionizam“ i „impresionistički pokret“ je preuzet iz naslova djela kog francuskog slikara?
- a) Klod Mone,
  - b) Eduar Mane,
  - c) Kamij Pisaro.
192. Trajanov stub se nalazi u:
- a) Nišu,
  - b) Rimu,
  - c) Londonu.
193. Slikar Simone Martini pripada umjetnosti:
- a) Romantike,
  - b) Gotike,
  - c) Renesanse.
194. Djelo „Dama koja sjedi“ naslikao je 1907. godine:
- a) Anri Matis,
  - b) Edvard Munk,
  - c) Ernest Ludvig Krihner.
195. Umjetnost Ekspresionizma vezana je u prvom redu za:
- a) Realni svijet,
  - b) Doživljaj svijeta,
  - c) Izražavanje svijeta.
196. Djelo „Misterija i melanholija ulice“ naslikao je 1914. godine:
- a) Đorđo de Kirko,
  - b) Salvador Dali,
  - c) Žorž Brak.
197. Stripom je bio posebno inspirisan američki slikar:
- a) Endi Vorhol,
  - b) Roj Lihtenštajn,
  - c) Džekson Polok.
198. Djelo „Vistlerova majka“ naslikao je 1871. godine:
- a) Džejms Meknil Vistler
  - b) Ašer Braun Durand
  - c) Teodor Robinson
199. Kubizam je ponikao iz djela i teorije kog autora:
- a) Pol Sezana,
  - b) Pabla Pikasa,
  - c) Marsel Dišana
200. Djelo „Atenska škola“ naslikao je:
- a) Mikelandelo Buonaroti,
  - b) Leonardo da Vinči,
  - c) Rafaelo Santi.

**DEPARTMAN
ZA RAČUNARSKE NAUKE**

DEPARTMAN ZA RAČUNARSKE NAUKE STUDIJSKI PROGRAM: INFORMATIKA

Studijski program Informatika predstavlja osnovne akademske studije iz oblasti informatike i računarskih nauka. Trajanje studija je 8 semestara, odnosno 4 školske godine. Za završetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB čime se stiče stručni naziv diplomirani informatičar. Svi predmeti su jednosemestralni. Za sve predmete utvrđen je nedjeljni fond časova i broj ESPB koji se stiču polaganjem istih.

Nastava se izvodi uz primjenu savremenih vizuelnih sredstava, a vježbe su po potrebi predmeta podržane korišćenjem računara. Nastava je potpuno interaktivna, izvodi se najsavremenijim metodama u savremeno opremljenim računarskim laboratorijama. Vježbe se izvode u malim grupama, akcenat je na praktičnom radu i ovladavanju vještinama potrebnim za projektovanje i analizu, razvoj i upravljanje komponentama poslovnih procesa, kao i poslovnim procesima i sistemima u cjelini. Kroz nastavni proces studenti stiču i kompetencije za razumijevanje osnovnih koncepata u oblasti informatike i IKT, sposobnost prikupljanja, analize i objašnjenja relevantnih informacija, sposobnost razmjene informacija i ideja u procesu komuniciranja i sposobnosti primjene znanja i vještina u rješavanju konkretnih problema.

Na ovaj studijski program je moguće preći sa sličnih ili srodnih oblasti studija uz polaganje diferencijalnih ispita i stečenih 37 ESPB bodova po godini. Po rasporedu predmeta izučavaju se akademsko-općeobrazovni predmeti. Kroz četiri godine raspoređeni su teorijsko-metodološki, naučno-stručni, stručno-aplikativni predmeti kao i stručna praksa. Stručna praksa se realizira tokom prve tri godine studija po uputstvima nastavnika mentora i mentora iz preduzeća i obrazovnih ustanova. Nakon ispunjenih obaveza i položenih svih ispita predviđenih studijskim programom, studenti brane završni rad.

Svrha studijskog programa osnovnih akademskih studija Informatika je sticanje znanja iz različitih naučnih i stručnih matematičko-informatičkih oblasti neophodnih za razumijevanje i ovladavanje složenim procesima savremenih informacionih tehnologija. Zahvaljujući širokoj teoretskoj osnovi koju ovaj studijski program nudi, ti stručni kadrovi će biti u stanju da se uhvate u koštac sa različitim vrstama problema i da prate stalne promjene koje se dešavaju u ovoj oblasti.

Po savladanom studijskom programu student je osposobljen da algoritamski riješava praktične probleme i da ih realizira u izabranom programskom jeziku. Na osnovu stečenih znanja koje omogućava studijski program student je osposobljen za primjenu internet tehnologija, programiranje u trenutno aktuelnim programskim jezicima, projektovanje i primjenu veb dizajna, softverski inženjering, ima sposobnost da nadgleda razvoj i implementaciju informacionih sistema i baza podataka. Student stiče znanje iz arhitekture računara i računarske tehnike, infrastrukture računarskih mreža, elektronskog poslovanja, elektronskog obrazovanja i dr.

Svrha ovog studijskog programa je i da pruži odgovarajuću podlogu u daljem usavršavanju i obrazovanju iz oblasti računarskih nauka, prije svega u okviru

diplomskih akademskih studija ovog obrazovnog profila. Nakon završetka studijskog programa Informatika otvaraju se mogućnosti za zapošljavanje na poslovima kao što su: rukovodilac računarskog centra (IT sektora, službe i sl.), programer, projektant i administrator baza podataka, informacionih sistema, nastavnik u osnovnim i srednjim školama (nakon okončanih master studija) na predmetima iz oblasti računarstva i informatike i sl.

Ciljevi studijskog programa Informatika su razvoj kreativnih sposobnosti i ovladavanje akademskim i praktičnim vještinama i metodama za postizanje stručne kompetentnosti u oblasti informacionih tehnologija. Posebna pažnja se posvjećuje sticanju znanja i vještina iz oblasti programskih jezika, razvoja veb aplikacija, informacionih sistema i baza podataka, računarskih mreža i elektronskog učenja. Cilj je da nakon savladavanja studijskog programa student stekne sposobnosti da efikasno programira poslovne aplikacije, da projektuje i dizajnira veb aplikacije, pruža podršku za rad na internetu, da projektuje i implementira informacione sisteme u različitim poslovnim domenima, da se osposobe za implementiranje računarskih mreža kao i za administriranje mreže i da razvija razna poslovna rješenja u okviru informacionih tehnologija. Ciljeve studijskog programa možemo razvrstati kroz sticanje sljedećih znanja, vještina i sposobnosti:

- Student stiče bazična znanja savlađujući programske sadržaje iz oblasti računarstva i informatike zajedno sa znanjima iz matematike, vjerovatnoće i statistike, strukture podataka i algoritama i osnova računarske tehnike;
- Praktična znanja stiče savladavanjem programskih sadržaja iz arhitekture računara, programskih jezika, operativnih sistema, baza podataka, informacionih sistema, računarske grafike, internet programiranja, računarskih mreža, bežičnih i mobilnih komunikacija i zaštite veb aplikacija;
- Kroz razne oblike realizacije studijskog programa student razvija sposobnosti za komunikativnost i timski rad uz aktivno korišćenje stranog jezika (engleski jezik) i razvijanje sposobnosti za prezentovanje sopstvenih rezultata stručnoj i široj javnosti;
- Dobijanje neophodnih znanja za dalje školovanje kroz master i doktorske studije;
- Razvijanje svijesti kod studenata za potrebom daljeg obrazovanja i razvijanja saznanja o širokom spektru problema i obaveza koji se javljaju u profesionalnoj praksi.

Savladavanjem studijskog programa Informatika student stiče opće i predmetno-specifične sposobnosti koje su u funkciji kvalitetnog obavljanja stručne djelatnosti. Uspješnim savladavanjem različitih disciplina u okviru studijskog programa student se osposobljava za projektovanje informacionih sistema uz korišćenje savremenih metoda i tehnika softverskog inženjeringa, kreiranje grafičkih aplikacija, korišćenje standardnih programskih jezika i specijalizovanih alata.

Student stiče sposobnost pravilnog izbora i korišćenja informatičkih alata i tehnika za analizu poslovanja, primjenu novih informatičkih rješenja uz mogućnost korišćenja internet tehnologija. Studenti koji završe studijski program Informatika su kompetentni da rješavaju probleme iz prakse i da obavljaju sljedeće poslove:

- Rukovodilac računarskog centra (IT sektora, službe i sl.),

- sistem analitičar (projektant IS),
- projektant i administrator baza podataka,
- projektant i administrator informacionih sistema,
- programer – razvoj aplikativnog softvera,
- softverski inženjering,
- veb dizajn i internet programiranje,
- edukacija kadrova u domenu informacionih tehnologija u obrazovnim ustanovama (osnovne, srednje i visoke škole, fakulteti – nakon okončanih master i doktorskih studija).

Studijski program Informatika je u potpunosti usklađen sa zahtjevanim predmetno-specifičnim standardima za akreditaciju. Usaglašen je i sa evropskim standardima u skladu sa zahtjevima: u pogledu uslova upisa, trajanja studija, uslova prelaska u narednu godinu, načina ocjenjivanja, načina studiranja i sticanja diplome.

STUDIJSKI PROGRAM – Informatika
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani informatičar

R.Br	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1.	IOA01	Istorija razvoja matematike i informatike		1	O	1	2		5
2.	IOA02	Matematika 1		1	O	2	3		7
3.	IOA03	Engleski jezik 1		1	O	2	0		4
4.	IOA04	Osnovi informatike		1	O	2	2		6
5.	IOA05	Strukture podataka i algoritmi		1	O	3	3		8
6.	IOA06	Matematika 2		2	O	2	3		6
7.	IOA07	Osnovi računarske tehnike		2	O	2	2	1	6
8.	IOA08	Uvod u programiranje		2	O	2	2	2	6
9.	IOA09	Engleski jezik 2		2	O	2	0		4
10.	IB1	Predmeti izbornog bloka 1		2	I	2	0		6
11.	IOA12	Stručna praksa 1		2	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =						20+20			
Ukupno ESPB								60	
DRUGA GODINA									
14.	IOA13	Diskretna matematika		3	O	2	2		6
15.	IOA14	Baze podataka		3	O	2	3		7
16.	IOA15	Arhitektura računara		3	O	2	2	1	7
17.	IOA16	Engleski jezik 3		3	O	2	0		4
18.	IB2	Predmeti izbornog bloka 2		3	I	2	2		6
19.	IOA19	Objektno orijentisano programiranje 1		4	O	2	3		7
20.	IOA20	Uvod u informacione sisteme		4	O	2	2		5
21.	IOA21	Operativni sistemi		4	O	2	2	1	6
22.	IOA22	Engleski jezik 4		4	O	2	0		4
23.	IB3	Predmeti izbornog		4	I	2	2		6

		bloka 3							
24	IOA25	Stručna praksa 2		4	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =					20+20				
Ukupno ESPB								60	
TREĆA GODINA									
25	IOA26	Objektno orijentisano programiranje 2		5	O	2	2		6
26	IOA27	Računarske mreže		5	O	2	1	1	6
27	IOA28	Internet programiranje		5	O	2	2		6
28	IOA29	Poslovni informacijski sistemi		5	O	2	2		6
29	IB4	Predmeti izbornog bloka 4		5	I	2	2		6
30	IOA32	Veb dizajn		6	O	2	2		6
31	IOA33	Računarska grafika i geometrija		6	O	2	2		5
32	IOA34	Statistika		6	O	2	3		7
33	IOA35	Upravljanje znanjem		6	O	2	1		4
34	IB5	Predmeti izbornog bloka 5		6	I	2	2		6
35	IOA38	Stručna praksa 3		6	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =					20+20			60	
Ukupno ESPB									
ČETVRTA GODINA									
36	IOA39	Interakcija čovjek-računar		7		2	2		6
37	IOA40	Elektronska nastava i učenje		7		2	2		6
38	IOA41	Bežične i mobilne komunikacije		7		2	1	1	6
39	IB6	Predmeti izbornog bloka 6		7		2	2		6
40	IB7	Predmeti izbornog bloka 7		7		2	2		6
41	IOA46	Softversko inženjerstvo		8		3	3		7

42	IOA47	Primjene informaciono-komunikacionih tehnologija		8		3	3		7
43	IOA48	Metodika nastave informatike		8		2	2		5
44	IB8	Predmeti izbornog bloka 8		8		2	2		6
45	IOA51	Završni rad		8					5
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =						20+20			
Ukupno ESPB								60	

Predmeti izbornih blokova:

R.B.	Naziv	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Računarske aplikacije	2	2	2	6
	Poslovna informatika	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Primjena računara u nastavi matematike	3	2	2	6
	Opšta pedagogija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Upravljanje multimedijalnim sadržajima	4	2	2	6
	Opšta psihologija	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Preduzetništvo	5	2	2	6
	Uvod u pedagošku psihologiju	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Interkulturalno razumijevanje i komunikacija	6	2	2	6
	Savremene metode u nastavi	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Elektronsko poslovanje	7	2	2	6
	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Sigurnost veb aplikacija	7	2	2	6
	Teorija informacija	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Akademsko pisanje	8	2	2	6
	Računovodstveni informacioni sistemi	8	2	2	6

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM INFORMATIKA**

1. Naziv prvog elektronskog digitalnog računara je:
  - a) ERICSSON,
  - b) ENIAC,
  - c) NOKIA.
2. Skup akcija sa definisanim redosledom njihovog obavljanja, koji primenjen na polazni skup podataka, dovodi do traženih rezultata je:
  - a) program,
  - b) algoritam,
  - c) programski jezik.
3. Adresna magistrala je:
  - a) uređaj za dekodiranje adresa,
  - b) magistrala kojom putuju adrese od procesora do uređaja,
  - c) uređaj za adresiranje magistrala.
4. Koji je od navedenih elementarni programski jezik:
  - a) NOTEPAD,
  - b) WORD,
  - c) BASIC.
5. Algoritam zapisan na nekom programskom jeziku je:
  - a) program,
  - b) hardver,
  - c) CD-ROM.
6. Hardver je:
  - 1) isto što i softver,
  - 2) tehnička komponenta računarskog sistema,
  - 3) operativni sistem.
7. Softver je:
  - 1) programska komponenta računarskog sistema,
  - 2) isto što i hardver,
  - 3) tvrdi disk.
8. Dopunite rečenicu: Riječ "bit" se koristi kao skraćenica za ___ i ___, a niz bitova se naziva _____.
9. Sa osam bitova moguće je ostvariti:
  - a) 312 binarnih zapisa,
  - b) 156 binarnih zapisa,
  - c) 256 binarnih zapisa.
10. Jedan od najčešće korišćenih standarda binarnog kodiranja naziva se:
  - a) BOSCH kod,
  - b) ASCII kod,
  - c) EURO kod.
11. Aplikativni programi su:
  - a) programi za obradu podataka korisnika,
  - b) programi koji služe samo za obradu slika,
  - c) programi koji služe samo za obradu teksta.
12. Koji od navedenih djelova računarskog sistema ne spada u izlazne uređaje:
  - a) disketa,
  - b) štampač,

- c) monitor.
- 13. Da li računar ima mogućnosti razmišljanja:
  - a) DA,
  - b) NE.
- 14. RAM memorija je memorija koja omogućava:
  - a) samo čitanje sadržaja,
  - b) samo upisivanje sadržaja,
  - c) čitanje i upisivanje sadržaja.
- 15. Da li se sadržaj RAM memorije po isključenju računara briše.
  - a) NE,
  - b) DA.
- 16. ROM memorija omogućava:
  - a) samo čitanje sadržaja,
  - b) samo upisivanje sadržaja,
  - c) čitanje i upisivanje sadržaja.
- 17. Memorijski čip na računaru koji se napaja pomoću baterije i koji skladišti informacije za pokretanje sistema je _____ .
- 18. Multimedija podrazumeva:
  - a) kombinaciju teksta, slike, zvuka, videa i animacije;
  - b) samo kombinaciju zvuka i slike;
  - c) samo kombinaciju videa i zvuka.
- 19. Program za izradu multimedijalnih prezentacija je:
  - a) SublimeText,
  - b) Torrent,
  - c) Prezi.
- 20. Piksel je termin vezan za:
  - a) rezoluciju ekrana,
  - b) dirku na tastaturi,
  - c) ikonu.
- 21. Sve informacije u računaru su predstavljene kao niz:
  - a) Bitova,
  - b) slova abecede,
  - c) dekadnih cifara.
- 22. Mala elektronska komponenta izgrađena u integrisanoj tehnologiji, sa više hiljada elektronskih kola i sa po nekoliko miliona tranzistora, poznata je pod nazivom:
  - a) čip,
  - b) procesor,
  - c) CMOS.
- 23. Skener je:
  - a) ulazni uređaj,
  - b) izlazni uređaj,
  - c) ulazno-izlazni.
- 24. Najpoznatiji program za obradu teksta je _____.
- 25. Za aktiviranje numeričkog dijela tastature služi taster:
  - a) CAPS LOCK,
  - b) SCROLL LOCK,
  - c) NUM LOCK.
- 26. Da li na tastaturi postoji numeričko-alfabetski dio:
  - a) DA,
  - b) NE.

27. Da li u računarskom softveru postoji pojam ransomware:
- DA,
  - NE.
28. Program za rad sa vektorskom grafikom je:
- WORD,
  - COREL DRAW,
  - PASCAL.
29. Navedite dva objektno orjentisana programska jezika:
-
30. Da li računar zna da razlikuje cijele, realne, negativne i pozitivne brojeve?
- DA,
  - NE.
31. Najpoznatiji grafički operativni sistem za PC računare je:
- DOS,
  - C++,
  - WINDOWS.
32. Radna površina Linux Mint-a naziva se:
- Taskbar,
  - MATE.
  - Recycle Bin.
33. Prekrivena mreža kojoj se može pristupiti uz određeni softver, konfiguracije ili ovlašćenja je:
- Yahoo,
  - Gmail,
  - Darknet.
34. Računar sa operativnim sistemom Windows gasimo na sljedeći način:
start – control panel - fonts
- DA,
  - NE.
35. Operativni sistem je:
- Aplikativni program,
  - Adobe Illustrator,
  - Kolekcija sistemskih programa koji podržavaju rad svih uređaja u računaru.
36. Programi izgrađeni za potrebe podrške rada uređaja računarskog sistema i manipulaciju sa podacima u sistemu, jednim imenom se nazivaju:
- Editori,
  - sistemski programi,
  - instalacioni programi.
37. Objasnite dejstvo slijedećih komandi u operativnom sistemu Windows:
- OK_____;
  - Cancel _____;
  - Help _____.
38. Folder (direktorijum) je naziv za:
- ime fajla,
  - ime diska,
  - mjesto gde se čuvaju fajlovi i podfolderi.
39. Šta je od navedenog operativni sistem:
- Sony Vegas,
  - Fedora,
  - Paint.
40. Šta je kompjuterski crv?

- a) svaki kratak program,
  - b) jedan od najopasnijih virusa,
  - c) sitan elektronski uređaj.
41. Za kreiranje novog foldera koristi se komanda:
- a) New Folder,
  - b) Rename,
  - c) Delete.
42. Dio Web stranice koji sadrži oglas ili reklamu ili ima link ka Web sajtu oglašivača, naziva se:
- a) Baner;
  - b) Browser;
  - c) Home page.
43. Start meni se nalazi u:
- a) Scroll Bar – liniji,
  - b) Task Bar-liniji,
  - c) Toolbaru.
44. Šta sadrži meni Control Panel-a:
- a) programe za podešavanje parametara sistema,
  - b) igrice,
  - c) dokumenta.
45. Da li je Windows multiprogramski operativni sistem:
- a) NE,
  - b) DA.
46. Tasterom CAPS LOCK aktiviraju se:
- a) sva velika slova,
  - b) naizmjenično velika i mala slova,
  - c) kosa slova.
47. Linija alatki naziva se toolbar:
- a) DA,
  - b) NE.
48. Program za navigaciju i pristup informacijama na internetu je:
- a) PHP,
  - b) Google,
  - c) Browser.
49. Najpoznatiji program za tabelarne proračune naziva se:
- a) Microsoft Acces,
  - b) Front Page,
  - c) Microsoft Excel.
50. Prenos podataka sa mrežnog servera na korisnički računar poznat je pod terminom:
- a) Download,
  - b) Upload,
  - c) Attachment.
51. Kanta u kojoj se nalaze izbrisani fajlovi naziva se:
- a) My Documents,
  - b) My Computer,
  - c) Recycle Bin.
52. Koji je od ponuđenih operativnih sistema namjenjen za mobilne platforme?
- a) Linux,
  - b) iOS,
  - c) Windows 10.
53. Baza podataka se najbolje može opisati kao:

- a) hardver,
  - b) elektronska biblioteka preduzeća,
  - c) korisne informacije.
54. Komanda za kopiranje je:
- a) Rename,
  - b) Copy,
  - c) Del.
55. Clipboard je:
- a) privremena memorija,
  - b) radna površina,
  - c) hardver.
56. Zatvaranje prozora preko tastature vrši se pritiskom kombinacije tastera Alt+F4:
- a) DA,
  - b) NE.
57. U oktalnom brojnem sistemu postoji:
- a) 16 cifara,
  - b) 10 cifara,
  - c) 8 cifara.
58. Start meni se otvara kombinacijom tastera:
- a) Ctrl+Esc,
  - b) Ctrl+Alt+Del,
  - c) Ctrl+Shift+Alt.
59. Program 7-Zip služi za:
- a) pakovanje fajlova,
  - b) skraćivanje fajlova,
  - c) preimenovanje fajlova.
60. Podešavanje modema vrši se u:
- a) Control Panelu,
  - b) My Computer,
  - c) My Document.
61. Opcija za pregled prije štampanja je:
- a) Print Preview,
  - b) Print,
  - c) Page Setup.
62. Za iskošena slova koristi se opcija:
- a) B (bold),
  - b) I (italic),
  - c) U (underline).
63. Koji je od navedenih fontova standard:
- a) Vivaldi,
  - b) Time New Roman,
  - c) Calibri.
64. Opcija Landscape je za:
- a) položenu postavku stranice,
  - b) uspravnu postavku stranice,
  - c) pod uglom od 45 (stepeni).
65. Veličina fonta se mjeri u:
- a) bajtima (bytes).
  - b) metrima (m).
  - c) pointima (pt).

66. Kako se naziva proces kojim se neki operativni sistem čini otpornim na napade?
- podešavanje,
  - ojačavanje (hardening),
  - plombiranje,
  - zaključavanje.
67. DOS je grafički operativni sistem:
- DA,
  - NE.
68. DOS znači:
- disk operation system,
  - disket open system.
69. Kako se naziva proces šifrovanja u kome se poruka krije u okviru neke druge poruke?
- heš funkcija,
  - steganografija,
  - MDA,
  - kripto-obavještajni rad.
70. Koja je od navedenih komandi za brisanje sadržaja ekrana u DOS -u:
- EXIT,
  - CLS,
  - FORMAT.
71. Za ispis sadržine foldera (direktorijuma) u operativnom sistemu DOS koristimo komandu DIR.
- DA,
  - NE.
72. Komanda za promjenu imena u operativnom sistemu DOS je:
- RENAME,
  - TYPE,
  - START.
73. Koja od navedenih ekstenzija nije izvršiva:
- EXE,
  - TXT,
  - BAT.
74. Kako se nazivaju virusi koji se smještaju u startni (boot) sektor na disku da bi izbjegli detekciju i pružili lažne podatke o veličini datoteke?
- "trojanski konji",
  - nevidljivi (stealth) virusi,
  - "crvi",
  - polimorfni virusi.
75. Margine su:
- markirani dio teksta,
  - lijepo oblikovana slova,
  - bjeline na stranici.
76. A4 je format papira koji ima dimenzije:
- 148 x 210 mm,
  - 210 x 297 mm,
  - 257 x 364 mm.
77. Navesti tri tipa podataka u programskom jeziku JAVA:
- _____.
  - _____.

- 3) _____.
78. Koji uređaj vrši pasivni nadzor nad mrežnim saobraćajem?
- snifer,
  - IDS,
  - mrežna barijera,
  - web čitač.
79. Koji od navedenih programskih jezika je objektno-orijentisan:
- C,
  - Java,
  - Pascal.
80. Excel-ov radni list ima ekstenziju:
- .DOC,
  - .EXE,
  - .XLS.
81. Programski jezik namjenjen za internet programiranje je:
- Pascal,
  - PHP,
  - C.
82. Novi operativni sistem kompanije Microsoft nosi naziv:
- Windows 2007,
  - Windows 10,
  - Linux.
83. Windows 10 je:
- operativni sistem,
  - programski jezik,
  - pretraživač.
84. Windows 10 se pojavila na tržištu:
2010. godine,
  2012. godine,
  2015. godine.
85. Windows Vista ima novi grafički interfejs pod nazivom:
- Hero,
  - Aero,
  - Vista.
86. Zadavanje glasovnih komandi u Windows 10 se obavlja preko?
- Siri,
  - Cortana,
  - Mirjana.
87. Da li Windows 10 ima podršku za monitore osjetljive na dodir?
- DA,
  - NE.
88. Microsoft Edge dolazi fabrički uz Windows 10.
- DA,
  - NE.
89. Safari je web pretraživač kojeg je razvio:
- Windows,
  - Linux,
  - Apple.
90. Da li je Windows 10 dostupna za procesore sa 32-bitnom strukturom?
- DA,

- b) NE.
- 91. Da li novi Microsoft Office paket dolazi fabrički uz Windows 10?
  - a) DA,
  - b) NE.
- 92. Novi Microsoft Office paket nosi oznaku:
  - a) 2010,
  - b) 2013,
  - c) 2016.
- 93. Najnovija verzija Microsoft-ovog operativnog sistema za mobilne telefone i PDA uređaje je:
  - a) Windows Mobile 6.5,
  - b) Windows Mobile 6.7,
  - c) Windows Mobile 6.9.
- 94. Dizajn Windows Mobile 6 operativnog sistema za mobilne telefone i PDA podsjeća na:
  - a) Windows Vista,
  - b) Windows 7,
  - c) Windows 8.
- 95. Microsoft Office 2016 poznat je pod nazivom:
  - a) Office 10,
  - b) Office 13,
  - c) Office 16.
- 96. Grafički interfejs za Office 2016, umjesto padajućih menija i palete alatki koristi:
  - a) Ribbon,
  - b) Toolbars,
  - c) Menu 2007.
- 97. Ribbon je traka sa alatkama koja vam na jednom mjestu prikazuje sve moguće alatke (organizovane u tzv. ehunk-ove) i vezane za aktivnost koju trenutno sprovodite.
  - a) DA,
  - b) NE.
- 98. Oznaka Multi-core processor označava:
  - a) procesore sa 64-bitnom strukturom,
  - b) procesore sa dva ili više jezgra,
  - c) duplo brže procesore.
- 99. Šta je ADSL?
  - a) uređaj za korišćenje satelitskog interneta;
  - b) vrsta novih grafičkih kartica;
  - c) tehnologija za prenos digitalnih podataka velikom brzinom, preko postojeće telefonske linije. Omogućava stalnu vezu sa internetom.
- 100. Šta je WLAN?
  - a) vrsta novih zvučnih kartica;
  - b) žičana lokalna računarska mreža;
  - c) bežična lokalna računarska mreža.

**DEPARTMAN
ZA EKONOMSKE NAUKE**

STUDIJSKI PROGRAM: POSLOVNA EKONOMIJA

Osnovne akademske studije se izvode u toku četiri školske godine, odnosno osam semestara, a ukupan obim studija je 240 ESPB. Ukupno angažovanje studenta sastoji se od aktivne nastave, samostalnog rada, kolokvija, ispita, stručne prakse i završnog rada.

Osnovne akademske studije Poslovne ekonomije sastoje se iz obaveznih i izbornih predmeta, čijim se savladavanjem obezbjeđuju neophodna znanja i vještine za sticanje odgovarajućeg akademskog zvanja. U nastavi se primjenjuju savremene metode, koje uključuju interaktivno učenje, učenje na daljinu, korišćenje savremenih računarskih programa, mentorsko vođenje, posjete naučno-istraživačkim i privrednim organizacijama. Nastavnici i saradnici koriste pozitivna iskustva srodnih studijskih programa u nastavi, organiziraju predavanja gostujućih nastavnika i sl. Osnovne akademske studije ekonomije nude studentima široko obrazovanje iz raznih ekonomskih disciplina, neophodnih za sticanje potrebnih kompetencija. Pri definisanju strukture studijskog programa vršene su konsultacije sa budućim poslodavcima i njihove potrebe su uzete u obzir, kao i želje studenata da steknu osnovno znanje i brže se osposobe za aktivan rad u praksi.

Osnovne akademske studije Poslovne ekonomije imaju svrhu da studentima pruže sve elemente potrebne da kvalitetno obavljaju poslove srednjeg i višeg nivoa upravljanja u različitim organizacijama, razumijevanje i analizu finansijskih izvještaja te primjenu teorijskih znanja iz preduzetništva i poslovne ekonomije u praksi. Svrha realizacije studija ekonomije jasno je formulisana i kroz strukturu programa, odnosno niz teorijskih i aplikativnih predmeta, od općeobrazovnih do usko-specijalističkih. Student po završetku osnovnih studija stiče obrazovanje kojim je osposobljen da razumije probleme i riješava postavljene zadatke u savremenoj tranzicionoj ekonomiji primjenjujući nove ekonomske modele i iskorišćavajući potencijal savremenih informaciono-komunikacionih tehnologija na najbolji način. Na taj način studije ekonomije obezbjeđuju sticanje znanja, vještina i kompetencija, koje su društveno opravdane i korisne.

Studije ekonomije omogućavaju uspješno obavljanje ekonomskih poslova u najširem spektru privrednih, naučnih, vladinih i nevladinih organizacija. Svrha osnovnih studija ekonomije je objedinjavanje aplikativnih i fundamentalnih znanja iz ekonomije, koja studentu omogućavaju zaposlenje u struci nakon završenih osnovnih studija ili nastavak obrazovanja na nivou master studija, u okviru iste ili neke od srodnih oblasti, na našem ili nekom drugom univerzitetu.

Studentima se pruža mogućnost da uključe svoje kreativne sposobnosti, razviju kritički pristup prema rezultatima rada i ovladaju različitim praktičnim vještinama, neophodnim za obavljanje profesije. Na taj način se ostvaruje osnovni cilj studijskog programa, koji se ogleda u obezbjeđivanju kvalitetnog obrazovnog procesa, tokom kog studenti stiču kompetencije i akademske vještine, neophodne za bavljenje ekonomskom profesijom ili za nastavak obrazovanja na višem nivou studija.

Ciljevi su jasno formulisani i preko ciljeva svakog predmeta, koji student pohađa. Ciljevi se realiziraju kroz izbalansiran odnos predavanja, praktične nastave, stručne prakse i samostalnog rada studenata.

Ciljevi osnovnih akademskih studija Poslovne ekonomije obuhvataju:

- usmjeravanje studenta ka sticanju znanja i vještina potrebnih za profesionalno obavljanje poslova iz oblasti ekonomije;
- sticanje znanja i vještina na osnovu kojih će svršeni studenti biti osposobljeni za rad na odgovarajućim mjestima u javnom ili privatnom sektoru;
- omogućavanje studentima da prošire svoja znanja po sopstvenom izboru i da se na taj način uže specijalizuju;
- stručno osposobljava studenta da aktivno učestvuje u procesima ekonomske tranzicije i daju svoj doprinos ekonomskom razvoju zemlje;
- sticanje znanja stranog (engleskog) jezika, koje omogućava lakše praćenje međunarodnih ekonomskih tokova kao i strane stručne i naučne literature i dalje usavršavanje u okviru različitih stručnih i naučnih programa, koji se izvode na engleskom jeziku;
- sticanje teorijskih znanja iz različitih oblasti (statistika, matematika, informatika, mikroekonomija, makroekonomija, finansije, računovodstvo, bankarstvo, preduzetništvo, menadžment itd.), koja su neophodan preduslov za savlađivanje teorijskih i praktičnih problema iz oblasti ekonomije;
- sticanje teorijskih znanja i praktičnih vještina za izbor ideje o pokretanju biznisa po principima tržišne ekonomije;
- sticanje teorijskih znanja i praktičnih vještina za rad i rukovođenje u poslovnim bankama;
- razvoj sposobnosti za rad u različitim vrstama ekipa ili timova (kroz zajedničke zadatke, nastavu i projekte grupa studenata), razvoj kreativnih sposobnosti i kritičkog odnosa prema rezultatima rada;
- sticanje osnove za dalje obrazovanje na višim nivoima studija.

Savladavanjem studijskog programa ekonomije student, ovisno o odabranom usmjerenju, stiče predmetno-specifične kompetencije:

- detaljno poznavanje i razumijevanje disciplina u okviru ekonomije,
- rješavanje ekonomskih problema upotrebom naučnih i praktičnih metoda,
- povezivanje osnovnih znanja iz različitih oblasti ekonomije i njihova primjena pri rješavanju konkretnih ekonomskih problema,
- praćenje i primjena savremenih dostignuća u struci,
- primjena stečenih znanja i ovladavanje novinama u struci kroz upotrebu inovacionih, informacionih i komunikacionih tehnologija.

STUDIJSKI PROGRAM – Poslovna ekonomija
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani ekonomista

R. B r.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem .	Stat us O/I	P	V	Labor atorija / Lektor ske vježbe	ESP B
PRVA GODINA									
1	20.EOA01	Osnovi ekonomije	TM	1	O	2	3		6
2	20.IOA02	Matematika 1	TM	1	O	2	3		7
3	20.LOA03	Sociologija	AO	1	O	2	2		6
4	20.GOA05	Engleski jezik 1	AO	1	O	2	0		4
5	20.EOA05	Osnovi informatike	AO	1	O	2	2		6
6	20.EOA06	Statistika	TM	2	O	2	3		7
7	20.EOA07	Osnovi menadžmenta	TM	2	O	2	2		6
8	20.GOA08	Engleski jezik 2	AO	2	O	2	0		4
9	20.EOA09	Mikroekonomija	TM	2	O	2	3		6
10	20.BOA10	Kultura govora	AO	2	O	2	2		6
11	20.EOA11	Stručna praksa 1	SA	2	O	0	0		2
Ukupno ESPB									60
DRUGA GODINA									
12	20.EOA12	Makroekonomija	TM	3	O	2	2		6
13	20.EOA13	Osnovi marketinga	NS	3	O	2	2		6
14	20.EOA14	Finansijsko računovodstvo	NS	3	O	2	4		7
15	20.GOA16	Engleski jezik 3	AO	3	O	2	0		4
16	20.EOAIB1	Predmet izbornog bloka 1	AO	3	I	2	2		6
17	20.EOA18	Kvantitativne metode	TM	4	O	2	2		6
18	20.EOA19	Upravljačko računovodstvo	NS	4	O	2	4		7
19	20.GOA22	Engleski jezik 4	AO	4	O	2	0		4

9									
20	20.EOA21	Istraživanje tržišta	NS	4	O	2	2		6
21	20.EOAIB2	Predmet izbornog bloka 2	NS/TM	4	I	2	2		6
22	20.EOA24	Stručna praksa 2	SA	4	O	0	0		2
Ukupno ESPB									60
TREĆA GODINA									
23	20.IOA29	Poslovni informacijski sistemi	SA	5	O	2	2		6
24	20.EOA26	Strategijski menadžment	SA	5	O	2	2		6
25	20.EOA27	Organizacija preduzeća	TM	5	O	2	2		6
26	20.EOAIB3	Predmet izbornog bloka 3	NS	5	I	2	2		6
27	20.EOA30	Menadžment ljudskih resursa	SA	5	O	2	2		6
28	20.EOA31	Finansijski menadžment	NS	6	O	3	3		8
29	20.EOA32	Bankarski menadžment	NS	6	O	3	3		8
30	20.EOAIB4	Predmet izbornog bloka 4	SA/NS	6	I	2	2		6
31	20.EOAIB5	Predmet izbornog bloka 5	NS/AO	6	I	2	2		6
32	20.EOA37	Stručna praksa 3	SA	6	O	0	0		2
Ukupno ESPB									60
ČETVRTA GODINA									
33	20.EOA38	Preduzetništvo	NS	7	O	2	2		6
34	20.EOAIB6	Predmet izbornog bloka 6	NS/SA	7	I	2	2		6

35	20.EOAIB7	Predmet izbornog bloka 7	SA	7	I	2	2		6
36	20.EOA43	Upravljanje investicijama	NS	7	O	2	2		6
37	20.EOA44	Računovodstvo no informacijski sistemi	NS	7	O	2	2		6
38	20.EOA45	Projektne menadžment	SA	8	O	3	3		8
39	20.EOA46	Menadžment malih i srednjih preduzeća	NS	8	O	3	2		7
40	20.EOA47	Menadžment kvaliteta	SA	8	O	2	2		6
41	20.EOAIB8	Predmet izbornog bloka 8	SA	8	I	2	3		6
42	20.EOA50	Menadžment kvaliteta	SA	8	O	2	2		6
Ukupno ESPB								60	

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Menadžment životne sredine	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Poslovno pravo	4	2	2	6
	Opšta psihologija	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Monetarne finansije	5	2	2	6
	Sigurnost veb aplikacija	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Odnosi s javnošću	6	2	2	6
	Akademsko pisanje	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Javne finansije	6	2	2	6
	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Elektronsko poslovanje	7	2	2	6
	Radno pravo	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Berze i berzansko poslovanje	7	2	2	6
	Osnovi psihologije rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Menadžment prodaje i odnosa sa kupcima	8	2	3	6
	Poresko pravo	8	2	3	6

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM POSLOVNA EKONOMIJA**

1. Prema ročnosti, izvori sredstava preduzeća mogu biti:
  - a) subvencije i donacije države;
  - b) kratkoročni, dugoročni i trajni;
  - c) akcijski kapital i ulozi članova društva.
2. Izbor dugoročnih razvojnih programa, utvrđivanje poslovne politike preduzeća, donošenje odluka o ciljevima tekućeg poslovanja pripadaju:
  - a) aktivnostima planiranja;
  - b) aktivnostima kontrole;
  - c) aktivnostima organizovanja.
3. Akumulacija kapitala je:
  - a) proces kapitalizacije, odnosno pretvaranje viška vrednosti u kapital;
  - b) pozajmljivanje kapitala radi povećanja proizvodnje roba i usluga;
  - c) spajanje manjih kapitala u veći kapital radi razvoja bazične industrije.
4. Platni bilans se u osnovi sastoji od:
  - a) bilansa tekućih transakcija i bilansa kapitalnih (finansijskih) transakcija;
  - b) bilansa uvoza i izvoza kapitala i bilansa neto investicija;
  - c) bilansa finansijskih usluga i pozajmljenih sredstava.
5. Profit je:
  - a) Broj prodatih jedinica proizvoda pomnožen sa prodajnom cenom;
  - b) Razlika između ukupnog prihoda i ukupnih troškova;
  - c) Dodatni novac koji preduzeće dijeli zaposlenima preko njihove redovne plate;
  - d) Ništa od navedenog.
6. PDV je skraćeni za:
  - a) Plati duplo više;
  - b) Porez na dodatnu vrednost;
  - c) Ništa od navedenog.
7. Diferencijalna zemljišna renta je:
  - a) dohodak koji prisvaja zemljoposjednik;
  - b) dohodak koji dobija svaki zemljoposjednik za ustupljeno pravo korišćenja svoga zemljišta, bez obzira na moguće razlike u kvalitetu pojedinih parcela;
  - c) ekstraprofit koji se ostvaruje na parcelama koje imaju bolje prirodne uslove od regulatorne parcele.
8. Najveći trgovinski partner Srbije je:
  - a) EU,
  - b) Savez Rusije i Belorusije,
  - c) SAD,
  - d) Japan.
9. Tražnja je neelastična kada:
  - a) male promjene u cijeni dovode do srazmjerno velikih promjena u traženoj količini robe;
  - b) velike promjene u cijeni izazivaju male ili nikakve promjene u ponudi;
  - c) velike promjene u cijeni izazivaju male ili nikakve promjene u tražnji.
10. Obveznice su:
  - a) Dužničke hartije od vrijednosti;
  - b) Vlasničke hartije od vrijednosti;

- c) Isprave koje se daju dobavljačima kao osiguranje njihovih potraživanja;
  - d) Ništa od navedenog.
11. Međunarodno preduzeće je ono koje nabavlja sirovine u inostranstvu.
- a) DA,
  - b) NE.
12. Ekstra profit ostvaruje onaj proizvođač koji, uz ostale iste uslove:
- a) ima tržišnu cijenu jednaku cijeni koštanja;
  - b) ima cijenu koštanja manju od prosečne granske cijene koštanja;
  - c) ima profit koji je jednak prosječnom granskom profitu.
13. Novac kao blago, odnosno kao sredstvo očuvanja vrijednosti je:
- a) količina bankarskih sertifikata koji služe kao sredstvo plaćanja;
  - b) povlačenje novca iz opticaja (prometa) i njegovo tezaurisanje;
  - c) zlatni novac koji služi za bogaćenje stanovništva.
14. Akumulacija je:
- a) kontinuirano odvajanje dijela ukupnog prihoda radi nadoknade utrošenih sredstava za rad;
  - b) kontinuirano odvajanje dijela prisvojenog profita radi uvećanja kapitala, proširenja i usavršavanja proizvodnje;
  - c) kontinuirano odvajanje dijela ukupnog prihoda radi nadoknade utrošenih predmeta rada i radne snage.
15. Pojavni oblici preduzeća kao privrednog društva su:
- a) Spoljno-trgovinsko preduzeće;
  - b) Društvo lica;
  - c) Individualno preduzeće;
  - d) Društvo kapitala;
  - e) Zadruga.
16. Odnos broja zaposlenih i broja penzionera u Srbiji iznosi:
- a) 2,2 : 1;
  - b) 1,8 : 1;
  - c) 1,2 : 1;
  - d) 3 : 1.
17. Javni dug Srbije na kraju 2016. godine iznosi:
- a) Oko 20% BDP-a;
  - b) Oko 30% BDP-a;
  - c) Oko 40% BDP-a;
  - d) Oko 60% BDP-a.
18. Na koje javne rashode Srbija troši više nego zemlje u tranziciji – nove članice EU:
- a) obrazovanje i zdravstvo;
  - b) zdravstvo i socijalna zaštita;
  - c) obrazovanje i ekonomski poslovi;
  - d) socijalna zaštita i rashodi na zaštitu životne sredine.
19. Javni dug Mađarske na početku 2009. godine iznosi 40% BDP-a. Mađarska u 2016. godini stvaruje fiskalni deficit od 10% BDP-a. Od ukupnog iznosa deficita, iznos deficita od 1% BDP-a se finansira donacijom EU, a ostatak emisija evroobveznica. Koliko iznosi javni dug sada.
- a) 50%;
  - b) 51%;
  - c) 49%;
  - d) 40%.
20. Povećanje stope obavezne rezerve centralne banke na plasirana sredstva (date kredite):

- a) ne utiče na politiku kamatnih stopa poslovnih banaka;
  - b) utiče na smanjenje opšteg nivoa kamatnih stopa u zemlji;
  - c) utiče na povećanje opšteg nivoa kamatnih stopa u zemlji;
  - d) utiče na povećanje opšteg nivoa kamatnih stopa samo ako je stopa obaveznih rezervi veća od 50%.
21. Koja od evropskih zemalja je tokom 2008/09 godine imala porast prodaje automobila:
- a) Njemačka;
  - b) Italija;
  - c) Francuska;
  - d) Velika Britanija.
22. Dobrovoljni penzijski fondovi u Srbiji posluju:
- a) Manje od godinu dana;
  - b) Više od 3 godine;
  - c) Više od 5 godina;
  - d) Više od 7 godina.
23. Faktori koji utiču na porast potrošačkog etnocentrizma u Srbiji je:
- a) Pristupanje EU;
  - b) Pad životnog standarda i slabljenje dinara;
  - c) Odsustvo direktnih kampanja države;
  - d) Brend kao odraz ličnosti.
24. Akciju „kupujmo domaće“ u Srbiji, prema pravilima EU, ne mogu sprovesti:
- a) Pojedinačna preduzeća;
  - b) Ministarstvo trgovine i usluga i organi države;
  - c) Nevladine organizacije;
  - d) Nezavisna udruženja privrednika.
25. Koji su segmenti proizvodnje?
- a) Priprema proizvodnje;
  - b) Licenciranje proizvodnje;
  - c) Proizvodno izvršenje;
  - d) Tipiziranje proizvodnje;
  - e) Tehnička kontrola i proizvodnja.
26. Ukupni varijabilni troškovi dalje se raslojavaju na komponentu:
- a) Proporcionalnih troškova;
  - b) Graničnih troškova;
  - c) Optimalnih troškova;
  - d) Progresivnih troškova;
  - e) Degresivnih troškova.
27. Prema vremenu izrade kalkulacije mogu biti:
- a) Prethodne ili planske;
  - b) Direktne ili standardne;
  - c) Međukalkulacije;
  - d) Dodatne kalkulacije;
  - e) Naknadne ili stvarne kalkulacije.
28. Vrste kapaciteta osnovnih sredstava su:
- a) Maksimalni kapacitet;
  - b) Minimalni kapacitet;
  - c) Optimalni kapacitet;
  - d) Radni kapacitet.
29. Strukturu ukupnih rashoda čine:
- a) Poslovni rashodi;

- b) Vanbilansni rashodi;
  - c) Rashodi finansiranja;
  - d) Vanredni rashodi.
30. U objektivne faktore koji djeluju na veličinu rezultata poslovanja preduzeća svrstavaju se:
- a) Organizacioni;
  - b) Prirodni;
  - c) Tehnički;
  - d) Društveni.
31. Ostvareni rezultati poslovanja preduzeća se prate i upoređuju u sljedećim iznosima:
- a) Naturalnim;
  - b) Novčanim (vrednosnim);
  - c) Procentnim;
  - d) Povećanim;
  - e) Smanjenim.
32. Unapređenje organizacije unutrašnjeg transporta utiče na:
- a) Smanjenje troškova transporta;
  - b) Efikasnost upotrebe sredstava;
  - c) Skraćivanje ciklusa proizvodnje;
  - d) Eliminisanje praznih hodova.
33. Osnovni načini prodaje robe su:
- a) Paušalna prodaja;
  - b) Prodaja sa skladišta;
  - c) Prodaja preko posrednika;
  - d) Prodaja na organizovanim tržištima.
34. Problem izbora transportnog sredstva svodi se na utvrđivanje:
- a) Učinka transportnog sredstva;
  - b) Linije kretanja transportnog sredstva;
  - c) Troškova transportnog sredstva;
  - d) Vijeka upotrebe transportnog sredstva.
35. Kontrola kvaliteta proizvoda može biti:
- a) Tehnička;
  - b) Ekonomska;
  - c) Statistička;
  - d) Komercijalna;
  - e) Vizuelna.
36. Istraživanje ponude vrši se sa stanovišta:
- a) Transporta robe;
  - b) Roka isporuke;
  - c) Kvaliteta robe;
  - d) Količine robe;
  - e) Cijene robe;
  - f) Funkcija izvršenja.
37. Faze planiranja u preuzeću su:
- a) Strateško planiranje;
  - b) Taktičko planiranje;
  - c) Operativno planiranje;
  - d) Prevoz robe i uskladištenje.
38. Za ocjenu sposobnosti radnika koriste se:
- a) Metod komparacije;
  - b) Nučni metod ocenjivanja;

- c) Metod ličnog ocenjivanja;
  - d) Ocenjivanje na osnovu unapred utvrđenih kriterijuma.
39. Prema periodu za koji se odnose planovi u preduzeću se dijele na:
- a) Dnevne;
  - b) Kratkoročne;
  - c) Srednjoročne;
  - d) Dugoročne.
40. Za utvrđivanje i izražavanje produktivnosti neophodno je sagledati:
- a) Ostvareni fizički obim proizvodnje;
  - b) Ostvarene utroške radne snage;
  - c) Faktore koji su uslovlili veličnu produktivnosti;
  - d) Nosioce produktivnosti.
41. Koje vrste kapaciteta su zastupljene u reprodukciji preduzeća:
- a) Mješoviti;
  - b) Maksimalni;
  - c) Proporcionalni;
  - d) Optimalni;
  - e) Stvarni (ostvareni-realizovani).
42. Rast prodaje ubrzava se:
- a) Povećanjem broja menadžera;
  - b) Uvođenjem novih oblika prodaje;
  - c) Otvaranjem dodatnih prodajnih punktova;
  - d) Obezbijeđenjem sredstava za kreditiranje kupaca.
43. Globalni plan proizvodnje obuhvata parcijalne planove:
- a) Plan realizacije;
  - b) Plan materijala;
  - c) Plan kadrova;
  - d) Plan fizičkog obima proizvodnje.
44. Evidencije u nabavnoj službi su:
- a) Evidencija materijala;
  - b) Evidencija dobavljača;
  - c) Evidencija cijena;
  - d) Evidencija kupaca.
45. Vidovi organizacije proizvodnje su:
- a) Standardizovana;
  - b) Pojedinačna;
  - c) Tipizirana;
  - d) Serijska;
  - e) Masovna.
46. Kontrola proizvodnje obuhvata kontrolu:
- a) Mašina i alata;
  - b) Kontrolu rada;
  - c) Kontrolu materijala;
  - d) Kontrolu kvaliteta proizvoda.
47. Plan nabavke u trgovinskom preduzeću uslovljen je:
- a) Planom prodaje;
  - b) Početnim i krajnjim zalihama;
  - c) Raspoloživim novčanim sredstvima;
  - d) Potencijalnom tražnjom.
48. Trgovinska preduzeća na veliko vrše prodaju preko:
- a) Skladišta ili stovarišta;

- b) Prodavnice;
  - c) Trgovinskih predstavništva, i zastupništva;
  - d) Sajmova, aukcija, berzi.
49. Cijena robe zavisi od:
- a) Kvaliteta robe;
  - b) Količine kupljene robe;
  - c) Načina plaćanja;
  - d) Izgleda ambalaže.
50. Akciza se plaća na
- a) Naftu i naftne derivate;
  - b) Čokolade;
  - c) Medicinske preparate;
  - d) Cigarete i proizvode duvanske industrije;
  - e) Alkoholna pića.
51. Cijena je novčani iznos proizvoda ili usluge.
- a) Da
  - b) Ne
52. Šta je GATT?
- a) Opći sporazum o carinama i trgovini;
  - b) Opći sporazum o monetarnoj uniji;
  - c) Opći sporazum o standardima kvaliteta.
53. Sirovine su osnovni materijali koji nakon obrade
- a) Da
  - b) Ne
54. Instrumenti marketinga su:
- a) cijena;
  - b) segmentacija;
  - c) proizvod;
  - d) promocija;
  - e) dizajn.
55. Šta je anuitet?
- a) Iznos periodične otplate kredita koji obuhvata otplatu glavnice i kamatu;
  - b) Dodatak na kamatu.
56. Publicitet predstavlja objavljivanje pozitivnih informacija o preduzeću koje nisu plaćene na direktan način.
- a) Da
  - b) Ne
57. Velika ekonomska kriza - depresija se desila:
- a) krajem XIX vijeka;
  - b) 70-tih godina XX vijeka;
  - c) 80-tih godina XX vijeka;
  - d) 30-tih godina XX vijeka.
58. Monopolist je isključivi prodavac ili kupac na nekom tržištu.
- a) Da
  - b) Ne
59. Osnovna funkcija uspostavljanja i razvoja marketing informacionog sistema u preduzeću jeste da pospješi distribuciju i ličnu prodaju.
- a) Da
  - b) Ne
60. Zadovoljan potrošač:
- a) kupuje više

- b) neredovno plaća
  - c) postaje lojalan
  - d) očekuje nagradu
61. Green field investicije su:
- a) investicije u izgradnju novih objekata i kapaciteta;
  - b) investicije u oblasti zaštite životne sredine;
  - c) investicije u poljoprivredu.
62. Akcije predstavljaju:
- a) vlasničke hartije od vrijednosti;
  - b) dužničke hartije od vrijednosti;
  - c) hartije od vrijednosti koje emituje država.
63. Međunarodno preduzeće je ono koje nabavlja sirovine u inostranstvu.
- a) Da,
  - b) Ne.
64. Globalna preduzeća se suočavaju sa sljedećim problemima:
- a) klimom,
  - b) promjenljivim deviznim kursom,
  - c) zaštitnim carinama i trgovinskim preprekama,
  - d) očekivanjima.
65. Šta generiše ekonomske probleme?
- a) vlade;
  - b) nesklad između neograničenih želja i potreba ljudi i ograničenih dobara i usluga;
  - c) nepoznavanje ekonomske nauke;
  - d) prevelika pohlepa ljudi.
66. Ekonomija je nauka koja odgovara na tri pitanja: _____, _____ i _____ proizvoditi.
67. Riječ ekonomija vodi porijeklo od grčkih riječi „oikos“ što znači _____, i „nomos“ što znači _____.
68. Budžetski deficit nastaje kada:
- a) vlada troši više sredstava za finansiranje javnih i drugih potreba nego što su poreskim putem prikupljeni budžetski prihodi;
  - b) vlada zamrzne plate zaposlenih u javnom sektoru na niskom nivou;
  - c) domaća valuta devalvira u odnosu na stranu valutu;
  - d) kada je uvoz veći od izvoza.
69. Autarhična ekonomija je:
- a) ekonomija sa jednim učenicom;
  - b) otvorena ekonomija;
  - c) tržišna ekonomija;
  - d) zatvorena ekonomija.
70. Siva ekonomija podrazumijeva:
- a) trgovinu srebrom;
  - b) trgovinu krijumčarenom robom bez plaćanja carine i poreza;
  - c) trgovinu između zemalja u razvoju.
71. „Nevidljiva ruka“ tržišta predstavlja:
- a) učesnike na tržištu koji se bave nelegalnom ekonomijom;
  - b) odnos zakona ponude i potražnje na tržištu;
  - c) intervenciju vlade na tržištu;
  - d) ništa od navedenog.

72. Korisnost je:
- a) sposobnost dobra ili usluge da zadovolje potrebe potrošača;
  - b) karakteristika dobra da zadrži svoje funkcionalne osobine za duži vremenski period;
  - c) odnos cijene i kvaliteta izrade proizvoda;
  - d) ništa od navedenog.
73. Dividenda je:
- a) prihod od iznajmljivanja kapitala;
  - b) prihod od akcija;
  - c) vanredni trošak;
  - d) vanredni prihod.
74. Kartel je:
- a) udruženje dva ili više preduzeća sa ciljem uspostavljanja dominacije na određenom tržištu;
  - b) tajna međunarodna organizacija trgovaca drogom;
  - c) igra kartama;
  - d) poseban tip organizacije preduzeća u kom radnici imaju pravo učešća u formiranju politike preduzeća.
75. Javno preduzeće je preduzeće:
- a) čije je poslovanje transparentno;
  - b) čije su usluge besplatne;
  - c) koje proizvodi javno dobro i pruža javnu uslugu;
  - d) koje proizvodi robu široke potrošnje.
76. Privatizacija predstavlja:
- a) proces pretvaranja imovine (kapitala) preduzeća iz režima društvene i državne svojine u privatnu svojinu;
  - b) nelegalno prisvajanje javnih dobara i njihovo korišćenje isključivo u privatne svrhe.
77. Fiksni troškovi predstavljaju:
- a) troškove koji se ne mijenjaju sa povećanjem broja radnika;
  - b) troškove čiji ukupan iznos ne zavisi od obima proizvodnje;
  - c) troškove koji su fiksni bez obzira na promjene na tržištu;
  - d) troškove koji su jednaki tokom dužeg niza godina.
78. Supstituti su:
- a) dobra koja se moraju koristiti zajedno u potrošnji;
  - b) dobra koja proizvodi isto preduzeće;
  - c) dobra koja mogu zamijeniti jedno drugo u potrošnji;
  - d) dobra koja koštaju isto.
79. Granični trošak je:
- a) trošak proizvodnje jedne dodatne jedinice proizvoda;
  - b) trošak čiji je iznos zanemarljivo mali;
  - c) trošak koji nastaje zbog pružanja dodatnih usluga uz osnovni proizvod;
  - d) razlika između planiranih i stvarnih troškova.
80. Prosječni trošak predstavlja:
- a) trošak proizvodnje osnovnog proizvoda;
  - b) ukupni trošak podijeljen ukupnim brojem proizvedenih jedinica;
  - c) trošak proizvodnje jedne dodatne jedinice proizvoda;
  - d) ništa od navedenog.
81. Monopol predstavlja:
- a) situaciju kada postoji samo jedan kupac na određenom tržištu;
  - b) preduzeće koje ima samo jedan proizvod;

- c) preduzeće koje se bavi nezakonitim aktivnostima;
  - d) situaciju kada postoji samo jedan prodavac na određenom tržištu.
82. Profit je:
- a) broj prodatih jedinica proizvoda pomnožen sa prodajnom cijenom;
  - b) razlika između ukupnog prihoda ukupnih rashoda;
  - c) dodatni novac koju preduzeće dijeli zaposlenima preko njihove redovne plate;
  - d) ništa od navedenog.
83. Raditi nešto efektivno znači:
- a) raditi pravu stvar;
  - b) raditi na pravi način;
  - c) raditi na najbrži način;
  - d) ništa od navedenog.
84. Raditi nešto efikasno znači:
- a) raditi sam;
  - b) angažovati druge da rade vaš posao;
  - c) raditi u profitabilnim granama;
  - d) ništa od navedenog.
85. GDP je engleska skraćenica za:
- a) glavni domaći proizvod;
  - b) platni bilans;
  - c) bruto domaći proizvod;
  - d) ništa od navedenog.
86. PDV je skraćenica za:
- a) plati duplo više;
  - b) porez na dodatnu vrijednost;
  - c) ništa od navedenog.
87. Inflacija predstavlja:
- a) smanjenje plata;
  - b) pad vrijednosti domaće valute u odnosu na stranu;
  - c) opći porast nivoa cijena;
  - d) ništa od navedenog.
88. Hipotekarni kredit se dobija na bazi:
- a) prijateljstva;
  - b) poznanstva;
  - c) hipoteke.
89. Banka Federalnih Rezervi je centralna banka:
- a) Bosne i Hercegovine;
  - b) Velike Britanije;
  - c) SAD-a;
  - d) ništa od navedenog.
90. Prihod od akcija je:
- a) regres;
  - b) dividenda;
  - c) rabat;
  - d) ništa od navedenog.
91. Kupovina i prodaja akcija vrši se:
- a) u bankama;
  - b) u organima lokalne samouprave;
  - c) na berzama;
  - d) gdje god se kupac i prodavac dogovore.

92. Špekulacija je:
- a) kupovina ili prodaja sa ciljem dalje kupovine ili prodaje u cilju sticanja profita ukoliko se promijene cijene ili devizni kurs;
  - b) trgovina krijumčarenom robom;
  - c) prodaja neispravnih proizvoda.
93. Javni suficit nastaje kada su:
- a) državni prihodi jednaki državnim izdacima;
  - b) državni prihodi manji od državnih izdataka;
  - c) državni prihodi veći od državnih izdataka;
  - d) ništa od navedenog.
94. Forex tržište je:
- a) Tržište dužničkih hartija od vrijednosti;
  - b) Tržište vlasničkih hartija od vrijednosti;
  - c) Tržište deviza;
  - d) Tržište derivata.
95. Subvencija je:
- a) ugovor između partnera u ortačkom društvu;
  - b) konkurencija između dva preduzeća koja proizvode isti proizvod;
  - c) proizvod koji može zamijeniti neki drugi proizvod u potrošnji;
  - d) isplata države preduzeću ili domaćinstvu koje proizvodi određenu robu.
96. Komplementarni proizvodi su proizvodi koji su:
- a) potrošnja jednog proizvoda uslovljava potrošnju drugog proizvoda;
  - b) potrošnja jednog proizvoda isključuje potrošnju drugog proizvoda;
  - c) proizvodi koji imaju istu cijenu.
97. Razlika između ukupnog iznosa koji bi potrošači bili voljni platiti, da bi konzumirali određenu količinu robe koja se prodaje na tržištu i iznos koji stvarno moraju da plate je potrošački višak.
- a) Da
  - b) Ne
98. Otpis vrijednosti osnovnih sredstava naziva se:
- a) amortizacija;
  - b) beneficija;
  - c) potencijalni trošak.
99. Standardna devijacija je:
- a) mjera srednje vrijednosti;
  - b) mjera disperzije;
  - c) mjera oblika rasporeda.
100. Vrsta javne dažbine koju država naplaćuje prilikom njenog prelaska preko granice je:
- a) prirez;
  - b) porez;
  - c) carina.

DEPARTMAN ZA EKONOMSKE NAUKE

STUDIJSKI PROGRAM – POSLOVNA INFORMATIKA

Studijski program Poslovna informatika pripada polju društveno-humanističkih nauka i daje stručni naziv diplomirani poslovni informatičar – dipl. posl. inform. Studije se izvode u toku četiri školske godine, odnosno osam semestara, a ukupan obim studija je 240 ESPB. Ukupno angažovanje studenta sastoji se od aktivne nastave, samostalnog rada, kolokvijuma, ispita, stručne prakse i završnog rada.

Svrha studijskog programa Poslovna informatika jeste obrazovanje studenata iz oblasti primjenjene informatike i poslovne ekonomije, koje obezbeđuje sticanje teorijskih i praktičnih znanja o primjeni savremenih informatičkih koncepata u oblastima računovodstva, finansija, bankarstva, menadžmenta, marketinga, preduzetništva, inovacija, kao i drugih brojnih oblasti u skladu s potrebama privrede, odnosno društva.

Studijski program ima jasne i prepoznatljive svrhe i društvene uloge:

- obrazovanje poslovnog informatičara koji će raditi na poslovima razvoja softvera i učestvovati u procesu dizajniranja, razvoja, testiranja i implementacije softverskih rješenja;
- obrazovanje poslovnog informatičara koji će raditi na poslovima konsultanta za poslovna softverska rješenja i koji će učestvovati u izboru i uvođenju, modifikaciji i administraciji poslovnih softverskih rješenja u kompanijama i javnim institucijama;
- obrazovanje poslovnog informatičara koji će raditi na poslovima sistem analitičara i učestvovati u procesu analize, dizajna i revizije poslovnih procesa u cilju unapređenja i modernizacije poslovanja u kompanijama i javnim institucijama;
- obrazovanje poslovnog informatičara koji će raditi na poslovima podrške menadžmentu u procesu odlučivanja korišćenjem modernih sistema za poslovnu analitiku;
- obrazovanje poslovnog informatičara koji će biti sposobni za samostalan nastup na tržištu - preduzetnik u području informacionih tehnologija.

Cilj studijskog programa jeste da student stekne sposobnost za kreativnu primjenu najnovijih tehnika računarstva i informatike u ekonomskim oblastima. Osim toga, cilj ovog programa je stvaranje diplomiranog poslovnog informatičara koji će biti sposoban i uspješan u primjeni stečenih znanja i vještina u oblasti informacionih tehnologija, programiranja i projektovanja i veb dizajna. Biće osposobljen za kreativno rješavanje problema, donošenje i sprovođenje odluka u različitim oblastima poslovanja u najširem smislu riječi, kroz primjenu poslovne informatike.

Ciljevi studijskog programa obuhvataju:

- osposobljavanje studenta za praktičan rad na poslovima razvoja softverskih rešenja od istraživanja tržišta preko dizajniranja, razvoja i testiranja do implementacije softverskih rješenja;
- osposobljavanje studenta za praktičan rad na poslovima menadžera IT projekata;

- osposobljavanje studenta za praktičan rad na poslovima konsultanta za poslovna softverska rješenja (integrisane informacione sisteme - ERP);
- osposobljavanje studenta za praktičan rad na poslovima poslovnog analitičara i analitičara poslovnih podataka;
- osposobljavanje studenta za praktičan rad na poslovima sistem analitičara;
- osposobljavanje studenta za samostalan nastup na tržištu – IT preduzetništvo;
- razvijanje svijesti studenta o neophodnosti permanentnog obrazovanja, razvoja društva u cjelini;
- obezbjeđivanje akademskog obrazovanja koje izlazi iz usko stručnog okvira i razvijanje svijesti o vrijednostima savremenog društva.

Ciljevi studijskog programa ekonomije su usklađeni sa misijom, osnovnim zadacima i ciljevima Departmana za ekonomske nauke, Univerziteta u Novom Pazaru.

Savladavanjem studijskog programa student stiče opće i predmetno-specifične sposobnosti koje su u funkciji kvalitetnog obavljanja stručne, naučne i umjetničke djelatnosti.

Savladavanjem Studijskog programa student stiče sljedeće opće sposobnosti:

- sposobnost praćenja i primjenjivanja savremenih IT kretanja i dostignuća;
- sposobnost know-how poslovnog (preduzetničkog) razmišljanja;
- sposobnost komunikacije na profesionalnom nivou;
- sposobnost timskog rada;
- sposobnost za profesionalno napredovanje;
- sposobnost prezentovanja rezultata svog rada;
- sposobnost poštovanja profesionalne etike.

Savladavanjem Studijskog programa student stiče sljedeće predmetno-specifične sposobnosti:

- poznavanje procesa razvoja softvera i informacionih sistema;
- poznavanje i korišćenje postojećih komercijalnih i besplatnih softverskih rješenja za podršku različitim oblastima poslovanja;
- poznavanje i korišćenje sistema za upravljanje bazama podataka;
- sposobnost upravljanja IT projektima;
- sposobnost realizacije IT poslovnih ideja, od kreiranja i njihovog tržišnog testiranja pa do njihove implementacije;
- sposobnost rješavanja problema iz oblasti poslovne ekonomije: preduzetništva, menadžmenta, marketinga, istraživanja tržišta;
- sposobnost za uspješan nastavak školovanja na master akademskim studijama poslovne informatike i srodnih oblasti.

**STUDIJSKI PROGRAM – Poslovna informatika
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani poslovni informatičar**

R. B r.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem .	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1	20.EOA01	Osnovi ekonomije	TM	1	O	2	3		6
2	20.IOA02	Matematika 1	AO	1	O	2	3		7
3	20.IOA05	Strukture podataka i algoritmi	TM	1	O	3	3		8
4	20.GOA05	Engleski jezik 1	AO	1	O	2	0		4
5	20.EOA05	Osnovi informatike	TM	1	O	2	2		6
6	20.EOA06	Statistika	AO	2	O	2	3		7
7	20.EOA07	Osnovi menadžmenta	TM	2	O	2	2		6
8	20.GOA08	Engleski jezik 2	AO	2	O	2	0		4
9	20.IOA07	Osnovi računarske tehnike	TM	2	O	2	2		6
10	20.IOA08	Uvod u programiranje	NS	2	O	2	2		6
Ukupno ESPB									60
DRUGA GODINA									
11	20.IOA14	Baze podataka	NS	3	O	2	3		7
12	20.EOA13	Osnovi marketinga	NS	3	O	2	2		6
13	20.EOA14	Finansijsko računovodstvo	TM	3	O	2	4		7
14	20.GOA16	Engleski jezik 3	AO	3	O	2	0		4
15	20.PIOIB1	Predmet izbornog bloka 1	TM/SA	3	I	2	2		6
16	20.GOA22	Engleski jezik 4	AO	4	O	2	0		4
17	20.EOA45	Projektni menadžment	SA	4	O	3	3		8
18	20.EOA19	Upravljačko računovodstvo	NS	4	O	2	4		7
19	20.IOA20	Uvod u	TM	4	O	2	2		5

		informacione sisteme							
20	20.PIOAIB2	Predmet izbornog bloka 2	NS	4	I	2	2		6
Ukupno ESPB								60	
TREĆA GODINA									
21	20.IOA29	Poslovni informacijski sistemi	NS	5	O	2	2		6
22	20.IOA42	Elektronsko poslovanje	SA	5	O	2	2		6
23	20.EOA27	Organizacija preduzeća	TM	5	O	2	2		6
24	20.EOA30	Menadžment ljudskih resursa	NS	5	O	2	2		6
25	20.PIOAIB3	Predmet izbornog bloka 3	SA/ NS	5	I	2	2		6
26	20.PIOAIB4	Predmet izbornog bloka 4	NS/ SA	6	I	2	2		6
27	20.IOA19	Objektno orijentisano programiranje 1	SA	6	O	2	3		7
28	20.EOA32	Bankarski menadžment	NS	6	O	3	3		8
29	20.PIO24	Stručna praksa 1	SA	6	O	0	0		2
30	20.PIO31	Finansijski menadžment	NS	6	O	3	3		7
Ukupno ESPB								60	
ČETVRTA GODINA									
31	20.EOA38	Preduzetništvo	NS	7	O	2	2		6
32	20.EOA43	Upravljanje investicijama	NS	7	O	2	2		6
33	20.EOA44	Računovodstveno informacijski sistemi	SA	7	O	2	2		6
34	20.IOA26	Objektno orijentisano programiranje 2	SA	7	O	2	2		6
35	20.PIOIB5	Predmet izbornog bloka 5	SA	7	I	2	2		6
36	20.IOA47	Primene informaciono-	NS	8	O	3	3		7

		komunikacionih tehnologija							
37	20.PIOIB6	Predmet izbornog bloka 6	SA	8	O	2	3/2		6
38	20.PIOIB7	Predmet izbornog bloka 7	SA/TM	8	I	2	3		6
39	20.PIOB8	Predmet izbornog bloka 8	NS/SA	8	I	3	3		7
40	20.PIO36	Stručna praksa	SA	8	O	0	0		1
41	20.PIO50	Završni rad	NS	8	O	0	0		3
Ukupno ESPB								60	

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Strategijski menadžment	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Operativni sistemi	4	2	2	6
	Teorija informacija	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Internet programiranje	5	2	2	6
	Monetarne finansije	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Javne finansije	6	2	2	6
	Veb dizajn	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Berza i berzansko poslovanje	7	2	2	6
	Interakcija čovek računar	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Menadžment prodaje i odnosa sa kupcima	8	2	3	6
	Menadžment kvaliteta	8	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Zaštita informacionih sistema	8	2	3	6
	Upravljanje multimedijalnim sadržajem	8	2	3	6
Predmeti izbornog bloka 8	Menadžment malih i srednjih preduzeća	8	3	2	7
	Softversko inženjerstvo	8	3	3	7

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA STUDIJSKI PROGRAM POSLOVNA INFORMATIKA

1. Prema ročnosti, izvori sredstava preduzeća mogu biti:
  - a) subvencije i donacije države;
  - b) kratkoročni, dugoročni i trajni;
  - c) akcijski kapital i ulozi članova društva.
2. Akumulacija kapitala je:
  - a) proces kapitalizacije, odnosno pretvaranje viška vrednosti u kapital;
  - b) pozajmljivanje kapitala radi povećanja proizvodnje roba i usluga;
  - c) spajanje manjih kapitala u veći kapital radi razvoja bazične industrije.
3. Platni bilans se u osnovi sastoji od:
  - a) bilansa tekućih transakcija i bilansa kapitalnih (finansijskih) transakcija;
  - b) bilansa uvoza i izvoza kapitala i bilansa neto investicija;
  - c) bilansa finansijskih usluga i pozajmljenih sredstava.
4. Profit je:
  - a) Broj prodatih jedinica proizvoda pomnožen sa prodajnom cenom;
  - b) Razlika između ukupnog prihoda i ukupnih troškova;
  - c) Dodatni novac koji preduzeće dijeli zaposlenima preko njihove redovne plate;
  - d) Ništa od navedenog.
5. PDV je skraćenica za:
  - a) Plati duplo više;
  - b) Porez na dodatu vrednost;
  - c) Ništa od navedenog.
6. Najveći trgovinski partner Srbije je:
  - a) EU,
  - b) Savez Rusije i Belorusije,
  - c) SAD,
  - d) Japan.
7. Obveznice su:
  - a) Dužničke hartije od vrijednosti;
  - b) Vlasničke hartije od vrijednosti;
  - c) Isprave koje se daju dobavljačima kao osiguranje njihovih potraživanja;
  - d) Ništa od navedenog.
8. Međunarodno preduzeće je ono koje nabavlja sirovine u inostranstvu.
  - a) DA,
  - b) NE.
9. Novac kao blago, odnosno kao sredstvo očuvanja vrijednosti je:
  - a) količina bankarskih sertifikata koji služe kao sredstvo plaćanja;
  - b) povlačenje novca iz opticaja (prometa) i njegovo tezaurisanje;
  - c) zlatni novac koji služi za bogaćenje stanovništva.
10. Akumulacija je:
  - a) kontinuirano odvajanje dijela ukupnog prihoda radi nadoknade utrošenih sredstava za rad;
  - b) kontinuirano odvajanje dijela prisvojenog profita radi uvećanja kapitala, proširenja i usavršavanja proizvodnje;
  - c) kontinuirano odvajanje dijela ukupnog prihoda radi nadoknade utrošenih predmeta rada i radne snage.
11. Javni dug Srbije na kraju 2016. godine iznosi:
  - a) Oko 20% BDP-a;
  - b) Oko 30% BDP-a;

- c) Oko 40% BDP-a;
  - d) Oko 60% BDP-a.
12. Na koje javne rashode Srbija troši više nego zemlje u tranziciji – nove članice EU:
- a) obrazovanje i zdravstvo;
  - b) zdravstvo i socijalna zaštita;
  - c) obrazovanje i ekonomski poslovi;
  - d) socijalna zaštita i rashodi na zaštitu životne sredine.
13. Povećanje stope obavezne rezerve centralne banke na plasirana sredstva (date kredite):
- a) ne utiče na politiku kamatnih stopa poslovnih banaka;
  - b) utiče na smanjenje opšteg nivoa kamatnih stopa u zemlji;
  - c) utiče na povećanje opšteg nivoa kamatnih stopa u zemlji;
  - d) utiče na povećanje opšteg nivoa kamatnih stopa samo ako je stopa obaveznih rezervi veća od 50%.
14. Dobrovoljni penzijski fondovi u Srbiji posluju:
- a) Manje od godinu dana;
  - b) Više od 3 godine;
  - c) Više od 5 godina;
  - d) Više od 7 godina.
15. Faktori koji utiču na porast potrošačkog etnocentrizma u Srbiji je:
- a) Pristupanje EU;
  - b) Pad životnog standarda i slabljenje dinara;
  - c) Odsustvo direktnih kampanja države;
  - d) Brend kao odraz ličnosti.
16. Akciju „kupujmo domaće“ u Srbiji, prema pravilima EU, ne mogu sprovoditi:
- a) Pojedinačna preduzeća;
  - b) Ministarstvo trgovine i usluga i organi države;
  - c) Nevladine organizacije;
  - d) Nezavisna udruženja privrednika.
17. GDP je engleska skraćenica za:
- a) glavni domaći proizvod;
  - b) platni bilans;
  - c) bruto domaći proizvod;
  - d) ništa od navedenog.
18. Vrste kapaciteta osnovnih sredstava su:
- a) Maksimalni kapacitet;
  - b) Minimalni kapacitet;
  - c) Optimalni kapacitet;
  - d) Radni kapacitet.
19. Strukturu ukupnih rashoda čine:
- a) Poslovni rashodi;
  - b) Vanbilansni rashodi;
  - c) Rashodi finansiranja;
  - d) Vanredni rashodi.
20. U objektivne faktore koji djeluju na veličinu rezultata poslovanja preduzeća svrstavaju se:
- a) Organizacioni;
  - b) Prirodni;
  - c) Tehnički;
  - d) Društveni.
21. Otpis vrijednosti osnovnih sredstava naziva se:
- a) amortizacija;

- b) beneficija;
  - c) potencijalni trošak.
22. Osnovni načini prodaje robe su:
- a) Paušalna prodaja;
  - b) Prodaja sa skladišta;
  - c) Prodaja preko posrednika;
  - d) Prodaja na organizovanim tržištima.
23. Prihod od akcija je:
- a) regres;
  - b) dividenda;
  - c) rabat;
  - d) ništa od navedenog.
24. Istraživanje ponude vrši se sa stanovišta:
- a) Transporta robe;
  - b) Roka isporuke;
  - c) Kvaliteta robe;
  - d) Količine robe;
  - e) Cijene robe;
  - f) Funkcija izvršenja.
25. Prema periodu za koji se odnose planovi u preduzeću se dijele na:
- a) Dnevne;
  - b) Kratkoročne;
  - c) Srednjoročne;
  - d) Dugoročne.
26. Za utvrđivanje i izražavanje produktivnosti neophodno je sagledati:
- a) Ostvareni fizički obim proizvodnje;
  - b) Ostvarene utroške radne snage;
  - c) Faktore koji su usloveli veličnu produktivnosti;
  - d) Nosiocje produktivnosti.
27. Rast prodaje ubrzava se:
- a) Povećanjem broja menadžera;
  - b) Uvođenjem novih oblika prodaje;
  - c) Otvaranjem dodatnih prodajnih punktova;
  - d) Obezbijeđenjem sredstava za kreditiranje kupaca.
28. Kontrola proizvodnje obuhvata kontrolu:
- a) Mašina i alata;
  - b) Kontrolu rada;
  - c) Kontrolu materijala;
  - d) Kontrolu kvaliteta proizvoda.
29. Trgovinska preduzeća na veliko vrše prodaju preko:
- a) Skladišta ili stovarišta;
  - b) Prodavnice;
  - c) Trgovinskih predstavništva, i zastupništva;
  - d) Sajmova, aukcija, berzi.
30. Cijena robe zavisi od:
- a) Kvaliteta robe;
  - b) Količine kupljene robe;
  - c) Načina plaćanja;
  - d) Izgleda ambalaže.
31. Akciza se plaća na:
- a) Naftu i naftne derivate;

- b) Čokolade;
  - c) Medicinske preparate;
  - d) Cigarete i proizvode duvanske industrije;
  - e) Alkoholna pića.
32. Cijena je novčani iznos proizvoda ili usluge.
- a) Da
  - b) Ne
33. Instrumenti marketinga su:
- a) cijena;
  - b) segmentacija;
  - c) proizvod;
  - d) promocija;
  - e) dizajn.
34. Velika ekonomska kriza - depresija se desila:
- a) krajem XIX vijeka;
  - b) 70-tih godina XX vijeka;
  - c) 80-tih godina XX vijeka;
  - d) 30-tih godina XX vijeka.
35. Monopolist je isključivi prodavac ili kupac na nekom tržištu.
- a) Da
  - b) Ne
36. Akcije predstavljaju:
- a) vlasničke hartije od vrijednosti;
  - b) dužničke hartije od vrijednosti;
  - c) hartije od vrijednosti koje emituje država.
37. Ekonomija je nauka koja odgovara na tri pitanja: _____, _____ i _____ proizvoditi.
38. Riječ ekonomija vodi porijeklo od grčkih riječi „oikos“ što znači _____, i „nomos“ što znači _____.
39. Budžetski deficit nastaje kada:
- a) vlada troši više sredstava za finansiranje javnih i drugih potreba nego što su poreskim putem prikupljeni budžetski prihodi;
  - b) vlada zamrzne plate zaposlenih u javnom sektoru na niskom nivou;
  - c) domaća valuta devalvira u odnosu na stranu valutu;
  - d) kada je uvoz veći od izvoza.
40. Siva ekonomija podrazumijeva:
- a) trgovinu srebrom;
  - b) trgovinu krijumčarenom robom bez plaćanja carine i poreza;
  - c) trgovinu između zemalja u razvoju.
41. „Nevidljiva ruka“ tržišta predstavlja:
- a) učesnike na tržištu koji se bave nelegalnom ekonomijom;
  - b) odnos zakona ponude i potražnje na tržištu;
  - c) intervenciju vlade na tržištu;
  - d) ništa od navedenog.
42. Dividenda je:
- a) prihod od iznajmljivanja kapitala;
  - b) prihod od akcija;
  - c) vanredni trošak;
  - d) vanredni prihod.
43. Kartel je:

- a) udruženje dva ili više preduzeća sa ciljem uspostavljanja dominacije na određenom tržištu;
  - b) tajna međunarodna organizacija trgovaca drogom;
  - c) igra kartama;
  - d) poseban tip organizacije preduzeća u kom radnici imaju pravo učešća u formiranju politike preduzeća.
44. Supstituti su:
- a) dobra koja se moraju koristiti zajedno u potrošnji;
  - b) dobra koja proizvodi isto preduzeće;
  - c) dobra koja mogu zamijeniti jedno drugo u potrošnji;
  - d) dobra koja koštaju isto.
45. Inflacija predstavlja:
- a) smanjenje plata;
  - b) pad vrijednosti domaće valute u odnosu na stranu;
  - c) opći porast nivoa cijena;
  - d) ništa od navedenog.
46. Banka Federalnih Rezervi je centralna banka:
- a) Bosne i Hercegovine;
  - b) Velike Britanije;
  - c) SAD-a;
  - d) ništa od navedenog.
47. Špekulacija je:
- a) kupovina ili prodaja sa ciljem dalje kupovine ili prodaje u cilju sticanja profita ukoliko se promijene cijene ili devizni kurs;
  - b) trgovina krijumčarenom robom;
  - c) prodaja neispravnih proizvoda.
48. Javni suficit nastaje kada su:
- a) državni prihodi jednaki državnim izdacima;
  - b) državni prihodi manji od državnih izdataka;
  - c) državni prihodi veći od državnih izdataka;
  - d) ništa od navedenog.
49. Forex tržište je:
- a) Tržište dužničkih hartija od vrijednosti;
  - b) Tržište vlasničkih hartija od vrijednosti;
  - c) Tržište deviza;
  - d) Tržište derivata.
50. Subvencija je:
- a) ugovor između partnera u ortačkom društvu;
  - b) konkurencija između dva preduzeća koja proizvode isti proizvod;
  - c) proizvod koji može zamijeniti neki drugi proizvod u potrošnji;
  - d) isplata države preduzeću ili domaćinstvu koje proizvodi određenu robu.
51. Vrsta javne dažbine koju država naplaćuje prilikom njenog prelaska preko granice je:
- a) prirez;
  - b) porez;
  - c) carina.
52. Adresna magistrala je:
- a) uređaj za dekodiranje adresa;
  - b) magistrala kojom putuju adrese od procesora do uređaja;
  - c) uređaj za adresiranje magistrala.

53. Algoritam zapisan na nekom programskom jeziku je:
- program;
  - hardver;
  - CD-ROM.
54. Hardver je:
- isto što i softver;
  - tehnička komponenta računarskog sistema;
  - operativni sistem.
55. Softver je:
- programska komponenta računarskog sistema;
  - isto što i hardver;
  - tvrdi disk.
56. Dopunite rečenicu: Riječ "bit" se koristi kao skraćenica za ___ i ___, a niz bitova se naziva _____.
57. Aplikativni programi su:
- programi za obradu podataka korisnika;
  - programi koji služe samo za obradu slika;
  - programi koji služe samo za obradu tekst.
58. Koji od navedenih djelova računarskog sistema ne spada u izlazne uređaje:
- disketa;
  - štampanje;
  - monitor.
59. RAM memorija je memorija koja omogućava:
- samo čitanje sadržaja;
  - samo upisivanje sadržaja;
  - čitanje i upisivanje sadržaja.
60. Da li se sadržaj RAM memorije po isključenju računara briše.
- NE,
  - DA.
61. ROM memorija omogućava:
- samo čitanje sadržaja;
  - samo upisivanje sadržaja;
  - čitanje i upisivanje sadržaja.
62. Multimedia podrazumeva:
- kombinaciju teksta, slike, zvuka, videa i animacije;
  - samo kombinaciju zvuka i slike;
  - samo kombinaciju videa i zvuka.
63. Program za izradu multimedijalnih prezentacija je:
- SublimeText;
  - Torrent;
  - Prezi.
64. Piksel je termin vezan za:
- rezoluciju ekrana;
  - dirku na tastaturi;
  - ikonu.
65. Sve informacije u računaru su predstavljene kao niz:
- Bitova;
  - slova abecede;
  - dekadnih cifara.
66. Mala elektronska komponenta izgrađena u integrisanoj tehnologiji, sa više hiljada elektronskih kola i sa po nekoliko miliona tranzistora, poznata je pod nazivom:

- a) čip;
  - b) procesor;
  - c) CMOS.
67. Skener je:
- a) ulazni uređaj;
  - b) izlazni uređaj;
  - c) ulazno-izlazni.
68. Najpoznatiji program za obradu teksta je _____.
69. Za aktiviranje numeričkog dijela tastature služi taster:
- a) CAPS LOCK;
  - b) SCROLL LOCK;
  - c) NUM LOCK.
70. Da li na tastaturi postoji numeričko-alfabetski dio:
- a) DA,
  - b) NE.
71. Program za rad sa vektorskom grafikom je:
- a) WORD;
  - b) COREL DRAW;
  - c) PASCAL.
72. Da li računar zna da razlikuje cijele, realne, negativne i pozitivne brojeve?
- a) DA,
  - b) NE.
73. Najpoznatiji grafički operativni sistem za PC računare je:
- a) DOS;
  - b) C++;
  - c) WINDOWS.
74. Računar sa operativnim sistemom Windows gasimo na sljedeći način: start – control panel - fonts
- a) DA,
  - b) NE.
75. Operativni sistem je:
- a) Aplikativni program;
  - b) Adobe Illustrator;
  - c) Kolekcija sistemskih programa koji podržavaju rad svih uređaja u računaru.
76. Programi izgrađeni za potrebe podrške rada uređaja računarskog sistema i manipulaciju sa podacima u sistemu, jednim imenom se nazivaju:
- a) Editori;
  - b) sistemski programi;
  - c) instalacioni programi.
77. Objasnite dejstvo slijedećih komandi u operativnom sistemu Windows:
- a) OK _____;
  - b) Cancel _____;
  - c) Help _____.
78. Folder (direktorijum) je naziv za:
- a) ime fajla;
  - b) ime diska;
  - c) mjesto gde se čuvaju fajlovi i podfolderi.
79. Šta je kompjuterski crv?
- a) svaki kratak program;
  - b) jedan od najopasnijih virusa;
  - c) sitan elektronski uređaj.

80. Za kreiranje novog foldera koristi se komanda:
- New Folder;
  - Rename;
  - Delete.
81. Dio Web stranice koji sadrži oglas ili reklamu ili ima link ka Web sajtu oglašivača, naziva se:
- Baner;
  - Browser;
  - Home page.
82. Start meni se nalazi u:
- Scroll Bar – liniji;
  - Task Bar-liniji;
  - Toolbaru.
83. Šta sadrži meni Control Panel-a:
- programe za podešavanje parametara sistema;
  - igrice;
  - dokumenta.
84. Da li je Windows multiprogramski operativni sistem:
- NE,
  - DA.
85. Tasterom CAPS LOCK aktiviraju se:
- sva velika slova;
  - naizmjenično velika i mala slova;
  - kosa slova.
86. Najpoznatiji program za tabelarne proračune naziva se:
- Microsoft Acces;
  - Front Page;
  - Microsoft Excel.
87. Prenos podataka sa mrežnog servera na korisnički računar poznat je pod terminom:
- Download;
  - Upload;
  - Attachment.
88. Šta je ADSL?
- uređaj za korišćenje satelitskog interneta;
  - vrsta novih grafičkih kartica;
  - tehnologija za prenos digitalnih podataka velikom brzinom, preko postojeće telefonske linije. Omogućava stalnu vezu sa internetom.
89. Koji je od ponuđenih operativnih sistema namjenjen za mobilne platforme?
- Linux;
  - iOS;
  - Windows 10.
90. Baza podataka se najbolje može opisati kao:
- Hardver;
  - elektronska biblioteka preduzeća;
  - korisne informacije.
91. Komanda za kopiranje je:
- Rename;
  - Copy;
  - Delte.

92. Zatvaranje prozora preko tastature vrši se pritiskom kombinacije tastera Alt+F4:
- DA,
  - NE.
93. Podešavanje modema vrši se u:
- Control Panelu;
  - My Computer;
  - My Document.
94. Opcija za pregled prije štampanja je:
- Print Preview;
  - Print;
  - Page Setup.
95. Za iskošena slova koristi se opcija:
- B (bold);
  - I (italic);
  - U (underline).
96. Koji je od navedenih fontova standard:
- Vivaldi;
  - Time New Roman;
  - Calibri.
97. Komanda za promjenu imena u operativnom sistemu DOS je:
- RENAME;
  - TYPE;
  - START.
98. Šta je WLAN?
- vrsta novih zvučnih kartica;
  - žičana lokalna računarska mreža;
  - bežična lokalna računarska mreža.
99. Margine su:
- markirani dio teksta;
  - lijepo oblikovana slova;
  - bjeline na stranici.
100. Oznaka Multi-core processor označava:
- procesore sa 64-bitnom strukturom;
  - procesore sa dva ili više jezgra;
  - duplo brže procesore.

**DEPARTMAN
ZA PRAVNE NAUKE**

DEPARTMAN ZA PRAVNE NAUKE

STUDIJSKI PROGRAM: PRAVO

MODULI: OPŠTE PRAVO I PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA (KRIMINALISTIKA)

Osnovne akademske studije Prava su organizovane kao četvorogodišnje studije sa ukupnim obimom od 240 ESPB.

Uslov za upis na studijski program Prava je završena četvorogodišnja srednja škola i položen prijemni ispit. Studijski program Pravo sastoji se od dva modula, modul Opšte pravo i modul Pravo unutrašnjih poslova (kriminalistika). Završetkom studijskog programa Pravo student stiče akademski naziv diplomirani pravnik, dok će u saopćenju (dodatku) diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče u zavisnosti od izabranog modula. Savremeno koncipiran studijski program Prava, sa dva modula, pruža mogućnost budućem diplomiranom pravniku da u zavisnosti od izabranog modula na kompetentan način učestvuje u modeliranju i analizi opštih i posebnih teorijskih i praktičnih znanja i vještina za samostalno obavljanje pravničkih poslova u sudstvu, tužilaštvu, advokaturi, policiji, privredi, bankama, službama bezbednosti i drugim privatnim i državnim institucijama i organizacijama, kao i za polaganje pravosudnog i odgovarajućeg državnog ispita.

Predmeti na studijskom programu Prava nose od 4 do 10 ESPB, u zavisnosti od težine gradiva za određeni predmet, tempa i utrošenog vremena za ovladavanje predviđenom materijom. Po rasporedu predmeta u prvoj studijskoj godini na osnovnim studijama, po pravilu se izučavaju akademsko-općeobrazovni predmeti, u drugoj, trećoj i četvrtoj godini izučavaju se akademsko-općeobrazovni, teorijsko-metodološki, naučno- stručni i stručno-aplikativni predmeti, u okviru kojih studenti nakon teorijskog upoznavanja uče kako stečeno znanje da upotrebe na konkretnim slučajevima u sudovima, tužilaštvima, advokaturi, policiji, službama bezbednosti, upravi, lokalnoj samoupravi i preduzećima. Pri tome se razvijaju individualne i timske aktivnosti i ostvaruju poduhvati i projekti različitog obima.

Nastava je potpuno interaktivna, izvodi se najsavremenijim metodama u vidu predavanja i vježbi, te praktičnim radom, prisustvom na suđenjima, posjetom forenzičkim centrima, Kazneno-popravnim zavodima i drugim državnim organima. Vježbe se izvode u malim grupama, a akcenat je na praktičnom radu i ovladavanju vještinama potrebnim za samostalnost u radu. Posebna pažnja se poklanja sticanju sposobnosti kritične i praktične primjene stečenih znanja u rješavanju konkretnih pravnih problema, što se naročito realizuje kroz predmet Kliničko pravno obrazovanje.

Studijski program Pravo, sa dva modula, ima jasno definisanu svrhu i ulogu u obrazovnom sistemu, dostupnu javnosti. Svrha studijskog programa Pravo se ogleda u obrazovanju studenata iz oblasti pravnih nauka, na nivou osnovnih akademskih studija, koje obezbjeđuju sticanje odgovarajućih kompetencija u oblasti pravne teorije, razvoja prava, funkcionisanja pravnog sistema, politike građanskog, krivičnog, upravnog i finansijskog prava, ali i u okviru porodičnog i nasljednog prava, kriminologije, kriminalistike, forenzike, međunarodnog, krivičnog, radnog,

evropskog i autorskog prava, međunarodnog javnog i privatnog, trgovinskog prava i dr. Svaki od modula ima posebno definisanu svrhu.

Svrha modula Opšte pravo je obrazovanje studenata i obezbjeđivanje potrebnih kompetencija za sljedeće profesije:

- sudije, tužioci, advokati;
- pravnici u drugim državnim organima i službama, fondovima i agencijama, ustanovama, udruženjima i preduzećima;
- sekretari škola, univerziteta, fondacija i zadužbina.

Konkretni ciljevi studijskog programa Pravo su:

- omogućavanje studentu da izborom predmeta aktivno učestvuje u oblikovanju svog obrazovanja;
- omogućavanje studentu savladavanje naučno-obrazovnog procesa;
- omogućavanje studentima koji uspješno završe prvostepene studije lahko uključivanje na drugi stepen akademskih studija, koji je organiziran na Univerzitetu;
- omogućavanje studentu sticanje praktičnih znanja kroz vježbe koje će biti organizirane u saradnji sa sudovima, tužilaštvima, centrima za socijalni rad, organima državne uprave i lokalne samouprave, preduzećima, ustanovama i dr.

Navedeni ciljevi će se ostvariti primjenom metoda interaktivne nastave, koji će omogućiti da studenti u toku izvođenja studijskog programa steknu praktična znanja i vještine.

Nakon završenog školovanja na studijskom programu Pravo, studenti su potpuno osposobljeni da primjenjuju stečena znanja u svom daljem radu, realno procjenjuju informacije i argumente pri donošenju i rješavanju odluka, razmjenjuju informacije i ideje sa odgovarajućim stručnjacima unutar ili van struke, primjenjuju rezultate i savremene metode rada, strogo se pridržavaju zakona, standarda i etičkih normi struke, prihvataju permanentno obrazovanje u struci.

Savladavanjem studijskog programa studenti stiču opća i posebna znanja, sposobnosti i vještine:

- sposobnost pravničkog razmišljanja o značaju prava za uređenje društvenih odnosa;
- komuniciranje sa javnošću;
- osnovna načela profesionalne etike;
- sposobnost aktivnog uključivanja u pripremanje stručnog i pravosudnog ispita radi obavljanja važnih državnih funkcija;
- sposobnost rješavanja pravnih sporova primjenom procesnog i materijalnog prava;
- poznavanje organizacije i rada pravosudnih i drugih državnih organa;
- sposobnost izrade opštih pravnih akata i pojedinačnih odluka;
- sposobnost rješavanja radnih i međuljudskih odnosa;
- obavljanje najsloženijih poslova iz oblasti kriminalističkih i policijsko-bezbjednosnih djelatnosti;
- rukovođenje sistemom bezbjednosti u privatnim, državnim i javnim institucijama i organizacijama;

- korišćenje tehnika i metoda kontrole poslova, mjera i procedura u oblasti bezbjednosti.

STUDIJSKI PROGRAM – Pravo
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani pravnik

R.Br	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1. SEMESTAR									
1.	PO A01	Uvod u pravo	TM	1	OZ	2	3		7
2.	PO A02	Opšta istorija države i prava	TM	1	OZ	2	2		7
3.	PO A03	Engleski jezik 1	AO	1	OZ	2	0		4
4.	PO A04	Osnovi ekonomije	TM	1	OZ	2	3		6
5.	PO A05	Osnovi informatike	AO	1	OZ	2	2		6
2. SEMESTAR									
6.	PO A06	Ustavno pravo	NS	2	OZ	2	3		7
7.	PO A07	Rimsko pravo	TM	2	OZ	2	3		7
8.	PO A08	Engleski jezik 2	AO	2	OZ	2	0		4
9	PO A09	Izborni predmet 1 Kultura govora	AO	2	IBZ	2	2		6
	PO A10	Mediji i obrazovanje							
10	PO A11	Izborni predmet 2 Socijalna patologija	AO	2	IBZ	2	2		6
	PO A12	Opšta psihologija							
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =						20+20			
Ukupno ESPB								60	

DRUGA GODINA									
3. SEMESTAR									
11	PO A13	Uvod u građansko pravo	NS	3	OZ	3	2		7
12	PO A14	Kriminologija	TM	3	OZ	2	2		5
13	PO A15	Krivično pravo-opšti deo	NS	3	OZ	3	2		8
14		Izborni predmet 3	TM	3	IBZ	2	2		6
	PO A18	Viktimologija							
	PO A19	Penologija							
MODUL - OPŠTE PRAVO									
15	PO A 17	Porodično pravo	SA	3	OM	2	2		5
MODUL - PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA									
16	PO A16	Specijalno fizičko obrazovanje 1	SA	3	OM	2	2		5
4. SEMESTAR									
17	PO A20	Stvarno pravo	NS	4	OZ	2	2		6
18	PO A21	Krivično pravo - posebni deo	NS	4	OZ	2	2		5
19	PO A22	Osnovi kriminalistike	TM	4	OZ	2	2		5
20		Izborni predmet 4	AO	4	IBZ	2	2		6
	PO A25	Interkulturalno razumevanje i komunikacija							
	PO A26	Politički sistemi							
21	PO A27	Stručna praksa 1	SA	4	OZ				2
MODUL – OPŠTE PRAVO									
22	PO A24	Nasledno pravo	SA	4	OM	2	2		5
MODUL – PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA									
23	PO A23	Specijalno fizičko obrazovanje 2 – upotreba sredstava prinude	SA	4	OM	2	2		5
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 610					22+20				
Ukupno ESPB									60

TREĆA GODINA									
5. SEMESTAR									
24	PO A28	Krivično procesno pravo	SA	5	OZ	3	3		9
25	PO A29	Upravno pravo	NS	5	OZ	3	3		9
26		Izborni predmet 5	SA	5	IBZ	2	2		6
	PO A30	Međunarodno krivično pravo							
	PO A31	Maloletničko prestupništvo							
MODUL – OPŠTE PRAVO									
27	PO A32	Međunarodno javno pravo	NS	5	OM	3	2		7
MODUL – PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA									
28	PO A 33	Kriminalistička taktika	TM	5	OM	3	2		7
6. SEMESTAR									
29	PO A34	Obligaciono pravo	NS	6	OZ	3	3		9
30		Izborni predmet 6	NS	6	IBZ	2	2		6
	PO A35	Javne finansije							
	PO A36	Prekršajno pravo							
31	PO A37	Stručna praksa 2	SA	6	OZ				2
MODUL – OPŠTE PRAVO									
32	PO A 38	Ljudska prava	SA	6	OM	3	2		7
33	PO A39	Autorsko pravo	SA	6	OM	2	3		5
MODUL – PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA									
34	PO A 40	Kriminalistička tehnika	SA	6	OM	3	2		7
35	PO A41	Kriminalistička operativa	SA	6	OM	2	3		5
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =					21+20				
Ukupno ESPB								60	

ČETVRTA GODINA									
7. SEMESTAR									
36	PO A42	Građansko procesno pravo	NS	7	OZ	3	3		9
37		Izborni predmet 7	SA	7	IBZ	2	2		6
	PO A43	Prevenција kriminaliteta							
	PO A44	Osnovi forenzike							
MODUL – OPŠTE PRAVO									
38	PO A45	Radno pravo	NS	7	OM	2	2		6
39	PO A46	Međunarodno privatno pravo	NS	7	OM	3	3		8
MODUL – PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA									
40	PO A47	Kriminalistička metodika	NS	7	OM	2	2		6
41	PO A48	Nacionalna bezbednost	NS	7	OM	3	3		8
8. SEMESTAR									
42	PO A49	Pravo Evropske unije	NS	8	OZ	3	2		6
43		Izborni predmet 8	NS	8	IBZ	2	2		6
	PO A50	Organizovani kriminal							
	PO A51	Kliničko pravno obrazovanje							
44	PO A56	Stručna praksa 3	SA	8	OZ				2
45	PO A57	Završni rad	SA						3
MODUL – OPŠTE PRAVO									
46	PO A52	Poresko pravo	SA	8	OM	2	2		6
47	PO A53	Trgovinsko pravo	NS	8	OM	3	3		8
MODUL – PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA									
48	PO A54	Savremeni obaveštajni sistemi	NS	8	OM	2	2		6
49	PO A55	Privredni kriminalitet	SA	8	OM	3	3		8
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =						20+20			
Ukupno ESPB								60	

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Kultura govora	2	2	2	6
	Mediji i obrazovanje	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Socijalna patologija	2	2	2	6
	Opšta psihologija	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Viktimologija	3	2	2	6
	Penologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	4	2	2	6
	Politički sistem	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Međunarodno krivično pravo	5	2	2	6
	Maloletničko prestupništvo	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Javne finansije	6	2	2	6
	Prekršajno pravo	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Prevenција kriminaliteta	7	2	2	6
	Osnovi forenzike	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Organizovani kriminal	8	2	2	6
	Kliničko pravno obrazovanje	8	2	2	6

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM PRAVO**

1. Čije interese pravo mora zaštititi u procesu usvojenja?
  - a) usvojene djece;
  - b) odraslih;
  - c) instituta;
  - d) bioloških roditelja.
2. Koje je značenje riječi latentni u tekstu?
  - a) prikriveni;
  - b) bočni;
  - c) tajni;
  - d) odložen.
3. Odredite riječ kojom se može opisati značenje riječi konvencija.
  - a) poslušnost;
  - b) pravilo;
  - c) skupština;
  - d) sporazum.
4. Dopunite relaciju: kompetentnost - nadležnost: konfiskacija - ?
  - a) zapljena;
  - b) neodgovornost;
  - c) nepravda;
  - d) prisila.
5. Zakonodavnu vlast u Starom Rimu imao je?
  - a) rob;
  - b) predsjednik;
  - c) senat;
  - d) papa.
6. Logo na kome se nalazi golub koji formira ljudsku ruku je međunarodno priznat simbol?
  - a) mira;
  - b) ljudskih prava;
  - c) recikliranja;
  - d) antinuklearnih pokreta.
7. Francuska buržoaska revolucija odigrala se?
  - a) 1917;
  - b) 1941;
  - c) 1789.
8. Kada i gdje je Dunav proglašen za međunarodnu reku?
  - a) 25. aprila 1753 u Rimu;
  - b) 28 avgusta 1925 u Londonu;
  - c) 30. marta 1856 u Parizu.
9. Pisac Opšteg imovinskog zakonika za Crnu Goru (Crnogonski građanski zakon) je Valtazar Bogišić?
  - a) da;
  - b) ne.
10. Prva klasa diplomatskog predstavnika koje jedna država kandiduje kod druge, naziva se?
  - a) atentator;
  - b) agent;

- c) ambasador.
- 11. Šta od navedenog ne predstavlja hartiju od vrednosti?
  - a) menica;
  - b) ček;
  - c) ugovor;
  - d) obveznice.
- 12. U Evropi se primjenjuje pravo?
  - a) anglosaksonsko;
  - b) kontinentalno.
- 13. Obavještajna služba SR Njemačke je?
  - a) BKA;
  - b) BND;
  - c) MI5;
  - d) MI6.
- 14. Šta od navedenog nije nepokretna stvar?
  - a) zgrada;
  - b) zemljišna parcela;
  - c) pisaći sto;
  - d) poslovni prostor.
- 15. Pravo građana da slobodno misle i izaberu svoj pogled na svijet je?
  - a) sloboda govora;
  - b) sloboda misli i opredjeljenja.
- 16. Naziv za slobodu izražavanja mišljenja i informisanja je?
  - a) sloboda naučnog i umjetničkog shvatanja;
  - b) sloboda štampe.
- 17. Prvi ustav Srbije - Sretenjski ustav donijet je?
  - a) 1805;
  - b) 1811;
  - c) 3. februara 1835.
- 18. Posebna naučna disciplina koja na zajedničkom planu izučava sve patološke pojave kao što su kriminalitet, delikvencija, prostitucija, alkoholizam, skitnja, prosjaštvo, samoubistvo i slične pojave koje proizvode štetna dejstva u društvu naziva se?
  - a) sociologija;
  - b) psihologija;
  - c) socijalna patologija.
- 19. Šta od navedenog ne predstavlja elemenat državnosti?
  - a) teritorija;
  - b) stanovništvo;
  - c) kulturno nasljeđe;
  - d) državna vlast.
- 20. Testament je naredba posljednje volje, data u zakonom propisanoj formi, kojom zavještalac čini raspored svoje imovine za slučaj smrti?
  - a) da;
  - b) ne.
- 21. Utvrđivanje pravnog značenja (smisla pravne norme) naziva se tumačenje prava?
  - a) da;
  - b) ne.
- 22. Univerzalnu deklaraciju o pravima (Dan prava čovjeka) Ujedinjene nacije su usvojile u Parizu?
  - a) 1948;
  - b) 1956;

- c) 1963.
23. Uobičajni naziv za svako ponašanje putem poređenja dva ili više pravnih sistema, grana prava ili pravnih instituta najmanje dvije zemlje je uporedno (komparativno pravo)?
- a) da;
  - b) ne.
24. Šta je predmet radnog prava?
- a) porodični odnosi;
  - b) rad i radni odnosi;
  - c) ljudska prava i slobode.
25. Kriminalci koji su izvršili dva ili više krivičnih djela su?
- a) prestupnici;
  - b) povratnici;
  - c) NN lica.
26. Sjedište vrhovnog poglavara Rimokatoličke crkve (Sveta stolica) je u Vatikanu?
- a) da;
  - b) ne.
27. Vakuf je neotuđivo dobro?
- a) da;
  - b) ne.
28. Šerijatsko pravo je muslimansko vjersko pravo?
- a) da;
  - b) ne.
29. Šta je kroki?
- a) mali reptil;
  - b) jelo od krompira;
  - c) svječana pjesma;
  - d) jednostavna skica.
30. Ko od navedenih ne pripada prvom rodu nasljeđivanja?
- a) supružnici;
  - b) rođena ili usvojena deca;
  - c) strine i ujaci.
31. Javno mjenje je mišljenje društvene skupine o važnim pojavama i pitanjima koja je kao skupinu interesuju?
- a) da;
  - b) ne.
32. Ročište je vrijeme namijenjeno usmenim radnjama stranaka u parnici?
- a) da;
  - b) ne.
33. Prva faza u postupku izbora, koja se sastoji u predlaganju ličnosti koje će biti kandidovane za izbore u predstavnička tijela je kandidovanje?
- a) da;
  - b) ne.
34. Koja od navedenih radnji nije istražna radnja?
- a) uviđaj;
  - b) pretresanje;
  - c) praćenje;
  - d) vještačenje.
35. Evazija poreza je?
- a) plaćanje poreza;
  - b) obračunavanje poreza;

- c) utaja poreza.
- 36. Šta ne spada u autoritativne radnje?
  - a) mjere prinude;
  - b) praćenje;
  - c) mjere ograničenja.
- 37. Justicija, kod starih Rimljana, bila je?
  - a) boginja pravde;
  - b) boginja ljubavi;
  - c) boginja srdžbe.
- 38. Zakon kao opšti pravni akt mora biti saglasan?
  - a) uredbi;
  - b) pravilniku;
  - c) rješenju;
  - d) ustavu.
- 39. Kratkotrajno burno ovladavanje čovjekom od strane njegovih osjećaja naziva se?
  - a) afekt;
  - b) piratstvo;
  - c) defekt.
- 40. Skup imovinskih prava koja pripadaju jednom pravnom subjektu naziva se?
  - a) ugovor;
  - b) imovina;
  - c) obligacija (obaveza);
  - d) patent.
- 41. Osnivanje preduzeća počinje donošenjem?
  - a) osnivačkog akta;
  - b) osnivačkog uloga;
  - c) samovoljom pojedinca.
- 42. Oslobađanje od gonjenja naziva se?
  - a) amnestija;
  - b) aneksija;
  - c) amnezija.
- 43. Antagonizam je vrsta?
  - a) suprotnosti;
  - b) sličnosti;
  - c) ravnodušnosti.
- 44. Državna tvorevina koja je postojala u starovjekovnom robovlasničkom društvu naziva se?
  - a) antička država;
  - b) antanta;
  - c) klasa.
- 45. Sastanci predstavnika više država, odnosno subjekata međunarodnog prava radi razmjene mišljenja o nekom pitanju od međunarodnog interesa nazivaju se?
  - a) međunarodne sankcije;
  - b) međunarodni statusi;
  - c) međunarodne konferencije.
- 46. Pismeni zahtjev građana upućen predstavnicima vlasti naziva se?
  - a) pitanje povjerenja;
  - b) peticija;
  - c) štrajk.
- 47. Naziv za predsjednika vlade u našoj zemlji je?

48. Prinudna mjera kojom se bez naknade oduzima jedan dio ili cijela imovina jednog lica je?
- preambula;
  - konfiskacija;
  - aneksija.
49. Skup društvenih normi koje nam omogućuju da razlikujemo šta je dobro, a šta zlo, definicija je za?
- moral;
  - nemoral;
  - prekršaj.
50. Pravne norme koje regulišu odnose u vezi sa ostvarenim pronalascima i tehničkim unapređenjima tiču se?
- pronalazačkog prava;
  - stvarnog prava;
  - ličnog prava.
51. Mors ambigua je?
- prirodna smrt;
  - sumnjiva smrt;
  - nasilna smrt;
  - kličnička smrt.
52. Čime se pokreće upravni spor?
- tužbom;
  - zahtjevom;
  - molbom.
53. Ujedinjenje više članova ili cijele grupe za efektivnu potporu ili za zajedničku aktivnost je?
- publika;
  - koalicija;
  - divizija.
54. Stanje kada ne živi niti jedan dio čovjeka naziva se?
- biološka inteligencija;
  - biološki sat;
  - biološka smrt.
55. Tendencija da se nešto napadne ili oštetiti naziva se?
- agonija;
  - depresija;
  - agresivnost.
56. Određeno stanje ili pravac kretanja odnosa između centralnih i organa državne vlasti naziva se?
- koalicija;
  - decentralizacija;
  - agresivnost.
57. Za koje zločine nije nadležan stalni Međunarodni krivični sud?
- genocid;
  - agresija;
  - ratni zločin;
  - razbojništvo.
58. Srednjovjekovno sudske policijsko istraživanje raznih prestupa pripadnika katoličke crkve i njihovo kažnjavanje u organizaciji crkvenih vlasti naziva se?
- inicijativa;
  - klasifikacija;

- c. inkvizicija.
59. Specifičan vid narodnog stvaralaštva, predanja i vjerovanja, koji se sastoji od fantastičnih priča o natprirodnim bićima, božanstvima, pojavama i događajima, naziva se?
- mit;
  - rasizam;
  - provokacija.
60. Najviši pravni akt u pravnom sistemu Republike Srbije je?
- zakon;
  - uredba;
  - Ustav.
61. Ko je i kada prvi predložio definiciju agresije?
- SAD, 1984. g.;
  - Njemačka, 1918. g.;
  - Italija, 1914. g.;
  - SSSR, 1933. g.
62. Najprimitivniji oblici ljudske organizacije javljaju se u?
- feudalizmu;
  - kapitalizmu;
  - prahistoriji.
63. Bolesno stanje u kojem bolesnik ima nagon da podmetne vatru naziva se?
- piratstvo;
  - piromanija;
  - pijano stanje.
64. Nagli preokret u političkim i društvenim odnosima, koji se sastoji u smjeni vlasti nasilnim putem, naziva se?
- međunarodni konflikt;
  - prevrat;
  - pripravno stanje;
  - prioritet.
65. Berlinski kongres održan je godine?
- 1878.
  - 1803.
  - 1939.
  - 1978.
66. Služba koja vrši zastupanje fizičkih i pravnih lica, odbranu okrivljenog u kaznenim postupcima, kao i vršenje drugih vidova pravne pomoći naziva se?
- akcionarsko društvo;
  - advokatura;
  - društvo kapitala.
67. Služba za zaštitu bezbjednosti Bijele kuće, odnosno predsjednika SAD naziva se?
- FBI;
  - USSS;
  - DEA;
  - SWAT.
68. Jedno od osnovnih i najstarijih političkih prava građana u savremenim demokratskim društvima naziva se?
- biračko mjesto;
  - biračko pravo;
  - birokratija.

69. Spisak lica osumnjičenih da se nalaze u opoziciji prema određenom društveno političkom sistemu, odnosno režimu, naziva se?
- crvena lista;
  - crna lista;
  - crna berza.
70. Osoba koja na osnovu izbora ili naslijeđa ima pravo da vrši dužnosti vladara, naziva se?
- ministar;
  - kralj;
  - poslanik.
71. Suđenje Međunarodnog vojnog suda u Nirbergu "glavnim ratnim zločincima evropske Osovine" naziva se?
- Nirberški proces;
  - Nirberško suđenje;
  - Nirberški prevrat.
72. Međunarodna organizacija kriminalističke policije naziva se?
- IAK;
  - INTERPOL;
  - IPA;
  - EUROPOL.
73. Skraćenica ENFSI znači?
74. Organizacija ili grupa sa zajedničkim interesima, koja teži da utječe na određeno glasanje članova zakonodavnog tijela naziva se?
- obavještajna služba;
  - lobi;
  - društvo kapitala.
75. Imperijalistički rat za podjelu svijeta vođen od 1914. do 1919. godine poznat je kao?
- I svjetski rat;
  - II svjetski rat;
  - Balkanski rat.
76. MOSSAD je obavještajna služba?
- Albanije;
  - Italije;
  - Izraela;
  - Francuske.
77. Društvena norma koja nastaje dugim i stihijskim ponavljanjem nekog ponašanja od strane neorganizovane, difuzne mase naziva se?
- običaj;
  - zakon;
  - pravni akt.
78. Palestinsko pitanje, pokrenuto pred Ujedinjenim Nacijama 1947. godine, tiče se sukoba između Arapa i Jevreja povodom osnivanja?
- Izraela;
  - Irana;
  - Sudana.
79. Termin koji vodi porijeklo od francuskog vojnika Šovena, poklonika zavojevačke politike Napoleona i označava ekstreman, reakcionaran oblik nacionalizma koji karakteriše nacionalna isključivost, naziva se?
- Lenjinizam;
  - Marksizam;

- c. Šovinizam.
80. Pripadnik osnovne eksploatisane klase u feudalnom društvu je?
- kmet;
  - proizvođač;
  - ratni zarobljenik.
81. Mjesto u kome se lice nastani u namjeri da stalno boravi i koje predstavlja centar njegovih životnih interesa naziva se?
- preambula;
  - prebivalište;
  - statut.
82. Ministarstvo, odnosno Sekretarijat inostranih poslova SAD, sa sjedištem u Vašingtonu, naziva se Stejt department?
- da;
  - ne.
83. Žena sa povezom preko očiju i vagom u ruci je simbol?
- sljepila;
  - feminizma;
  - stradanja;
  - pravde.
84. Ustupanje određenog prava ili teritorije naziva se?
- cesija;
  - census;
  - cenzura.
85. Naziv za razdoblje nacionalističke vladavine u Njemačkoj je?
- Treći svijet;
  - Treći stalež;
  - Treći rajh.
86. Kašnjenje u ispunjenju ugovorenih obaveza naziva se?
- docnja;
  - autorsko pravo;
  - nalog.
87. Nanošenje drugome fizičkog ili psihičkog bola ili straha, odnosno povreda ličnih dobara čovjeka (časti, ugleda i sl.) naziva se?
- nematerijalna šteta;
  - materijalna šteta;
  - imovinska šteta.
88. Odgovornost za štetu koja je prouzrokovana deliktom, tj. protivpravnom radnjom je?
- deliktna odgovornost;
  - ugovorna odgovornost;
  - imovinska odgovornost.
89. Odnos između povjerioca i trećeg lica kaojemca, kojim se treće lice (jemac) obavezuje prema povjeriocu da će da ispuni punovažnu i dospjelu obavezu dužnika ako to ovaj ne učini, naziva se?
- autorsko pravo;
  - otpuštanje duga;
  - jemstvo.
90. Grupa istaknutih intelektualaca i eksperata koja se formira pored kakvog osnovnog organa odlučivanja naziva se?
- Trumanova doktrina;
  - Trust mozgova;
  - Udruženje građana.

91. Položaj zemlje koja se bavi objavom rata ili je bez nje stupila u neprijateljske odnose s jednom ili više država naziva se?

- a) ravnopravnost;
- b) ratno stanje;
- c) reciprocitet.

92. Ljubav prema domovini, zemlji i narodu, naziva se: .

93. Naziv vezan za Džordža Maršala, koji se odnosi na program pomoći vlade SAD zemljama Zapadne Evrope za poslijeratnu obnovu i razvoj nosi ime?

- a) Marksizam - Lenjinizam;
- b) Maršalov plan;
- c) Niksonov plan.

94. Pripadnici organizovanog pokreta "Slobodni zidari" poniklog početkom XVIII vijeka u Engleskoj i Škotskoj nazivaju se?

- a) milioneri;
- b) masoni;
- c) lobisti.

95. Biblija je sveta knjiga?

- a) hrišćana;
- b) jehovinih svedoka;
- c) budista;
- d) muslimana.

96. Početak ljudske civilizacije vezan je za?

- a) Bliski Istok;
- b) Afriku;
- c) Evropu.

97. Odvajanje odgoja i škole od religioznog utjecaja naziva se?

- a) Sakrament;
- b) Sekularizacija;
- c) Doktrina.

98. Nauka o bezbednosti nastala je u okviru nauke o _____ .

99. Učenje i praksa koja traži da se svaki čin izvodi po zakonu naziva se?

- a) legalizam;
- b) laicizacija;
- c) misticizam.

100. Grana historijske nauke koja se bavi srednjim vijekom naziva se?

- a) medievalistika;
- b) indukcija;
- c) dedukcija.

**DEPARTMAN
ZA FILOLOŠKE NAUKE**

DEPARTMAN ZA FILOLOŠKE NAUKE
STUDIJSKI PROGRAM: BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA
KNJIŽEVNOST

Osnovne akademske studije Bosanskog jezika i bošnjačke književnosti traju četiri godine (osam semestara). Za završetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB čime se stiče stručni naziv *diplomirani filolog (bosnista)*, dok će u dodatku (saplementu) diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče.

Uslovi za upis na studijski program su: srednje obrazovanje u četverogodišnjem trajanju, položen prijemni ispit, mjesto na rang listi u okviru odobrene upisne kvote.

Nastava na studijskom programu Bosanski jezik i bošnjačka književnost se izvodi uz primjenu savremenih audio-vizuelnih sredstava, a vježbe su po potrebi predmeta podržane korišćenjem računara u najsavremenijoj jezičkoj laboratoriji. Nastava je potpuno interaktivna, izvodi se najsavremenijim metodama u savremeno opremljenim kabinetima. Vježbe se izvode u malim grupama, naglasak je na praktičnom radu i savladavanju vještina potrebnih za ovladavanjem osnovnim jezičkim vještinama, razvoj govornih sposobnosti u cjelini. Posebna pažnja se poklanja sticanju sposobnosti kritičke primjene stječenih znanja u primjeni jezika, savremenih metoda i tehnika u nastavnom procesu, informacionih sistema u izradi različitih vrsta stručnih radova.

Predmeti su bodovani u rasponu od 2 do 9 bodova (ESPB), u skladu sa radnim opterećenjem studenata, ishodom učenja, časovima kontakata, sadržajem predmeta.

Nastavni plan i program obuhvata obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti obuhvataju sve temeljne naučne discipline iz oblasti lingvistike i nauke o književnosti na kojima se zasniva određeni jezik kao nauka o tom jeziku i njegovoj književnosti, kao i predmete koji tretiraju osnovna teorijska znanja iz oblasti književnosti i jezika, metodike nastave jezika i književnosti te predmete od posebnog regionalnog značaja. Izborni predmeti omogućavaju studentu da stekne uvid u osnove mnogih disciplina koje su u direktnoj korelaciji sa datim jezikom i njegovom književnošću, teorijom jezika i književnosti, metodikom nastave, metodologijom naučno-istraživačkog rada, kao i nizom stručnih vještina. Osnovne kompetencije koje student stiče savladavanjem ovog studijskog programa su:

- a) nastavnik bosanskog jezika i bošnjačke književnosti u osnovnim, srednjim stručnim školama i gimnazijama, kao i specijaliziranim filološkim gimnazijama (nakon okončanih master studija);
- b) lektor i redaktor jezika u medijskim i izdavačkim kućama i institucijama kulture;
- c) nastavnik bosanskog jezika kao strano;
- d) sticanje preduvjeta za dobijanje licence za sudskog tumača, vještaka i prevodioca bosanskog jezika;
- e) istraživački i drugi rad u pisanim i elektronskim medijima.

Savladavanjem studijskog programa student stiče sljedeće opće kompetencije, koje su u funkciji kvalitetnog obavljanja stručne i naučne djelatnosti:

- osnovna teorijska znanja iz oblasti filoloških nauka (lingvistike i nauke o književnosti);
- osnovna znanja o metodama filoloških istraživanja, sposobnosti primjene filoloških metoda i postupaka u istraživanju, sposobnost kritičkog mišljenja i pristupa u istraživačkom procesu, sposobnost razumijevanja, izlaganja, kritičke analize, sinteze i rješavanja problema u oblasti filoloških nauka;
- sposobnost primjene teorijskih filoloških znanja u praksi, sposobnost komunikacije i saradnje s užim i širim okruženjem.

Svrha studijskog programa Bosanski jezik i bošnjačka književnost je da studenti pokažu znanje i razumijevanje naučnog polja *nauke o jeziku* koje se nadograđuje na prethodno obrazovanje, uključujući i poznavanja iz domena teorijskih, praktičnih, konceptualnih, komparativnih i kritičkih perspektiva iz naučnih polja prema odgovarajućoj metodologiji, te da osposobi studente za:

- realizaciju i organiziranje vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama;
- da poseduju sposobnost za naučno-istraživački rad iz oblasti jezika uz primjenu stečenih znanja iz oblasti teorije i metodologije;
- da umiju da primjene stečena znanja u nastavnom procesu;
- poznaju metodologiju vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama;
- koriste komparativna iskustva u funkciji razvoja nastavnih sadržaja iz predmeta jezika;
- posjeduju stručno-profesionalne sposobnosti za provjeru i ocjenjivanje znanja i postignuća učenika, odgovorno i stručno učestvuju u kreiranju nastavnih planova i programa iz predmeta jezika;
- posjeduju medijatorske sposobnosti i osposobljeni su za individualni i timski rad kao i sposobnost za rad sa roditeljima, sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sl.;
- posjeduju vještine za kreativno dizajniranje i redizajniranje vaspitno-obrazovne sredine;
- raspoložu znanjem za individualni pristup u realizaciji aktivnosti sa učenicima;
- poštuju multikulturalnost i multijezičnost;
- umiju stručno i kvalitetno da primjene stečena znanja iz oblasti normiranog jezika na tekstove sa raznim funkcionalnim stilovima;
- umiju da korigiraju, lektorišu i da vrše jezičku redakciju u različitim vrstama tekstova savremenog jezika;
- raspoložu književno-teorijskim, književno-historijskim kompetencijama kao i kulturološkim i sociolingvističkim kompetencijama u kontekstu jezika i književnosti;
- za naučno-istraživački rad i izradu stručnih i naučnih radova iz oblasti jezika i književnosti i komparativnih radova iz oblasti dva jezička i književna područja;
- raspoložu vještinama za interdisciplinarna proučavanja u korelaciji i integraciji sadržaja iz nauke o književnosti sa saznanjima iz drugih kompatibilnih

disciplina: lingvistike, antropologije, sociologije, filozofije, psihologije, historije, historije umjetnosti, kulturologije i srodnih studija.

Cilj i zadatak studija jezika i književnosti jeste da svršeni student bude osposobljen za samostalan rad u svim obrazovnim, naučnim, istraživačkim i drugim institucijama kojima je neophodan kadar ovog profila, kao i da studentu omogući dalje naučno usavršavanje kroz master i doktorske studije.

STUDIJSKI PROGRAM – BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani filolog (bosnista)

R.Br.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem .	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESP B
PRVA GODINA									
1.	BO A01	Uvod u svetsku književnost	TM	1	O	2	3		9
2.	BO A02	Osnovi informatike	AO	1	O	2	2		6
3.	BO A03	Uvod u teoriju književnosti	NS	1	O	2	3		6
4.	BO A04	Uvod u opštu lingvistiku	SA	1	O	2	0		6
5.	BO A05	Engleski jezik 1	AO	1	O	2	0		4
6.	BO A06	Historija književnog jezika sa staroslovenskim jezikom	SA	2	O	2	4		6
7.	BO A07	Fonetika i fonologija	SA	2	O	2	4		7
8.	BO A08	Engleski jezik 2	AO	2	O	2	0		4
9.	BO A09	Norma i kultura standardnog jezika	SA	2	O	2	2		6
10.	IB1	Predmeti izbornog bloka 1	NS	2	I	2	2		6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20+20			

Ukupno ESPB								60	
DRUGA GODINA									
11.	BO A13	Morfologija 1	SA	3	O	2	3		7
12.	BO A14	Uvod u bosnistiku i starija bošnjačka književnost	NS	3	O	2	3		7
13.	BO A15	Usmena književnost	AO	3	O	2	2		6
14.	BO A16	Engleski jezik 3	AO	3	O	2	0		4
15.	IB2	Predmeti izbornog bloka 2	TM	3	I	2	2		6
16.	BO A19	Morfologija 2	SA	4	O	2	3		7
17.	BO A20	Novija bošnjačka književnost	SA	4	O	2	3		6
18.	BO A21	Historijska gramatika južnoslovenskih jezika	NS	4	O	2	2		5
19.	BO A22	Engleski jezik 4	AO	4	O	2	0		4
20.	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	AO	4	I	2	2		6
21.	BO A25	Stručna praksa 1	SA	4	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20+20			
Ukupno ESPB								60	
TREĆA GODINA									
22.	BO A26	Sintaksa 1	SA	5	O	2	4		7

23.	BO A27	Savremena bošnjačka književnost prve polovine 20. vijeka	NS	5	O	2	2		6
24.	BO A28	Metodika nastave 1	TM	5	O	2	2		6
25.	BO A29	Uvod u književne teorije	NS	5	O	2	0		5
26.	IB4	Predmeti izbornog bloka 4	TM	5	I	2	2		6
27.	BO A32	Sintaksa 2	SA	6	O	2	2		5
28.	BO A33	Savremena bošnjačka književnost druge polovine 20. vijeka	NS	6	O	2	2		6
29.	BO A34	Književnost za decu	NS	6	O	2	2		5
30.	BO A35	Metodika nastave 2	TM	6	O	2	2		6
31.	IB5	Predmeti izbornog bloka 5	NS	6	I	2	2		6
32.	BO A38	Stručna praksa 2	SA	6	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20+20			
Ukupno ESPB								60	
ČETVRTA GODINA									
33.	BO A39	Semantika	SA	7	O	2	2		6
34.	BO A40	Lingvistička stilistika	NS	7	O	2	2		6
35.	BO A41	Sandžačko-bošnjačka književnost	NS	7	O	2	2		5
36.	IB6	Predmeti izbornog bloka 6		7	I	2	2		6

37.	IB7	Predmeti izbornog bloka 7		7	I	2	2		6
38.	BO A46	Dijalektologija sa akcentologijom	SA	8	O	2	2		4
39.	BO A47	Uvod u komparativno proučavanje južnoslovenskih književnosti	NS	8	O	2	2		5
40.	BO A48	Akademsko pisanje	NS	8	O	2	2		6
41.	IB8	Predmeti izbornog bloka 8		8	I	2	2		6
42.	BO A51	Savremena svetska književnost	NS	8	O	2	2		5
43.	BO A52	Stručna praksa 3	SA		O	2	2		2
44.	BO A52	Završni rad	SA	8	O	0	0		3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20+20			
Ukupno ESPB								60	

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Kultura govora	2	2	2	6
	Revolucionarna poezija	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Opšta pedagogija	3	2	2	6
	Osnovi marketinga	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Opšta psihologija	4	2	2	6
	Razvoj kurikuluma	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Uvod u pedagošku psihologiju	5	2	2	6
	Socijalna patologija	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Uloga medija u vaspitanju dece	6	2	2	6
	Jezici u kontaktu	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Savremeni sistemi javnog komuniciranja	7	2	2	6
	Komunikologija	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Elektronska nastava i učenje	7	2	2	6
	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Inkluzivno obrazovanje	8	2	2	6
	Menadžment kvaliteta	8	2	2	6

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA ZA STUDIJSKI PROGRAM
BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST – Bosanski jezik**

1. Na koje tri grupe se dijele glasovi standardnoga bosanskoga jezika?

---
2. Zaokruži sonante u sljedećem nizu: j, n, nj, k, d, č, m, r, lj, š, a, ž, v.
3. Zaokružite broj ispred slivenih suglasnika (afrikata):
  - a. z, s, ž, š, f, h
  - b. b, p, d, t, k, g
  - c. c, č, ć, dž, đ
4. Nabroj akcente bosanskog književnog jezika i napiši simbole za njihovo označavanje:

---
5. Akcentiraj riječi *luk* (povrće) i *luk* (tradicionalno oružje sa strijelom).
6. Akcentirajte riječi: *vrt*, *tetiva*, *kost*, *sloboda*.
7. U riječima *voznja*>*vošnja*, *nosnja*>*nošnja*, *zelenbač*>*zelembać* i *crmpurast*>*crmpurast* zvršena je glasovna promjena:
  - a. jednačenje suglasnika po načinu tvorbe
  - b. jednačenje suglasnika po zvučnosti
  - c. jotovanje
8. Koja glasovna promjena nije izvršena u riječima: *adhezija*, *gangster*, *predsjednik*?
9. Napišite vokativ jednine i nominativ množine imenice *junak* i navedite koje glasovne promjene se vrše u ovim oblicima.

---
10. Navedite glasovnu promjenu koja se vrši u komparativu pridjeva *blag* i *tih*.

---
11. Napišite G jd, N mn. i G mn. imenice *mislilac*.

---
12. Podvucite riječi u kojima je izvršena pravilna zamjena jata: *mijera*, *lijek*, *uvijek*, *toplomjer*, *mijesec*, *premještanje*, *bijelo*, *zalijevati*, *sječem*.
13. Navedite vrste riječi u bosanskom jeziku: _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____.

---
14. Objasnite razliku između autosemantičkih (punoznačnih) i sinsemantičkih (nepunoznačnih) riječi.

---
15. Šta je konjugacija?

---
16. Podvucite zbirne imenice: *bašča*, *gospoda*, *burad*, *kuće*, *cvijeće*, *šume*, *perje*.
17. Objasnite pojama *singularia tantum* i navedite primjere.

---
18. Pridjevi *zelen*, *pametan*, *ljut*, *zreo* su:
  - a. gradivni
  - b. prisvojni
  - c. opisni
19. U navedenim rečnicama podvucite zamjenice:

- Niko više ne pita za nju. Šta da mu podarim za to?*
- Bolje išta nego ništa. Ovaj čovjek će mi doći glave.*
20. Napišite padežne oblike jedine i množine muškog roda rednog broja dva:
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
21. Razvrstajte glagole u prijelazne ili neprijelazna: *dati, plivati, čitati, šetati, vidjeti, letjeti, slagati, zavesti, razmišljati.*
- Prijelazni: _____
- Neprijelazni: _____
22. Navedite pomoćne glagole u standardnom bosanskom jeziku.
- _____
23. Odredite infinitivno-aoristnu i prezentsku osnovu glagola *piti*.
- _____
- _____
24. Glagole napisane u prezentu napišite u perfektu.
- Čitam istu knjigu iz dana u dan. Pokušavam razumjeti poruku koju mi autor šalje. Ponekad mi se čini da sam dosegao suštinu, ali ubrzo shvatam da je to samo varka.*
25. U navedenim rečenicama prijedloge označite brojem 1, priloge brojem 2 i riječce brojem 3:
- Poslije akšama pred kućom će se igrati djeca i nemilice šutirati loptu.*
- Ležao je potrbuške na klupi ispred kuće i razmišljao o ispitu za koji je baš učio, ali ga nije položio.*
- Zauvijek ju je napustila nada da će to pismo makar stići na adresu.*
26. Podvucite veznike u rečenicama:
- Oči su mi vezali da ne vidim kuda prolazim.*
- Iako je druga obala daleko, u meni je radost.*
- Ustala je rano i pripremila je stvari za izlet.*
- Jesi li krenula na vrijeme ili ćeš opet kasniti?*
- Teško vama ako njegova bude zadnja.*
27. Razvrstaj riječi na osnovu načina tvorbe: *glavačke, kvazipjesnik, kucnuti, nagluh, nemoguće, glavonja, brbljiv, ugasiti.*
- Prefiksalsna tvorba: _____
- Sufiksalsna tvorba: _____
28. Podvuci nepravilno napisane riječi: *duhan-kesa, debelokožac, bajram-namaz, srednjo školski, nepismen, kalcij karbonat.*
29. Podvucite prefikse i sufikse u navedenim primjerima: *međugradski, nadgrobni, podlaktica, ovratnik, bezvjerac.*
30. Podvucite sintagme i napišite u funkciji kojeg rečeničnog člana se javljaju.
- Kupio je pantalone i kaput. Odgovorili smo kratko i jasno.*
- Iskusni ljudi i stare knjige jednako su zanimljivi.*
31. Objasnite razliku između sintagme i rečenice. Navedite primjere!
- _____
- _____
- _____

32. Podvucite predikate u rečenicama.
Ljudi su bez nade. Neki su je smatrali ljepoticom.
Smrt je preseljenje iz kuće u kuću. Ne čudim se mraku ni oblaku.
Kad je vidjela u šta sam se zagledao, prestala je plakati...
33. Podvucite objekte u navdenim rečenicama i odredite da li je riječ o bližem (pravom) ili daljem (nepravom) objektu:
Hvata me muka. _____ Mi služimo Bogu. _____
Proučio je Fatihu i zamrzio svoju desnu ruku. _____
Vjerovao je u pjesme, u svijet, u sebe. _____
Plašio se nečega, bojao se društva koje mu je nekad najmilije bilo. _____
34. Dopunite sljedeće definicije.
 Atribut je _____ rečenični član koji _____ riječ preko koje se uvodi u rečenicu određuje _____.
 Adverbijalna odredba je _____ rečenični član kojem mjesto u rečenici otvara _____.
35. Objasnite razliku između prostih i složenih rečenica.
 _____
 _____
36. Zaokružite slovo ispred tačne tvrdnje.
 a. Nezavisnosložene i zavisnosložene rečenice mogu biti implicitne i eksplicitne.
 b. Samo zavisnosložene rečenice su implicitne.
 c. Veznici sastavnih nezavisnosloženih rečenica su: *i, pa, te, ni, niti*.
 d. Veznik suprotnih rečenica je *ili*.
 e. Veznik suprotnih rečenica je *ali*.
37. U nastavku napiši kojoj vrsti zavisnosloženih rečenica pripada zavisna rečenica:
Osjetio sam da tonem u san... _____
Iako nisam gledao u nju, osjetio sam njen pogled. _____
Dok smo šetali planinom, pala je gusta magla. _____
Zato što je veliko nevrjeme, moramo prekinuti posao. _____
Doći ću večeras u tekiju, ako ti neću smetati. _____
38. Navedi četiri vrste stila standardnog bosanskoga jezika?
 _____
 _____
39. Navedi antonime u produžetku: *bijelo* – _____, *otvoriti* – _____,
 _____, *veselo* – _____, *istina* – _____.
40. Na primjerima *glava* (glava kuće, glava eksera, glava novčića, glava knjige) i *grād* (led) / *grād* (naseljeno mjesto) objasnite razliku između polisemije i homonimije.
 _____
 _____
41. Šta su sinonimi? Navedite primjere!
 _____
 _____
42. Zaokruži pravilno napisano:
 a. Rad s korisnicima od 8 do 18.
 b. Rad s korisnicima 8–18.
 c. Rad s korisnicima od 8–18.
43. Pravilno napišite sljedeće nazive:
 društvo pisaca Bosne i hercegovine _____
 osnovna škola Meša Selimović _____
 filozofski fakultet univerziteta u sarajevu _____

- hotel vrbak _____
44. Podvucite pravilno napisane oblike: *kajiš, avion, kaiš, od žirja, dijagonala.*
45. Podvucite pravilno napisane oblike:
mini-suknja : mini suknja   fotoaparat : foto aparat
superbenzin : super benzin   radiostanica : radio-stanica
auto put : autoput
46. Napišite skraćenice sljedećih riječi: *doktor, hafiz, profesor, prevodilac.*
-
47. Deklinirajte skraćenicu UN (Ujedinjene nacije).
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
48. Podvucite pravilno napisane oblike: *čitati ću, čitaću, ću čitati, reću, reći ću, ću reći.*
49. Metafora je stilska figura kojom se:
- predmetima, životinjama i biljkama pridaju ljudske osobine
  - stvari uveličavaju ili umanjuju, u smislu pretjerivanja
  - značenje s jedne riječi prenosi na drugu riječ
50. Ako kažemo *piju-piju* ili *av-av*, koju stilsku figuru smo upotrijebili?

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA ZA STUDIJSKI PROGRAM
 BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST - Bošnjačka književnost**

- Najstariji spomenik napisan bosančicom nastao u XX vijeku je:
  - Humačka ploča
  - Samuilov natpis
  - Miroslavljevo jevanđelje
- Pismo matufovača je varijanta arapskog pisma prilagođeno fonetskom pravopisu bosanskog jezika, a drugi naziv mu je:
  - Abeceda
  - Arebica
  - Azbuka
- Arebicom je pisana književnost koja nosi naziv:
  - Alhamijado
  - Divanska
- Jedini poznati ženski autor bošnjačke alhamijado književnosti je bila:
  - Umihana Čuvidina
  - Husnija Redžepova
  - Hanka Paldum
- Na kojim jezicima je pisana divanska književnost:
  - bosanski, turski, arapski
  - turski, arapski, perzijski
  - turski, iranski, arapski
- Ko je autor *Mesnevije*?
  - Abdurrahman Džami
  - Šerif-paša Bajazidagić

- c) Dželaludin Rumi
7. Šta su hićaje?
- historijsko-religiozna predanja o Božijim poslanicima
  - kratke prozne vrste o natprirodnim bićima
  - poučne priče iz svakodnevnog života
8. Koje godine je napisana Kulinova povelja?
- 1631.
  - 1819.
  - 1189.
9. Najpoznatija bošnjačka lirska pjesma nastala u gradovima tokom prvih stoljeća osmanske vlasti u Bosni zove se:
- elegija
  - sevdalinka
  - oda
10. Najstariji i najobimniji zbornik narodnih pjesama sa južnoslavenskih prostora naziva se:
- Hvalov zbornik
  - Povelja kralja Tvrtka
  - Erlangenski rukopis
11. Avdo Međedović ispjevao je poznati ep:
- Ženidba Smailagić Meha
  - Ilijada i Odiseja
  - Pjesmu o Rolandu
12. Poznati Ljetopis djelo je:
- Muhameda H. Uskufija
  - Mula Mustafe Bašeskije
  - Mehmed-bega Kapetanovića Ljubuškog
13. Časopis pokrenut 1900. godine namijenjen bosanskim muslimanima s podnaslovom *List za pouku i zabavu* čiji su pokretači bili Edhem Mulabdić, Safvet-beg Bašagić, Osman Nuri Hadžić, Hilmi efendija Muhibić i Riza-beg Kapetanović, nosi naziv:
- Behar
  - Biser
  - Gajret
14. Misao ili ideja koju pisac posredno, putem svog djela upućuje čitaocima je:
- književna poruka
  - ideja
15. Retorička figura kojom se na neobičan način izražava nešto što je protivurečno naziva se:
- slovenska antiteza
  - paradoks
16. Stilska figura kojom se nekom predmetu, biću, pojavi i radnji pripisuje neka osobina koja je preuveličana naziva se:
- gradacija
  - hiperbola
  - oksimoron
17. Roman „Derviš i smrt“ napisao je _____.
18. Metafora je:
- odstupanje od uobičajenog reda riječi
  - stilska figura poznata kao skraćeno, skriveno poređenje
  - olakšana upotreba simbola
19. Svakome od navedenih djela pridruži pripadajućeg autora (Meša Selimović, Derviš Sušić):
- Derviš i smrt _____
  - Pobune _____

- c) Hodža strah _____
 d) Tvrđava _____
20. Enciklopedija sandžačko-bošnjačke književnosti autorsko-priredivačko je djelo autora
 a) Jahje Fehratovića
 b) Sanjina Kodrića
 b) Jasmine Ahmetagić
21. Knjiga koja se bavi tumačenjem etnogeneze bošnjačkog naroda *Drevna Bosna* djelo je akademika:
 a) Fatmira Bačija
 b) Muamera Zukorlića
 c) Muhameda Filipovića
22. Pripovijetku *U bosanskoj kafani* napisao je
 a) Isak Samokovlija
 b) Zija Dizdarević
 c) Meša Selimović
23. Koji od navedenih književnih pokreta ne pripada avangardi
 a) ekspresionizam
 b) nadrealizam
 c) gongorizam
24. Nakon humanizma i renesanse slijedi
 a) barok
 b) klasicizam
 c) realizam
25. Etape u razvoju dramske radnje su ekspozicija, zaplet, kulminacija, peripetija i rasplet.
 a) da
 b) ne
26. Nauka o književnosti dijeli se na teoriju književnosti, historiju književnosti, književnu kritiku.
 a) ne
 b) da
27. Jedini bosanskohercegovački dobitnik Nobelove nagrade za književnost je
 a) Ivo Andrić
 b) Dževad Karahasan
 c) Nedžad Ibrišimović
28. *Sinoć kad se vraćah iz toplja hamama, Prođoh pokraj bašče staroga imama.* – uvodni su stihovi pjesme *Emina*. Ko je autor te pjesme?
 a) Hamza Humo
 b) Aleksa Šantić
 c) Svetozar Ćorović
29. Sonetni vijenac je:
 a) skup četrnaest soneta sa završnim petnaestim sonetom koji je sastavljen od početnih stihova svih prethodnih soneta
 b) trop koji označava stupnjevanje, nizanje riječi ili predodžbi od slabije do najjače i obrnuto
 c) vrsta epske pjesme u kojoj se fabularni elementi prepliću s neposrednim lirskim izricanjem
30. Glavni lik romana *Grozdani kikut* je:
 a) Grozdan
 b) Grozdana
 c) Ozren

31. Kako se zove Ahmedov prijatelj u romanu Derviš i smrt:
- Hasan
  - Ishak
  - Harun
32. Koje djelo ne pripada navedenom autoru:
- U bosanskoj kafani* Zija Dizdarević
  - K. und K. goveda* Hasan Kikić
  - Pobune* Meša Selimović
33. Ahmet i Aiša nesretni su zaljubljenici iz kojeg romana:
- Pod drugim suncem
  - Minka
  - Zeleno busenje
34. Sklonost prema književnom radu prvi put je pokazao je u gimnazijskim danima. Tada je napisao zbirku soneta „Ocvale primule“. O kom autoru je riječ?
- Skender Kulenović
  - Alija Dubočanin
  - Muhamed Abdagić
35. Koje godine je postignut Bečki književni dogovor?
- 1830.
  - 1850.
  - 1840.
36. Nakon folklornog romantizma i prosvjetiteljskog realizma pod utjecajem turskih modernista i Matoša uvodi modernu u bošnjačku književnost. O kom piscu je riječ?
- Musa Ćazim Ćatić
  - Safet-beg Bašagić
  - Edhem Mulabdić
37. *Mevlud* Saliha Gaševića pripada:
- alhamijado književnosti;
  - književnosti na orijentalnim jezicima;
  - epistolarnoj književnosti.
38. Koji roman Nedžada Ibrišimovića je objavljen 1968. godine?
- Vječnik
  - Ugursuz
39. Hasan-dedo i Alija su junaci kog romana:
- Minka
  - Istočni divan
  - Legenda o Ali-paši
40. Radnja romana Dževada Karahasana smeštena u srednji vek prati tri zasebne, ali tematski i motivski povezane priče o islamskim misticima različitih epoha: El-Mukaffi, El-Halladžu i El-Tevhidiju. O kom romanu je riječ?
- Istočni divan
  - Što pepeo priča
  - Noćno vijeeće
41. Irfan Horozović smatra se začetnikom postmodernističke poetike bosanskohercegovačke književnosti kao pjesnik, dramatičar i pripovjedač. Pisao je različite književne žanrove koji uključuju i književnost za djecu. Roman koji govori o neobičnom psu nosi naziv:
- Talhe ili šedrvanski vrt
  - Vauvan
42. Minja i Dinko junaci su kog romana Nure Bazdulj-Hubijar?
- Ruža
  - Amanet

44. Kada govorimo o osnovnoj, preovlađujućoj temi, ideji koja se ponavlja, koja je misao vodilja onda govorimo o:
- a) simbolu
  - b) metonimiji
  - c) lajtmotivu
45. Ostao je poznat po divnim zbirkama pripovijedaka i svojim romanima u kojima slika narod svog rodnog kraja, a jedan od nadimaka mu je i Čamilion. O kom autoru je riječ?
- a) S. Gudževiću
  - b) Č. Sijariću
  - c) H. Bašiću
46. Emina Zuhrić Minka glavna je junakinja romana koji potpisuje:
- a) Abdurezak Hivzi Bjelevac
  - b) Petar Kočić
  - c) Safet-beg Bašagić
47. Nakon renesanse slijedi:
- a) realizam
  - b) antika
  - c) romantizam
  - d) barok
48. Ekspresionizam se javlja početkom:
- a) 18. vijeka
  - b) 19. vijeka
  - c) 20. vijeka
  - d) 16. vijeka
49. Narodno predanje kaže da je Kazivar tajna knjiga u kojoj se kazuje sve o svemu. Istoimenu pjesmu napisao je:
- a) Sinan Gudžević
  - b) Šaban Šarenkapić
  - c) Ismet Rebronja
50. Glavne karakteristike ovih pjesama su naracija, postojanje naratora, opširnost, objektivnost, vremenska distanca, retrospektiva. O kojoj vrsti pjesama je riječ:
- a) ljubavne
  - b) rodoljubive
  - c) epske
  - d) elegije

DEPARTMAN ZA FILOLOŠKE NAUKE STUDIJSKI PROGRAM: SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Osnovne akademske studije Srpskog jezika i književnosti traju četiri godine (osam semestara). Za završetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB čime se stiče stručni naziv *diplomirani filolog (srbista)*, dok će u dodatku (suplementu) diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče.

Predmeti su bodovani u rasponu od 2 do 9 bodova (ESPB), u skladu sa radnim opterećenjem studenata, ishodom učenja, časovima kontakata, sadržajem predmeta.

Nastavni plan i program obuhvata obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti obuhvataju sve temeljne naučne discipline iz oblasti lingvistike i nauke o književnosti na kojima se zasniva srbistika kao nauka o srpskom jeziku i srpskoj književnosti, kao i predmete koji tretiraju osnovna teorijska znanja iz oblasti književnosti i jezika, metodike nastave jezika i književnosti. Izborni predmeti omogućavaju studentu da stekne uvid u osnove mnogih disciplina koje su u direktnoj korelaciji sa srpskim jezikom i književnošću, teorijom jezika i književnosti, metodikom nastave, metodologijom naučno-istraživačkog rada, kao i nizom stručnih veština koje student usvaja kroz realizaciju „Stručne prakse“.

Osnovne kompetencije koje student stiče savladavanjem ovog studijskog programa su:

- a) nastavnik srpskog jezika i književnosti (srpski kao maternji) u osnovnim, srednjim stručnim školama i gimnazijama, kao i specijalizovanim filološkim gimnazijama (nakon okončanih master studija);
- b) lektor i redaktor srpskog jezika u medijskim i izdavačkim kućama i institucijama kulture;
- c) nastavnik srpskog jezika kao stranog;
- d) sticanje preduslova za dobijanje licence za sudskog tumača, veštaka i prevodioca srpskog jezika;
- e) istraživački i drugi rad u pisanim i elektronskim medijima.

Savladavanjem studijskog programa student stiče sledeće opće kompetencije, koje su u funkciji kvalitetnog obavljanja stručne i naučne delatnosti:

- osnovna teorijska znanja iz oblasti filoloških nauka (lingvistike i nauke o književnosti);
- osnovna znanja o metodama filoloških istraživanja, sposobnosti primjene filoloških metoda i postupaka u istraživanju, sposobnost kritičkog mišljenja i pristupa u istraživačkom procesu, sposobnost razumevanja, izlaganja, kritičke analize, sinteze i rešavanja problema u oblasti filoloških nauka;
- sposobnost primjene teorijskih filoloških znanja u praksi, sposobnost komunikacije i saradnje s užim i širim okruženjem.

Svrha studijskog programa Srpski jezik i književnost je da studenti pokažu znanje i razumevanje naučnog polja *nauke o jeziku* koje se nadograđuje na prethodno obrazovanje, uključujući i poznavanja iz domena teorijskih, praktičnih, konceptualnih, komparativnih i kritičkih perspektiva iz naučnih polja prema odgovarajućoj metodologiji, te da osposobi studente za:

- realizaciju i organizovanje vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama (nakon okončanih master studija);
- da posjeduju sposobnost za naučno-istraživački rad iz oblasti jezika uz primjenu stečenih znanja iz oblasti teorije i metodologije;
- da umeju da primjene stečena znanja u nastavnom procesu;
- poznaju metodologiju vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama;
- planiraju i programiraju sopstveni rad;
- koriste komparativna iskustva u funkciji razvoja nastavnih sadržaja iz predmeta jezika;
- posjeduju stručno-profesionalne sposobnosti za provjeru i ocjenjivanje znanja i postignuća učenika, odgovorno i stručno učestvuju u kreiranju nastavnih planova i programa iz predmeta jezika;
- posjeduju medijatorske sposobnosti i osposobljeni su za individualni i timski rad kao i sposobnost za rad sa roditeljima, sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sl.;
- posjeduju veštine za kreativno dizajniranje i redizajniranje vaspitno-obrazovne sredine;
- raspoložu znanjem za individualni pristup u realizaciji aktivnosti sa učenicima;
- poštuju multikulturalnost i multijezičnost;
- umeju stručno i kvalitetno da primjene stečena znanja iz oblasti normiranog jezika na tekstove sa raznim funkcionalnim stilovima;
- umeju da korigiraju, lektorišu i da vrše jezičku redakciju u različitim vrstama tekstova savremenog jezika;
- raspoložu književno-teorijskim, književno-historijskim kompetencijama kao i kulturološkim i sociolingvističkim kompetencijama u kontekstu jezika i književnosti;
- za naučno-istraživački rad i izradu stručnih i naučnih radova iz oblasti jezika i književnosti i komparativnih radova iz oblasti dva jezička i književna područja,
- raspoložu vještinama za interdisciplinarna proučavanja u korelaciji i integraciji sadržaja iz nauke o književnosti sa saznanjima iz drugih kompatibilnih disciplina: lingvistike, antropologije, sociologije, filozofije, psihologije, historije, historije umjetnosti, kulturologije i srodnih studija.

Cilj i zadatak studija jezika i književnosti jeste da svršeni student bude osposobljen za samostalan rad u svim obrazovnim, naučnim, istraživačkim i drugim institucijama kojima je neophodan kadar ovog profila, kao i da studentu omogućiti dalje naučno usavršavanje kroz master i doktorske studije.

STUDIJSKI PROGRAM – SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani filolog (srbista)

R.Br.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Se m.	Statu s O/I	P	V	Labo rator ija/ Lekt orske vježb e	ESP B
PRVA GODINA									
1.	SOA01	Uvod u svetsku književnost	TM	1	O	2	3		9
2.	SOA02	Osnovi informatike	AO	1	O	2	2		6
3.	SOA03	Uvod u teoriju književnosti	NS	1	O	2	3		6
4.	SOA04	Uvod u opštu lingvistiku	SA	1	O	2	0		6
5.	SOA05	Engleski jezik 1	AO	1	O	2	0		4
6.	SOA06	Istorija književnog jezika sa staroslovenskim jezikom	SA	2	O	2	4		6
7.	SOA07	Fonetika i fonologija	SA	2	O	2	4		7
8.	SOA08	Engleski jezik 2	AO	2	O	2	0		4
9.	SOA09	Norma i kultura standardnog jezika	SA	2	O	2	2		6
10.	IB1	Predmet izbornog bloka 1	NS	2	I	2	2		6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20+20			
Ukupno ESPB								60	
DRUGA GODINA									

11.	SOA1 3	Morfologija 1	SA	3	O	2	3		7
12.	SOA1 4	Srednjovekovna srpska književnost	NS	3	O	2	3		7
13.	SOA1 5	Usmena književnost	AO	3	O	2	2		6
14.	SOA1 6	Engleski jezik 3	AO	3	O	2	0		4
15.	IB2	Predmeti izbornog bloka 2	TM	3	I	2	2		6
16.	SOA1 9	Morfologija 2	SA	4	O	2	3		7
17.	SOA2 0	Književnost od renesanse do racionalizma	SA	4	O	2	3		6
18.	SOA2 1	Istorijska gramatika južnoslovenskih jezika	NS	4	O	2	2		5
19.	SOA2 2	Engleski jezik 4	AO	4	O	2	0		4
20.	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	AO	4	I	2	2		6
21.	SOA2 5	Stručna praksa 1	SA	4	O	0	0	0	2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20+20			
Ukupno ESPB								60	
TREĆA GODINA									
22.	SOA2 6	Sintaksa 1	SA	5	O	2	4		7
23.	SOA2 7	Srpska književnost 18. i 19. veka	NS	5	O	2	2		6
24.	SOA2 8	Metodika nastave 1	TM	5	O	2	2		6

25.	SOA2 9	Uvod u književne teorije	NS	5	O	2	0		5
26.	IB4	Predmeti izbornog bloka 4	TM	5	I	2	2		6
27.	SOA3 2	Sintaksa 2	SA	6	O	2	2		5
28.	SOA3 3	Srpska književnost prve polovine 20. veka	NS	6	O	2	2		6
29.	SOA3 4	Književnost za decu	NS	6	O	2	2		5
30.	SOA3 5	Metodika nastave 2	TM	6	O	2	2		6
31.	IB5	Predmeti izbornog bloka 5	NS	6	I	2	2		6
32.	SOA3 8	Stručna praksa 2	SA	6	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20+20			
Ukupno ESPB								60	
ČETVRTA GODINA									
33.	SOA3 9	Semantika	SA	7	O	2	2		6
34.	SOA4 0	Lingvistička stilistika	NS	7	O	2	2		6
35.	SOA4 1	Srpska književnost druge polovine 20. Veka	NS	7	O	2	2		5
36.	IB6	Predmeti izbornog bloka 6		7	I	2	2		6
37.	IB7	Predmeti izbornog bloka 7		7	I	2	2		6
38.	SOA4 6	Dijalektologija sa akcentologijom	SA	8	O	2	2		4

39.	SOA4 7	Uvod u komparativno proučavanje južnoslavenskih jezika	NS	8	O	2	2	5
40.	SOA4 8	Akademsko pisanje	NS	8	O	2	2	6
41.	IB8	Predmeti izbornog bloka 8		8	I	2	2	6
42.	SOA5 1	Savremena svetska književnost	NS	8	O	2	2	5
43.	SOA5 2	Stručna praksa 3	SA	8	O	0	0	2
44.	SOA5 3	Završni rad	SA	8	O	0	0	3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						20+20		
Ukupno ESPB								60

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Sociologija	2	2	2	6
	Revolucionarna književnost	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Opšta pedagogija	3	2	2	6
	Osnovi marketinga	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Opšta psihologija	4	2	2	6
	Osnovi menadžmenta	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Metodika razvoja govora	5	2	2	6
	Poslovni engleski jezik	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	6	2	2	6
	Pedagoška psihologija	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Komunikologija	7	2	2	6
	Socijalna patologija	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Elektronska nastava i učenje	7	2	2	6
	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Inkluzivno obrazovanje	8	2	2	6
	Menadžment kvaliteta	8	2	2	6

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA ZA STUDIJSKI PROGRAM:
SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST – Srpski jezik**

1. Koji dijalekat je u osnovici srpskog književnog jezika ijekavskog izgovora:
    - a) kosovsko-resavski dijalekat
    - b) zetsko-južnosandžački dijalekat
    - v) istočnohercegovački dijalekat
  2. Staroslovenski jezik je bio:
    - (a) samo pisani
    - (b) samo izgovoreno
    - (c) i napisano i izgovoreno
  3. Koja dva dijalekta čine osnovicu današnjeg srpskog književnog jezika?
  4. Koje je godine Vuk Karadžić objavio svoju prvu gramatiku narodnog jezika koju je nazvao Pismenica serbskoga jezika?
  5. Zaokružite slovo ispred naziva rečnika koji je napisao Đura Daničić:
    - a) Rečnik srpskohrvatskoga književnog jezika
    - b) Srpski rječnik
    - v) Rječnik iz književnih starina srpskih
  6. Kojoj grupi slovenskih jezika pripadaju ukrajinski i beloruski jezik?
  7. Podela glasova prema zvučnosti (na zvučne i bezvučne) zasnovana je na:
    - a) treperenju glasnih žica
    - b) položaju jezika u usnoj duplji
    - v) položaju mekog nepca
  8. Iz imenice *površina* izdvojite bezvučni strujni suglasnik:
  9. Iz sledeće grupe suglasnika izdvojite usnene (labijalne) suglasnike: D, B, Z, S, P, C, T, Ć, Ž
-
10. U sledećim oblicima reči pojavljuju se različite glasovne alternacije. Izdvojte primere u kojima se javlja sibilizacija: jutrošnji, vrapca, knjizi, iščupati, radosna, orasi, Novosađanin, nošen
-
11. Podvucite reči u kojima je izvršeno jotovanje: hvaljen, učeniče, ruci, vežem, iščupati, brži, izljubiti
  12. Koje su glasovne promene izvršene u sledećim rečima?
    - a) raščiniti
    - b) kupljen
    - v) brišem
  13. Sledeću rečenicu napišite pisanim slovima tako da odgovara pravopisnim pravilima:

KAKO JE IZJAVIO VRŠIOC DUŽNOSTI PRETSEDNIKA OPŠTINE PRVI
NADZEMNI PEŠAČKI PRELAZI TREBALO BI DA BUDU SAGRAĐENI U
BULEVARU VOJVODE MIŠIĆA I U RADNIČKOJ ULICI KOD ADE
CIGANLIJE.
  14. Zaokružite bezvučne suglasnike u stihu:
S t a v i h z e c a u t o r b a k p a p o ž u r i h s v o j o j k u ć i.
  15. Navedite kako glase oba oblika glagolskog prideva trpnog u muškom rodu jednine glagola doneti.
  16. U sledećem primeru podvucite nepromenljive reči:
Danas idem da probam kako mi stoji ona bordo bluza u izlogu.

17. Odredite u kom se padežu, broju i rodu nalazi podvučena imenica u rečenici:
Kad je otvorila vrata, ugledala je mačije oči u mraku.
18. Iz sledeće rečenice izdvojte i ispišite na liniji zamenice:
Ništa od tih reči dečak nije mogao razumeti, ali te reči su ga ispunile nerazumljivom srećom celog dana.
19. Kojoj vrsti reči pripada podvučena reč u rečenici?
Zadatak odeljenja je preuzimanje stalnih mera protiv lutajućih pasa.
20. Odredi kojoj vrsti reči pripada svaka reč u navedenoj rečenici:
Ulazim, _____ oči _____
a _____ slepljene _____ su
_____ od _____ mi
_____ sna. _____
21. Napišite u kome padežu i broju se nalaze podvučene imenice u rečenici:
Svirale rastu na vrbi kraj reke.
a) svirale –
b) vrbi –
v) reke –
22. Odredite kojim vrstama reči pripadaju podvučene reči u sledećoj rečenici:
Posle savijem i zapečatim pismo, pa legnem u naš krevet.
a) Posle
b) pa:
v) u:
g) naš:
23. Napišite u kom se padežu i broju nalaze podvučene imenice u sledećoj rečenici:
Mlad jedan čovek izda na javnost zbirku svojih pesama.
Padež: Broj:
a) čovek:
b) zbirku:
v) pesama:
24. Navedi bezlične glagolske oblike glagola uraditi i napiši kako se oni zovu:
_____
_____
25. Odredi kojeg su glagolskog vida i u kojem su glagolskom obliku podvučeni glagoli.
Još pre nego što otvorim oči, osećam miris naše sobe.
_____
_____
26. Razvrstajte sledeće prideve prema značenju:
sinovljev (sat), prošlogodišnji (dohodak), modro (nebo), Ivanova (korita), današnji (hleb), kristalna (vaza), nasmejana (devojka):
a) opisni:
b) prisvojni:
v) gradivni:
g) vremenski:
27. U kojim glagolskim oblicima se nalaze sledeći glagoli:
a) pišući –
b) konektuj se –
v) svira –
g) pođosmo –

- d) propevaće -
28. Napišite 1. lice prezenta i trpni pridev u muškom rodu od glagola:
 a) voziti –
 b) vozati –
29. Glagole leteti, crtati, plivati, blistati, slušati, maštati, i presecati razvrstajte na:
 a) prelazne:
 b) neprelazne:
30. U sledećoj rečenici podvucite glagole svršenog vida:
 Marija pomisli na letovanje koje dolazi, pa razmišljajući još malo, diže se i ode da traži neku turističku agenciju.
31. Napišite kako glasi prvo lice množine aorista sledećih glagola:
 učiti: _____ sresti: _____ leći: _____
 izaći: _____
32. Navedite:
 1. lice jednine aorista glagola ispasti:
 3. lice množine prezenta glagola jesam:
33. Odredite u kojim oblicima je glagol biti u rečenici:
 Voleo bih da budem učitelj.
34. Prema osnovnom broju pet odredite:
 a) redni broj:
 b) zbirni broj:
 v) brojnu imenicu (koja označava pet muškaraca):
35. U sledećoj rečenici podvucite reči koje imaju funkciju predloga:
 Na drugoj strani mosta, duž leve obale, proteže se Maluhino Polje, raštrkano predgrađe oko drumu koji vodi put Sarajeva.
36. Odredite padežni oblik podvučene reči u rečenici:
Noćima nije mogla oka sklopiti. instrumental
37. Reč Podunavlje nastala je:
 a) izvođenjem (derivacijom, sufiksacijom)
 b) slaganjem (kompozicijom)
 v) kombinovanom tvorbom (Zaokružite slovo ispred tačnog odgovora.)
38. Razvrstajte sledeće reči prema načinu tvorbe: krasnorečiv, kišovit, postojan, gluvonem, krivonog, crvenkast.
39. Pored svake reči napišite sufiks kojim je ona izvedena: Nišlija Valjevac Kraljevcānin
40. Podvucite subjekat u rečenici:
 Otkazivanje sinoćnje predstave u Narodnom pozorištu uzrokovala je bolest glavnog glumca.
41. Podvucite attribute (kongruentne i padežne) imeničkih sintagmi:školski raspust, kafa bez šećera, romani Miloša Crnjanskog, ljubav prema domovini, sjenički sir, strah od letenja
42. Podvucite zavisnu rečenicu i odredite njenu značenjsku vrstu:
 a) Kad sam pokušao da potčrim, okliznuh se i tresnuh na nos.
 b) Ako još ikada navратиš u ovu njivu, bićeš zatvoren u veliku pčelinju košnicu
43. Podvucite zavisnu rečenicu i odredite njenu značenjsku vrstu:
 a) U kasabu su stizali novi listovi koji su pokretani u Sarajevu.
 b) Mada se već prvi sumrak hvata, razabiru se između drveća kućice.
44. Napišite u kom napednom odnosu stoje sledeće rečenice:
 Ili grmi, il' se zemlja tresē.

45. U sledećoj rečenici podvucite apoziciju: To je zaselak Velji Lug, lepo i bogato tursko naselje na uzvisini.
46. Napišite slovima sledeće brojeve:
64
603.
XXIX
47. Podvučena zavisna rečenica u okviru složene: Otišla je u Beograd da bi prijavila ispite. jeste: a) načinska b) dopusna v) namerna
(Zaokružite slovo ispred tačnog odgovora.)
48. Podvucite ispravno napisane skraćenice od datih reči:
a) Vojnomedicinska akademija – V.M.A. Vma VMA
b) i slično – isl. i sl. i sl
v) gospodin – gosp. g. g-din g
g) gospođa – gđa g-đa gđ gđa.
49. Nazive sledećih pojmova napišite pravilno, vodeći računa o upotrebi velikog i malog slova
MATICA SRPSKA
ETIOPLJANKA
RUSKA FEDERACIJA
50. Frazeologizam praviti od muve slona znači:
a) želiti veliko bogatstvo
b) preuveličavati, preterivati
v) težiti nečemu nedostižnom

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA ZA STUDIJSKI PROGRAM:
SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST – Srpska književnost**

1. Najpoznatiji pesnik za decu srpskog romantizma, bio je:
a. Jovan Dučić
b. Jovan Jovanović Zmaj
c. Vasko Popa
2. Poznatu pripovetku *Glava šećera* napisao je:
a. Milovan Glišić
b. Laza Lazarević
c. Stevan Sremac
3. Pesmu *Krvava bajka* napisala je:
a. Isidora Sekulić
b. Desanka Maksimović
c. Mira Alečković
4. Pesma *Veče na Školju* po svojoj vrsti je:
a) Socijalna
b) Ljubavna
c) Balada
5. Koji motiv dominira u narodnoj pesmi *U Milice duge trepavice*?
a. Pakost devojke
b. Udaja devojke
c. Skromnost i lepota devojke
6. Ko je autor romana *Fama o bicilistima*?

- a. Svetislav Basara
  - b. Anton Isaković
  - c. Aleksandar Tišma
7. Ko je napisao pripovetku *Sve će to narod pozlatiti?*
- a. Sima Matavulj
  - b. Laza Lazarević
  - c. Radoje Domanović
8. Ko je napisao pripovetku *Anikina vremena?*
- a. Bora Stanković
  - b. Ivo Andrić
  - c. Branko Ćopić
9. Pesme kojima se, po narodnom verovanju, prizivala kiša, nazivaju se:
- a. Dodolske pesme
  - b. Koledarske pesme
10. Najpoznatija pesma srpskog romantičara Branka Radičevića zove se:
- a. *Kad mladijah umreti*
  - b. *Zalazak sunca*
  - c. *Pretprazničko veče*
11. Aleska Šantić je rođen u gradu o kome je mnogo pisao, a to je:
- a. Sarajevo
  - b. Zagreb
  - c. Mostar
12. Ko je autor romana *Hazarski rečnik?*
- a. Miodrag Bulatović
  - b. Goran Petrović
  - c. Miodrag Pavić
13. Milan Rakić je pesnik:
- a. srpskog romantizma
  - b. srpske moderne
14. Ivo Andrić je napisao *Pripovetku o vežirovom*
- a. *slonu*
  - b. *psu*
  - c. *tigru*
15. Stilska figura zastupljena u stihu *Očiju tvojih da nije* naziva se
- a. eufemizam
  - b. elipsa
  - c. inverzija
16. Roman *Pop Ćira i pop Spira* napisao je:
- a. Jakov Ignjatović
  - b. Stevan Sremac
  - c. Janko Veselinović
17. Roman *Besnilo* napisao je:
- a. Milorad Pavić
  - b. Oskar Davičo
  - c. Borislav Pekić
18. Motiv pesme *Ostajte ovde* Aleke Šantića je:
- a. poziv muslimanima da ostanu u Bosni
  - b. poziv pravoslavicima da ostanu u Bosni
19. Pesmu *Santa Marija della Salute* napisao je:
- a. Laza Kostić
  - b. Miloš Crnjanski

- c. Milan Rakić
- 20. Roman *Tvrđava* delo je poznato pisca:
  - a. Petra Kočića
  - b. Meše Selimovića
  - c. Ranka Veselinovića
- 21. Stihove *Poeziju će svi pisati* napisao je:
  - a. Stanislav Vinaver
  - b. Vasko Popa
  - c. Branko Miljković
- 22. *Blago cara Radovana* Jovan Dučić je napisao u obliku:
  - a. Pesama
  - b. Eseja
  - c. Putopisa
- 23. Jedan od glavnih predstavnika srpskog romantizma bio je:
  - a. Branko Radičević
  - b. Aleksa Šantić
  - c. Momo Kapor
- 24. Nobelovu nagradu za književnost dobio je poznati srpski pisac
  - a. Meša Selimović
  - b. Ivo Andrić
  - c. Kosta Trifunović
- 25. *Lament nad Beogradom* napisao je:
  - a. Svetislav Basara
  - b. Goran Petrović
  - c. Miloš Crnjanski
- 26. Osnivač sumatraizma bio je:
  - a. David Albahari
  - b. Miloš Crnjanski
  - c. Miodrag Pavlović
- 27. Roman *Magareće godine* napisao je:
  - a. Branko Ćopić
  - b. Branislav Nušić
  - c. Ljubivoje Ršmović
- 28. Roman *Večiti mladoženja* napisao je:
  - a. Bora Stanković
  - b. Jakov Ignjatović
  - c. Janko Veselinović
- 29. Nakon objavljivanja romana *Grobnica za Borisa Davidovića* na meti kritika našao se poznati srpski pisac:
  - a. Danilo Kiš
  - b. Radomir Konstatinović
  - c. Mihajlo Lalić
- 30. Monahinja Jefimija je *Posvetu knezu Lazaru*:
  - a. Izvezla crvenim koncem
  - b. Napisala crvenim mastilom
- 31. Motiv zbirke pesama *Đulići uveoci* je
  - a. Prerana smrt dece i voljene žene
  - b. Odlazak na put dece i voljene žene
- 32. Hroniku *Palanačkog groblja* napisala je.
  - a. Vida Ognjenović
  - b. Desanka Maksimović

- c. Isidora Sekulić
- 33. *Gromobran svemira* napisao je:
  - a. Anton Isaković
  - b. Stanislav Vinaver
  - c. Miodrag Bulatović
- 34. Motiv balade *Hasanaginica*:
  - a. Razdvajanje majke i dece
  - b. Razdvajanje brata i sestre
- 35. Dramu *Zona Zamfirova* napisao je:
  - a. Branislav Nušić
  - b. Stevan Sremac
  - c. Kosta Trifunović
- 36. Komedija *Gospođa ministarka* je komedija:
  - a. Komedija naravi
  - b. Komedija karaktera
  - c. Komedija intrige
- 37. Drama *Koštana* je po svojoj vrsti :
  - a.monodrama
  - b.lirska drama
  - c. komedija
- 38. Autor romana *Enciklopedija mrtvih* je:
  - a. David Albahari
  - b. Radomir Konstatinović
  - c. Danilo Kiš
- 39. Pesmu *Emina* napisao je:
  - a. Aleksandar Vučo
  - b. Sima Pandurović
  - c. Aleksa Šantić
- 40. Motiv romana *Koreni*
  - a. Odlazak iz sela u grad
  - b. Želja za nasednikom i očuvanjem porodice
  - c. Rastanak brata i sestre
- 41. Autor romana *Upotreba čoveka je*:
  - a. Dušan Kovačević
  - b. Aleksandar Tišma
  - c. Momčilo Nastasijević
- 42. Narodna poezija često počinje stilskom figurom :
  - a. Slovenska antiteza
  - b. Elipsa
  - c. Retoričko pitanje
- 43. Roman *Djevojka crvene kose*:
  - a. Mihajlo Lalić
  - b. Vladan Desnica
  - c. Meša Selimović
- 44. Pjesma *Možda spava* je pjesma srpske:
  - a. moderne
  - b. romantizma
  - c. srednjovekovne književnosti
- 45. Pripovetku *U noći* napisao je:
  - a. Milovan Glišić
  - b. Svetolik Ranković

- c. Bora Stanković
- 46. Najpoznatiji autor basni u srpskoj književnosti bio je:
  - a. Dositej Obradović
  - b. Vuk Karadžić
  - c. Petar Mitrov Ljubiša
- 47. Pesmu *Mozda spava* napisao je:
  - a. Zaharije Orfelin
  - b. Vladislav Petković Dis
  - c. Branko Miljković
- 48. *Slovo ljubve* je delo:
  - a. Srednjovekovne književnosti
  - b. romantizma
  - c. narodne književnosti
- 49. Za najpoznatijeg satiričara srpskog realizma važi:
  - a. Jovan Jovanović Zmaj
  - b. Oskar Davičo
  - c. Radoje Domanović
- 50. Roman *Ako dugo gledaš u ponor* napisao je:
  - a. Enes Halilović
  - b. Rastko Petrović
  - c. Filip David

DEPARTMAN ZA FILOLOŠKE NAUKE
STUDIJSKI PROGRAM: ENGLSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Osnovne akademske studije Engleskog jezika i književnosti traju četiri godine (osam semestara). Za završetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB čime se stiče stručni naziv *diplomirani filolog (anglista)*, dok će u dodatku (suplemtu) diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče.

Predmeti su bodovani u rasponu od 2 do 7 bodova (ESPB), u skladu sa radnim opterećenjem studenata, ishodom učenja, časovima kontakata, sadržajem predmeta.

Nastavni plan i program obuhvata obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti obuhvataju sve temeljne naučne discipline iz oblasti lingvistike i nauke o književnosti na kojima se zasniva anglistika kao nauka o engleskom jeziku i književnosti, kao i predmete koji tretiraju osnovna teorijska znanja iz oblasti književnosti i jezika, metodike nastave jezika i književnosti.

Izborni predmeti omogućavaju studentu da stekne uvid u osnove mnogih disciplina koje su u direktnoj korelaciji sa engleskim jezikom i književnošću, teorijom jezika i književnosti, metodikom nastave, metodologijom naučno-istraživačkog rada, kao i nizom stručnih veština koje student usvaja kroz realizaciju „Stručne prakse“.

Cilj studijskog programa Engleski jezik i književnost je obrazovanje studenata iz oblasti engleskog jezika i književnosti, koji su osposobljeni:

- a) da predaju engleski jezik i književnost u državnim i privatnim obrazovnim ustanovama – predškolskim ustanovama, osnovnim školama i srednjim školama (nakon okončanih master studija);
- b) da rade u profesijama koje zahtijevaju visok nivo poznavanja engleskog jezika: turističke i prevodilačke djelatnosti, komunikacije i odnosi sa javnošću, angažiranost u različitim kulturnim centrima;
- c) da nastave obrazovanje na diplomskim akademskim studijama engleskog jezika i književnosti, kulture, komunikologije i srodnih disciplina;
- d) da nastave proces doživotnog obrazovanja iz oblasti engleskog jezika i književnosti, kulture, komunikacije i srodnih disciplina.

Svrha studijskog programa Engleski jezik i književnost je da studenti pokažu znanje i razumijevanje naučnog polja *nauke o jeziku* koje se nadograđuje na prethodno obrazovanje, uključujući i poznavanja iz domena teorijskih, praktičnih, konceptualnih, komparativnih i kritičkih perspektiva iz naučnih polja prema odgovarajućoj metodologiji, te da osposobi studente za:

- realizaciju i organiziranje vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama;
- da posjeduju sposobnost za naučno-istraživački rad iz oblasti jezika uz primjenu stečenih znanja iz oblasti teorije i metodologije;
- da umeju da primjene stečena znanja u nastavnom procesu;
- poznaju metodologiju vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama,
- planiraju i programiraju sopstveni rad;

- koriste komparativna iskustva u funkciji razvoja nastavnih sadržaja iz predmeta jezika;
- posjeduju stručno-profesionalne sposobnosti za provjeru i ocjenjivanje znanja i postignuća učenika, odgovorno i stručno učestvuju u kreiranju nastavnih planova i programa iz predmeta jezika;
- posjeduju medijatorske sposobnosti i osposobljeni su za individualni i timski rad kao i sposobnost za rad sa roditeljima, sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sl;
- posjeduju veštine za kreativno dizajniranje i redizajniranje vaspitno-obrazovne sredine;
- raspolažu znanjem za individualni pristup u realizaciji aktivnosti sa učenicima;
- poštuju multikulturalnost i multijezičnost;
- umeju stručno i kvalitetno da primene stečena znanja iz oblasti normiranog jezika na tekstove sa raznim funkcionalnim stilovima;
- umeju da koriguju, da lektorišu i da vrše jezičku redakciju u različitim vrstama tekstova savremenog jezika;
- raspolažu književno-teorijskim, književno-historijskim kompetencijama kao i kulturološkim i sociolinvističkim kompetencijama u kontekstu jezika i književnosti;
- za naučno-istraživački rad i izradu stručnih i naučnih radova iz oblasti jezika i književnosti i komparativnih radova iz oblasti dva jezička i književna područja;
- raspolažu veštinama za interdisciplinarna proučavanja u korelaciji i integraciji sadržaja iz nauke o književnosti sa saznanjima iz drugih kompatibilnih disciplina: lingvistike, antropologije, sociologije, filozofije, psihologije, historije, historije umjetnosti, kulturologije i srodnih studija.

Cilj i zadatak studija jezika i književnosti jeste da svršeni student bude osposobljen za samostalan rad u svim obrazovnim, naučnim, istraživačkim i drugim institucijama kojima je neophodan kadar ovog profila, kao i da studentu omogući dalje naučno usavršavanje kroz master i doktorske studije.

STUDIJSKI PROGRAM – ENGLISKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani filolog (anglista)

R.Br .	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem .	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1.	AO A01	Savremeni engleski jezik 1	SA	1	O	2	6		7
2.	AO A02	Uvod u studije engleske književnosti	NS	1	O	2	0		3
3.	AO A03	Fonetika i fonologija engleskog jezika	NS	1	O	2	2		5
4.	GO A04	Uvod u opštu lingvistiku	TM	1	O	2	2		6
5.	EO A05	Osnovi informatike	AO	1	O	2	2		6
6.	AO A04	Nemački jezik 1	AO	1	O	2	0		4
7.	AO A05	Savremeni engleski jezik 2	SA	2	O	2	6		7
8.	AO A06	Engleska književnost 1	NS	2	O	2	2		6
9.	AO A07	Nemački jezik 2	AO	2	O	2	0		4
10.	BO A09	Norma i kultura standardnog jezika	AO	2	O	2	2		6
11.	IB1	Predmeti izbornog bloka 1		2	I	2	2		6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 690						22+24			
Ukupno ESPB								60	
DRUGA GODINA									
12.	AO A08	Savremeni engleski jezik 3	SA	3	O	2	6		7
13.	AO A09	Engleska književnost 2	NS	3	O	2	2		6
14.	AO A10	Nemački jezik 3	AO	3	O	2	0		4
15.	GO A03	Uvod u teoriju književnosti	TM	3	O	2	3		6

16	IB2	Predmeti izbornog bloka 2		3	I	2	2		6
17	AO A11	Savremeni engleski jezik 4	SA	4	O	2	6		7
18	AO A12	Engleska književnost 3	NS	4	O	2	2		6
19	AO A13	Morfologija engleskog jezika	NS	4	O	2	2		5
20	AO A14	Nemački jezik 4	AO	4	O	2	0		4
21	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	TM	4	I	2	2		6
22	AO A15	Stručna praksa 1	SA	4	O	0	0		3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 675						20+25			
Ukupno ESPB								60	
TREĆA GODINA									
23	AO A16	Savremeni engleski jezik 5	SA	5	O	2	6		7
24	AO A17	Uvod u studije američke književnosti	NS	5	O	2	0		3
25	AO A18	Sintaksa engleskog jezika 1	NS	5	O	2	2		5
26	GO A29	Metodika nastave stranih jezika 1	TM	5	O	2	2		6
27	IB4	Predmeti izbornog bloka 4		5	I	2	2		6
28	AO A20	Savremeni engleski jezik 6	SA	6	O	2	6		7
29	AO A21	Američka književnost	NS	6	O	2	2		6
30	AO A22	Sintaksa engleskog jezika 2	NS	6	O	2	1		5
31	GO A35	Metodika nastave stranih jezika 2	TM	6	O	2	2		6
32	IB5	Predmeti izbornog bloka 5		6	I	2	2		6
33	AO A24	Stručna praksa 2	SA	6	O	0	0		3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 675						20+25			

Ukupno ESPB								60	
ČETVRTA GODINA									
34	AO A25	Savremeni engleski jezik 7	SA	7	O	2	6		6
35	AO A26	Engleska književnost 4	NS	7	O	2	2		4
36	IB6	Predmeti izbornog bloka 6		7	I	2	2		6
37	IB7	Predmeti izbornog bloka 7		7	I	2	2		6
38	AO A29	Leksikologija	NS	7	O	2	2		4
39	AO A34	Stručno-prevodilačka praksa	SA	7	O	0	0		3
40	AO A28	Savremeni engleski jezik 8	SA	8	O	2	6		6
41	AO A30	Uvod u književne teorije	TM	8	O	2	0		3
42	IB8	Predmeti izbornog bloka 8		8	I	2	2		6
43	LO A49	Akademsko pisanje	SA	8	O	2	2		6
44	AO A27	Poslovni engleski jezik	SA	8	O	2	0		2
45	AO A31	Stručna praksa 3	SA	8	O	0	0		3
46	AO A32	Istraživački rad	SA	8	O	0	0		2
47	AO A33	Završni rad	SA	8	O	0	0		3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						20+24			
Ukupno ESPB								60	

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Mediji i obrazovanje	2	2	2	6
	Moralni razvoj	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Opšta pedagogija	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Opšta psihologija	4	2	2	6
	Razvoj kurikuluma	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Kultura govora	5	2	2	6
	Usmena književnost	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Revolucionarna književnost	6	2	2	6
	Jezici u kontaktu	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Uvod u psihologiju ličnosti	7	2	2	6
	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Psihologija darovitosti	7	2	2	6
	Sociologija obrazovanja	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	8	2	2	6
	Inkluzivno obrazovanje	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM: ENGLJSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

1. Supposedly, digital voice discs, or DVDs as they are called, are ---- resistant to scratching ---- records.
  - a) much / than
  - b) so / as
  - c) such / that
  - d) far more / than
  - e) many more / that
2. I don't have ---- much time for reading ---- I would like to.
  - a) as / as
  - b) more / than
  - c) so / that
  - d) too / that
  - e) such / that
3. English is today the third ---- native language worldwide after Chinese and Hindi, with some 380 million speakers.
  - a) the most spoken
  - b) the more spoken
  - c) much spoken
  - d) the least spoken
  - e) most spoken
4. My students' sleepless nights became ---- as the finals approached.
  - a) so frequently
  - b) more frequent
  - c) as frequent
  - d) much more frequently
  - e) far more frequent than
5. It is often said that the hyena is an aggressive animal, but in fact it is not ---- many people believe.
  - a) more vicious
  - b) so vicious that
  - c) as viciously as
  - d) so vicious as
  - e) more viciously than
6. The cupboard was ---- big ---- fit through the door, so we had to take it apart first.
  - a) too / to
  - b) more / than
  - c) so / that
  - d) enough / to
  - e) as / as
7. The roots of the old tree spread out ---- thirty meters in all directions and damaged nearby buildings.
  - a) too much
  - b) as much as
  - c) so much
  - d) so many as
  - e) much more
8. According to the recent election's results, the Democrats are ---- of the four main political parties.

- a) the smaller
  - b) smallest
  - c) much smaller
  - d) smaller
  - e) the smallest
9. Ever since the use of natural gas became widespread, London isn't ---- a polluted city ---- it was ten years ago.
- a) as / as
  - b) such / as
  - c) so / that
  - d) more / than
  - e) enough / to
10. The plot of the novel was ---- it was completely incomprehensible.
- a) more complicated
  - b) such complicated
  - c) so complicated that
  - d) much more complicated than
  - e) so complicated as
11. We have interviewed with twenty candidates for the vacant position, but ---- of them was actually a good fit.
- a) most
  - b) neither
  - c) much
  - d) none
  - e) no
12. Oakland is about to go bilingual, with two official languages, but ---- of them is English.
- a) both
  - b) none
  - c) neither
  - d) either
  - e) no
13. On some computers there are keys which can have as many as five different functions ---
- a) either
  - b) each
  - c) none
  - d) every
  - e) both
14. ---- argument could move ---- man from this decision.
- a) no / either
  - b) every / both
  - c) no / neither
  - d) each / all
  - e) each / both
15. ---- Peter ---- Michael come here quite often but ---- of them gives us help.
- a) both / and / either
  - b) neither / nor / both
  - c) noth / and / neither
  - d) either / or / all
  - e) both / or / any

16. He gave ---- of us advice about our present goals.
- every
  - each
  - the whole
  - much
  - no
17. The Blues won the football match, but ---- players played well; In fact they ---- played quite badly.
- each / each
  - neither of / both
  - all / all
  - neither of the / all
  - none of the / all
18. There were ---- people on the beach, so we weren't completely alone.
- a few
  - fewer
  - fewest
  - very little
  - only a little
19. The two brothers got up at 8:30 that day. ---- of the m were tired, because ---- of the m had slept well.
- both / neither
  - neither / neither
  - either / none
  - none / either
  - all / both
20. Everyone should have a check up with the dentist ---- six months.
- another
  - each
  - every
  - all
  - the whole
21. The Vaal River is one of the major rivers in South Africa but the runoff is not constant which means that large dams have to be built ---- store water for use.
- notwithstanding
  - regardless of
  - so as to
  - thanks to
  - with the aim of
22. Due to ---- a lack of production ---- increasing housing prices, Liverpool is now ranked as one of the least affordable cities countrywide.
- neither / nor
  - no sooner / than
  - scarcely / before
  - both / and
  - hardly / when
23. Mike has been told he will have to pay the fine ---- his high rank in the military.
- even if
  - furthermore
  - on grounds that

- d) despite
  - e) on purpose that
24. Some people believe vaccines overload our immune system, making it less able to react to other diseases ---- meningitis or AIDS, which are now threatening our health.
- a) but for
  - b) lest
  - c) with the aim of
  - d) whereas
  - e) such as
25. Continued high-blood pressure is dangerous ---- it can increase the risk of heart disease and stroke.
- a) however
  - b) so that
  - c) as
  - d) no matter although
  - e) for instance
26. They like to keep their old houses rather than building the new ones ---- it is very hard and expensive to maintain them.
- a) because
  - b) even though
  - c) on the contrary
  - d) on account of
  - e) for example
27. The inhabitants of our village claim that pedestrians have no choice but to risk their lives crossing the dangerous road as there is ---- a pedestrian bridge ---- a crosswalk.
- a) not only / but also
  - b) both / and
  - c) neither / nor
  - d) no sooner / than
  - e) hardly / when
28. ---- the Oscar Reward, the Cannes Film Festival is the biggest event which takes place in May in the South of France.
- a) except for
  - b) such as
  - c) lest
  - d) unless
  - e) but
29. ---- vaccination has eliminated naturally occurring polio in North and South America, rare cases continue to occur in developing countries of Africa.
- a) however
  - b) although
  - c) as a result of
  - d) hence
  - e) moreover
30. The economy in China is booming; ---- many foreign investors are planning to enter China's market.
- a) nonetheless
  - b) even if
  - c) so as to
  - d) in addition to

- e) that's why
31. Many people who live near nuclear plants are concerned. ---- go wrong, the impact on the surrounding area could be disastrous.
- something would
  - something will
  - should something
  - does something
32. Had I known the carpenter was going to take three days to show up, I ---- the materials and done the work myself. It would have been finished by now.
- will get
  - would have gotten
  - might get
  - will have gotten
33. I wish you ---- making that noise. It's bothering me.
- would stop
  - are going to stop
  - stop
  - can stop
34. If I can speak Spanish, I ---- next year studying in Mexico.
- would spend
  - would have spent
  - had spent
  - will spend
35. It would have been a much more serious accident ---- fast at the time .
- had she been drivin
  - was she driving
  - she had driven
  - she drove
36. "Can I borrow your car for this evening?"
"Sure, but Nora's using it right now. If she ---- it back in time, you're welcome to borrow it."
- brought
  - would bring
  - had brought
  - brings
37. We ---- the game if we'd had a few more minutes.
- might have won
  - won
  - had won
  - will win
38. If you ---- to my advice in the first place, you wouldn't be in this mess right now.
- listen
  - will listen
  - had listened
  - listened
39. If I ---- the same problems you had as a child, I might not have succeeded in life as well as you have.
- have
  - would have
  - had had
  - should have

40. ---- more help, I could call my neighbor.
- Needed
  - Should I need
  - I have needed
  - I should need
41. Fortunately, I .... working alone otherwise I would have got really bored at the night shift.
- was supposed to
  - was to
  - was used to
  - would
  - used to
42. I don't think it was a good idea to intervene, instead, you .... your child to abandon the habit of thumb-sucking gradually, all by himself.
- have allowed
  - had allowed
  - must have allowed
  - were able to allow
  - could have allowed
43. After the voyaging ship was wrecked during a storm at sea, unfortunately, only two of the men on board .... swim to the small island nearby.
- might
  - were supposed to
  - could
  - were able to
  - had to
44. I don't know why she didn't ask me how to do it as I ---- her.
- must have helped
  - could have helped
  - might help
  - should have helped
  - could help
45. Martin ---- my tennis racket without asking my permission. I got really angry with him.
- needn't have taken
  - must not have taken
  - shouldn't have taken
  - didn't need to taken
  - might not have taken
46. I don't know why Peter is so late; do you think he ---- lost coming here?
- may get
  - could get
  - must have got
  - might have got
  - was to have got
47. What ---- to Phil? He said he ---- here at eight o'clock.
- might have happened / will be
  - should have happened / has been
  - may happen / will have been
  - would happen / is
  - can have happened / would be

48. One of the US national security advisers ---- there ---- better intelligence sharing before the September 11 attacks.
- a) had acknowledged / can be
  - b) acknowledges / might be
  - c) has acknowledged / could have been
  - d) acknowledged / must be
  - e) would acknowledge / will have been
49. We all think that Maria ---- an interesting person to meet as we ---- a lot of stories about her so far.
- a) is / had heard
  - b) can be / heard
  - c) might have been / hear
  - d) would be / have heard
  - e) will be / will have heard
50. As a young woman who had never given birth before, she ---- what the experience of childbirth ---- like.
- a) doesn't know / will be
  - b) may not know / is
  - c) must not have known / will be
  - d) may not know / would be
  - e) couldn't have known / would be
51. As I have just had a tooth ----, I am not allowed to eat or drink anything for three hours.
- a) run out
  - b) tried on
  - c) crossed out
  - d) taken out
  - e) broken off
52. You need to ---- your essay for spell-check before you hand in your exam paper.
- a) hang out
  - b) point out
  - c) cut off
  - d) go over
  - e) give away
53. It is not easy for many civil servants to ---- on their salaries as the inflation rate is extremely high.
- a) get by
  - b) turn up
  - c) wear out
  - d) run over
  - e) take away
54. You'd better ---- your cigarette as it is dangerous to smoke at a gas station.
- a) hold up
  - b) pull through
  - c) get through
  - d) hang up
  - e) put out
55. Jane found it hard to get up from the bed after the alarm clock ---- at seven.
- a) broke in
  - b) took out
  - c) sent out

- d) went off
  - e) threw up
56. There is an easy way to ---- four species of wild cats living in this region by their tail patterns.
- a) tell apart
  - b) see to
  - c) clear up
  - d) back up
  - e) call for
57. I thought the party was going to be boring, but it ---- to be the most unforgettable evening of my life.
- a) turned out
  - b) looked around
  - c) passed away
  - d) fell back on
  - e) cut down
58. I find it hard to ---- with the other students in the Italian class as they have been attending the classes more regularly than I do.
- a) fall through
  - b) call in
  - c) do away
  - d) catch up
  - e) come up
59. The first National Food and Nutrition Survey was ---- in 1980 and the most recent one in 1992.
- a) carried out
  - b) dropped out
  - c) figured out
  - d) brought about
  - e) checked in
60. The summit was earlier to be held in March but was ---- due to the tsunami disaster that hit India, Sri Lanka and the Maldives.
- a) paid off
  - b) crossed out
  - c) put off
  - d) dropped in
  - e) turned down
61. The students are not allowed to use this room as it is ---- for teachers.
- a) exclusively
  - b) thoughtfully
  - c) correctly
  - d) improperly
  - e) frankly
62. I cannot wait to learn the result of the interview as it is ---- important for me.
- a) rarely
  - b) flexibly
  - c) interestingly
  - d) vitally
  - e) voluntarily
63. I could have voted for this candidate if he had spoken more ----.
- a) sensibly

- b) slightly
  - c) previously
  - d) bitterly
  - e) closely
64. I won't be able to buy a house as the prices have risen ----.
- a) classically
  - b) faintly
  - c) enormously
  - d) mainly
  - e) distantly.
65. I can ---- remember what he said but I think it was something about his past.
- a) vaguely
  - b) illegibly
  - c) promptly
  - d) clumsily
  - e) evenly
66. The dog broke away from the garden as it was ---- tied to the tree.
- a) forcefully
  - b) tightly
  - c) essentially
  - d) loosely
  - e) firmly
67. The prime minister dismisses criticism that he has ---- neglected the economy and social issues.
- a) indifferently
  - b) constantly
  - c) habitually
  - d) attentively
  - e) nastily
68. Infants are ---- dependent on their parents to meet their physical needs.
- a) joyfully
  - b) generously
  - c) vulnerably
  - d) uncommonly
  - e) softly
69. When I called to have an appointment with my doctor, I was told that he had to leave ---- for personal reasons and would not be available the whole afternoon.
- a) urgently
  - b) faithfully
  - c) partially
  - d) indirectly
  - e) decisively
70. Had the authorities concerned acted ---- and promptly in the past, perhaps hundreds of thousands of people would have been saved from the tsunami disaster.
- a) faintly
  - b) merely
  - c) roughly
  - d) inconsiderately
  - e) vigilantly
71. Regarded as the world's ----linguistic theorist, Noam Chomsky continues to create new theories about language and language learning.

- a) abundant
  - b) hostile
  - c) resentful
  - d) abusive
  - e) foremost
72. Many ---- craft objects are less functional than the ones in the past.
- a) repetitive
  - b) contemporary
  - c) massive
  - d) rational
  - e) sincere
73. Unlike fossil fuels, which can be used only once, wind and solar power are ---- sources of energy.
- a) renewable
  - b) mutual
  - c) random
  - d) virtual
  - e) relevant
74. With age, the mineral content of human bones decreases, thereby making them more ----.
- a) intimate
  - b) deliberate
  - c) concurrent
  - d) diverse
  - e) fragile
75. The knee is more likely to be damaged than most other joints because it is subject to tremendous forces during ---- activity.
- a) vague
  - b) hospitable
  - c) vigorous
  - d) liable
  - e) vertical
76. Jupiter has no solid surface and is surrounded by zones of ---- radiation.
- a) intense
  - b) coward
  - c) manual
  - d) immoral
  - e) shallow
77. So me have a very ---- sense of hearing, although most do not hear sounds audible to the human ear.
- a) defensive
  - b) sparse
  - c) dismissive
  - d) keen
  - e) secular
78. Giant pandas resemble bears in shape and in the slow ---- way they walk.
- a) clumsy
  - b) bitter
  - c) portable
  - d) customary
  - e) tender

79. Wherever there is plenty of rain during the growing season, life is ---- in various forms.
- a) punctual
  - b) superficial
  - c) loose
  - d) irritable
  - e) abundant
80. Bacteria living in the soil play a(n)---- role in recycling the carbon and nitrogen needed by plants.
- a) envious
  - b) domestic
  - c) mature
  - d) vital
  - e) respective
81. The scouts in my school were sure to visit the flooded town, the condition ---- was not known.
- a) where
  - b) of which
  - c) whose
  - d) that
  - e) in which
82. My sister Ann had always wanted to go to a place ---- she could speak her native tongue.
- a) which
  - b) whom
  - c) whose
  - d) where
  - e) for which
83. Human food may be very harmful for some animals, ---- is why they won't let us feed the animals at the zoo.
- a) that
  - b) why
  - c) when
  - d) whom
  - e) which
84. I am from a suburb in Chicago, ---- many successful companies such as Boeing and McDonald's are headquartered.
- a) whose
  - b) in which
  - c) why
  - d) who
  - e) for which
85. The 19th century artist, ---- name I could not remember, was one of the best I had ever seen.
- a) which
  - b) whose
  - c) that
  - d) who
  - e) whom
86. Marine excavation is a race not only against time and the sea but also the looters --- want history's treasures for themselves.

- a) which
  - b) whom
  - c) when
  - d) where
  - e) who
87. He came for the weekend wearing only so me shorts and a T-shirt, ---- was a stupid thing to do in such a cold weather.
- a) what
  - b) that
  - c) where
  - d) which
  - e) whom
88. Virginia, ---- is said to be quite beautiful, is the home of many senators and representatives now.
- a) that
  - b) where
  - c) in which
  - d) which
  - e) who
89. The large limousine ---- was loaded with students up to the limit was stopped by the police.
- a) when
  - b) for which
  - c) which
  - d) in which
  - e) what
90. Crossing Death Valley, ---- temperatures reach well above 110 Fahrenheit, was a near insurmountable task for the early pioneers.
- a) that
  - b) where
  - c) when
  - d) whom
  - e) which
91. Make sure you ---- the electricity before you ---- mending this light switch.
- a) disconnect / start
  - b) are disconnecting / were starting
  - c) will disconnect / started
  - d) disconnect / start
  - e) disconnect / will start
92. The workers ---- to go on strike when the management ---- their demand for higher wages.
- a) decide / will refuse
  - b) decided / refused
  - c) will decide / will refuse
  - d) are deciding / refused
  - e) would decide / refuse
93. Most people ---- being disturbed while they ----.
- a) don't like / are working
  - b) would like / worked
  - c) like / worked
  - d) don't like / didn't like

- e) will like / were working
94. In public pools, there ---- a much higher level of safety with trained lifeguards on duty whenever they ---- open.
- a) will be / were
  - b) was / are
  - c) is / are
  - d) would be / are
  - e) is / were
95. The contractors ---- the stadium when strike ---- all construction.
- a) built / is stopping
  - b) are building / stops
  - c) were building / will stop
  - d) will build / will stop
  - e) were building / stopped
96. Humans ---- applying knowledge of genetics in prehistory with the domestication and breeding of plants and animals.
- a) Begin
  - b) will begin
  - c) began
  - d) are beginning
  - e) would be starting
97. All pilots ---- speak English so that other pilots and air controllers ---- them.
- a) have to / understand
  - b) had to / will understand
  - c) have to / would understand
  - d) will have to / understand
  - e) would have to / are understood
98. With a tornado on the way, Jesse ---- he ---- safer under a mattress.
- a) was deciding / will be
  - b) is deciding / was
  - c) would decide / will be
  - d) decided / would be
  - e) decides / would be
99. The Internet ---- computer users easily to connect to other computers and information stores wherever they ---- across the world.
- a) allows / are
  - b) allowed / will be
  - c) are allowing / were
  - d) will allow / would be
  - e) were allowing / will be
100. Mrs Grant absentmindedly ---- the umbrella that ---- on the seat before her.
- a) was taking / will hang
  - b) will take / would hang
  - c) is taking / would hang
  - d) would take / is hanging
  - e) took / was hanging

DEPARTMAN ZA FILOLOŠKE NAUKE STUDIJSKI PROGRAM: NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Osnovne akademske studije Njemačkog jezika i književnosti traju četiri godine (osam semestara). Za završetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB, čime se stiče stručni naziv *diplomirani filolog (germanista)*, dok će u dodatku (saplementu) diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče.

Predmeti su bodovani u rasponu od 2 do 7 bodova (ESPB), u skladu sa radnim opterećenjem studenata, ishodom učenja, časovima kontakata, sadržajem predmeta.

Nastavni plan i program obuhvata obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti obuhvataju sve temeljne naučne discipline iz oblasti lingvistike i nauke o književnosti na kojima se zasniva germanistika kao nauka o njemačkom jeziku i književnosti, kao i predmete koji tretiraju osnovna teorijska znanja iz oblasti književnosti i jezika, metodike nastave jezika i književnosti.

Izborni predmeti omogućavaju studentu da stekne uvid u osnove mnogih disciplina koje su u direktnoj korelaciji sa njemačkim jezikom i književnošću, teorijom jezika i književnosti, metodikom nastave, metodologijom naučno-istraživačkog rada, kao i nizom stručnih vještina koje student usvaja kroz realizaciju „Stručne prakse“.

Cilj studijskog programa Njemački jezik i književnost je obrazovanje studenata iz oblasti njemačkog jezika i književnosti, koji su osposobljeni:

- a) da predaju njemački jezik i književnost u državnim i privatnim obrazovnim ustanovama – predškolskim ustanovama, osnovnim školama i srednjim školama (nakon okončanih master studija);
- b) da rade u profesijama koje zahtevaju visok nivo poznavanja njemačkog jezika: turističke i prevodilačke delatnosti, komunikacije i odnosi sa javnošću, angažiranost u različitim kulturnim centrima;
- c) da nastave obrazovanje na diplomskim akademskim studijama njemačkog jezika i književnosti, kulture, komunikologije i srodnih disciplina;
- d) da nastave proces doživotnog obrazovanja iz oblasti njemačkog jezika i književnosti, kulture, komunikacije i srodnih disciplina.

Svrha studijskog programa Njemački jezik i književnost je da studenti pokažu znanje i razumijevanje naučnog polja *nauke o jeziku* koje se nadograđuje na prethodno obrazovanje, uključujući i poznavanja iz domena teorijskih, praktičnih, konceptualnih, komparativnih i kritičkih perspektiva iz naučnih polja prema odgovarajućoj metodologiji, te da osposobi studente za:

- realizaciju i organizovanje vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama;
- da posjeduju sposobnost za naučno-istraživački rad iz oblasti jezika uz primenu stečenih znanja iz oblasti teorije i metodologije;
- da umeju da primjene stečena znanja u nastavnom procesu;
- poznaju metodologiju vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama;
- planiraju i programiraju sopstveni rad;

- koriste komparativna iskustva u funkciji razvoja nastavnih sadržaja iz predmeta jezika;
- posjeduju stručno-profesionalne sposobnosti za proveru i ocjenjivanje znanja i postignuća učenika, odgovorno i stručno učestvuju u kreiranju nastavnih planova i programa iz predmeta jezika;
- posjeduju medijatorske sposobnosti i osposobljeni su za individualni i timski rad kao i sposobnost za rad sa roditeljima, sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sl;
- posjeduju veštine za kreativno dizajniranje i redizajniranje vaspitno-obrazovne sredine;
- raspolažu znanjem za individualni pristup u realizaciji aktivnosti sa učenicima;
- poštuju multikulturalnost i multijezičnost;
- umeju stručno i kvalitetno da primjene stečena znanja iz oblasti normiranog jezika na tekstove sa raznim funkcionalnim stilovima;
- umeju da koriguju, lektorišu i da vrše jezičku redakciju u različitim vrstama tekstova savremenog jezika;
- raspolažu književno-teorijskim, književno-istorijskim kompetencijama kao i kulturološkim i sociolinvističkim kompetencijama u kontekstu jezika i književnosti;
- za naučno-istraživački rad i izradu stručnih i naučnih radova iz oblasti jezika i književnosti i komparativnih radova iz oblasti dva jezička i književna područja;
- raspolažu veštinama za interdisciplinarna proučavanja u korelaciji i integraciji sadržaja iz nauke o književnosti sa saznanjima iz drugih kompatibilnih disciplina: lingvistike, antropologije, sociologije, filozofije, psihologije, historije, historije umjetnosti, kulturologije i srodnih studija.

Cilj i zadatak studija jezika i književnosti jeste da svršeni student bude osposobljen za samostalan rad u svim obrazovnim, naučnim, istraživačkim i drugim institucijama kojima je neophodan kadar ovog profila, kao i da studentu omogući dalje naučno usavršavanje kroz master i doktorske studije.

STUDIJSKI PROGRAM – NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
 (osnovne akademske studije – 240 ESPB)
 Zvanje: Diplomirani filolog (germanista)

R.Br.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem.	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1.	GO A01	Savremeni njemački jezik 1	NS	1	O	2	6		7
2.	GO A02	Njemački jezik 1 – morfofonologija	SA	1	O	2	2		4
3.	GO A03	Uvod u teoriju književnosti	TM	1	O	2	3		6
4.	GO A04	Uvod u opštu lingvistiku	TM	1	O	2	2		6
5.	GO A05	Engleski jezik 1	AO	1	O	2	0		4
7.	EO A05	Osnovi informatike	AO	1	O	2	2		6
8.	GO A06	Savremeni njemački jezik 2	NS	2	O	2	6		7
9.	GO A07	Njemački jezik 2 – morfologija	SA	2	O	2	2		4
10.	GO A08	Engleski jezik 2	AO	2	O	2	0		4
12.	BO A09	Norma i kultura standardnog jezika	TM	2	O	2	2		6
13.	GO AIB 1	Predmeti izbornog bloka 1		2	I	2	2		6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 705						22+27			
Ukupno ESPB								60	
DRUGA GODINA									
14.	GO A13	Savremeni njemački jezik 3	NS	3	O	2	6		7
15.	GO A14	Njemački jezik 3 - sintaksa 1	SA	3	O	2	2		6
16.	GO A15	Njemačka književnost 1	NS	3	O	2	2		6
17.	GO A16	Engleski jezik 3	AO	3	O	2	0		4

18	GO AIB 2	Predmeti izbornog bloka 2		3	I	2	2		6
19	GO A19	Savremeni njemački jezik 4	NS	4	O	2	6		7
20	GO A20	Njemački jezik 4 - sintaksa 2	SA	4	O	2	2		6
21	GO A21	Njemačka književnost 2	NS	4	O	2	2		6
22	GO A22	Engleski jezik 4	AO	4	O	2	0		4
23	GO AIB 3	Predmeti izbornog bloka 3		4	I	2	2		6
24	GO A12	Stručna praksa 1	SA	4	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660					20+24				
Ukupno ESPB								60	
TREĆA GODINA									
25	GO A26	Savremeni njemački jezik 5	NS	5	O	2	6		7
26	GO A27	Njemački jezik 5 - tvorba reči	SA	5	O	2	2		5
27	GO A28	Njemačka književnost 3	SA	5	O	2	2		6
28	GO A29	Metodika nastave starnih jezika 1	TM	5	O	2	2		6
29	GO AIB 4	Predmeti izbornog bloka 4		5	I	2	2		6
30	GO A32	Savremeni njemački jezik 6	NS	6	O	2	6		7
31	GO A33	Germanska kultura	SA	6	O	2	0		3
32	GO A34	Njemačka književnost 4	NS	6	O	2	2		6
33	GO A35	Metodika nastave stranih jezika 2	TM	6	O	2	2		6
34	GO AIB 5	Predmeti izbornog bloka 5		6	I	2	2		6
35	GO A25	Stručna praksa 2	SA	6	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660					20+26				

Ukupno ESPB								60		
ČETVRTA GODINA										
36	GO A39	Savremeni njemački jezik 7	NS	7	O	2	6		7	
37	GO A40	Njemačka književnost 5	SA	7	O	2	2		5	
38	GO A47	Njemački jezik 6 - kontrastivna gramatika	SA	7	O	2	0		3	
39	GO AIB 6	Predmeti izbornog bloka 6		7	I	2	2		6	
40	GO AIB 7	Predmeti izbornog bloka 7		7	I	2	2		6	
41	GO A46	Savremeni njemački jezik 8	NS	8	O	2	6		7	
42	AO A30	Uvod u književne teorije	NS	8	O	2	0		3	
43	GO A48	Teorija prevođenja	NS	8	O	2	2		6	
44	GO AIB 8	Predmeti izbornog bloka 8		8	I	2	2		6	
45	LO A 49	Akademsko pisanje	NS	8	O	2	2		6	
46	GO A38	Stručna praksa 3	SA	8	O	0	0		2	
47	GO A53	Završni rad	SA	8	O	0	0		3	
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						20+24				
Ukupno ESPB								60		

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Mediji i obrazovanje	2	2	2	6
	Moralni razvoj	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Opšta pedagogija	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Opšta psihologija	4	2	2	6
	Razvoj kurikuluma	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Kultura govora	5	2	2	6
	Usmena književnost	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Revolucionarna književnost	6	2	2	6
	Jezici u kontaktu	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Uvod u psihologiju ličnosti	7	2	2	6
	Metodika vaspitno - obrazovnog rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Psihologija darovitosti	7	2	2	6
	Sociologija obrazovanja	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	8	2	2	6
	Inkluzivno obrazovanje	8	2	2	6

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM: NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST**

1. Kojoj porodici jezika pripada nemački jezik?
  - a) romanskoj
  - b) indoevropskoj
  - c) slovenskoj
2. Koliko dijalekata standardnog nemačkog jezika postoji?
  - a) od 12 do 14 dijalekata
  - b) od 7 do 9 dijalekata
  - c) od 3 do 5 dijalekata
3. Wie lautet der Plural von dem Nomen *der Schale*?
  - a) die Schale
  - b) die Schals
  - c) die Schalen
4. Koliko slova ima, prema Duden-u, najduža nemačka reč?
  - a) 39
  - b) 67
  - c) 58
5. Koji od navedenih glagola mogu imati dva objekta u akuzativu?
  - a) lehren,
  - b) kaufen,
  - c) informieren
6. Das Projekt wurde dreimal so teuer ——— geplant.
  - a) wie
  - b) als
  - c) /
7. Koje etimološko značenje ima sufiks –sam u pridevima poput *einsam*?
  - a) kao, kao da
  - b) ako
  - c) samo
8. Zaokruži slovo ispred pravilno napisane rečenice:
  - a) Ich versuche morgen pünktlich zu sein.
  - b) Ich versuche morgen, pünktlich zu sein.
  - c) Ich versuche, morgen pünktlich zu sein.
9. Odakle potiče reč *Ostern*?
  - a) iz Francuske
  - b) iz Engleske
  - c) iz Nemačke
10. Koji padež upotrebljavamo posle predloga *wegen*?
  - a) akuzativ
  - b) genitiv
  - c) nominativ
11. Kako će rečenica „Ich bin krank.“ glasiti u indirektnom govoru?
  - a) Er sagt: „Ich bin krank.“
  - b) Er sagt, dass er krank sei.
  - c) Er sagt, dass er krank ist.
12. Koja je rečenica ispravna?
  - a) Bereits gestern abend rätselte sie, was der heutige morgen bringen würde.
  - b) Bereits gestern Abend rätselte sie, was der heutige Morgen bringen würde.

- c) Bereits gestern Abend rätselte sie, was der heutige morgen bringen würde.
13. Diese Arbeit setzt ____ Wissen voraus.
- viel
  - zuviel
  - zu viel
14. Šta je od navedenog ispravno napisano?
- Im voraus
  - im voraus
  - Im Voraus
15. Zaokruži slovo ispred nepravilno napisane rečenice.
- Gestresste Pariser fahren mit oxydierten Autos zu Oxygenbars.
  - Gestresste Pariser fahren mit oxidierten Autos zu Oxigenbars.
  - Gestresste Pariser fahren mit oxydierten Autos zu Oxygen-Bars.
16. Die Medien sorgen dafür, dass auch ein besonders ruchloser Prominenter nicht ganz ungestört ...
- seinen Lastern fröhnen darf.
  - seiner Laster fröhnen darf.
  - seinen Lastern frönen darf.
17. Gde se od navedenih zemalja za krompire kaže *Erdäpfel*?
- u Švajcarskoj
  - u Italiji
  - u Austriji
18. U kojoj od navedenih rečenica je imperativ ispravno upotrebljen?
- Werf mir bitte den Ball zu!
  - Ess deine Suppe auf!
  - Gib mir bitte die Tageszeitung!
19. Iz kog jezika nam dolazi reč *Dame*?
- Engleskog
  - Italijanskog
  - Francuskog
20. „Den Angeklagten beschuldigte der Richter des Stehlens.“ Šta je u ovoj rečenici subjekat?
- der Richter
  - den Angeklagten
  - des Stehlens
21. Welche Konjunktion passt in die Lücke:
Ich muss in die Stadt gehen, _____ ich mir Schuhe kaufen will.?
- weil*
  - dass*
  - denn*
  - aber*
22. Wie viele Kasus gibt es im Deutschen?
- 2
  - 4
  - 6
  - 8

23. Wie lautet das Verb *schneiden* in der 3. Person Singular Präteritum Aktiv Indikativ?
- schneidete*
  - schnitt*
  - schnitten*
  - schneide*
24. Wie lautet der Satz *Ich fuhr mit meinem Vater in die Stadt.* im Perfekt?
- Ich bin mit meinem Vater in die Stadt gefahren.
  - Ich habe mit meinem Vater in die Stadt gefahren.
  - Ich werde mit meinem Vater in die Stadt fahren.
  - Ich war mit meinem Vater in die Stadt gefahren.
25. Wie lautet der Satz *Die Polizei verhaftet den Kriminellen.* im Vorgangspassiv?
- Die Polizei wird den Kriminellen verhaften.*
  - Der Kriminelle wird von der Polizei verhaftet.*
  - Die Polizei hat den Kriminellen verhaftet.*
  - Die Polizei verhaftete den Kriminellen.*
26. Wie lautet die 2. Person Singular Imperativ des Verbs *geben*?
- gib*
  - gebe*
  - gebt*
  - gibe*
27. Zu welcher Wortklasse gehören die unterstrichenen Wörter im Satz *Obwohl sich der Student gut auf die Prüfung vorbereitet hat, konnte er den schweren Test nicht lösen?*
- Verb
  - Nomen
  - Adjektiv
  - Adverb
28. Wie lautet der Genitiv der Phrase *ein großer Hase*?
- eines großen Hasen*
  - eines großes Hasen*
  - eines großes Hases*
  - eines großen Hases*
29. Wie lautet die 3. Person, Singular, Präteritum, Aktiv, Konjunktiv des Verbs *helfen*?
- hälfe*
  - halfe*
  - hilfe*
  - helpe*
30. In welchem Kasus steht das unterstrichene Wort im Satz *Ich helfe immer meinen Bekannten.*
- Nominativ
  - Genitiv
  - Dativ
  - Akkusativ
31. Wie wird das Adjektiv *dunkel* kompariert?
- dunkler – am dunkelsten*
  - dunkeler – am dunkelsten*
  - dunkeler – am dunklesten*
  - düinkler – am düinkelsten*

32. Wer war Schiller?
- Politiker
  - Schriftsteller
  - Rennfahrer
  - Sänger
33. Welche Wörter werden konjugiert?
- Verben
  - Pronomina
  - Nomina
  - Adverbien
34. Das Werk *Faust* wurde geschrieben von:
- Johann Wolfgang von Goethe*
  - Heinrich von Kleist*
  - Heinrich Heine*
  - Thomas Mann*
35. *Olaf Scholz* ist:
- deutsche Bundeskanzler
  - deutsche Präsident
  - Verteidigungsminister
  - Außenminister
36. Wie lautet das Sprichwort: Wer anderen eine Grube gräbt,
- lacht am besten
  - wird schnell müde
  - fällt selbst hinein
  - wird schmutzig
37. Welche dieser Städte befinden sich in Österreich?
- Salzburg, Klagenfurt, Innsbruck
  - Basel, Lugano, Lausanne
  - Heidelberg, Mannheim, Göttingen
  - Saarbrücken, Trier, Gießen
38. Der Dativ von *er* lautet:
- seiner*
  - ihm*
  - ihn*
  - ihr*
39. Welche Präposition passt in den Kontext: Ich denke oft _____ meine Freundin?
- an
  - für
  - von
  - mit
40. Was passt in die folgende Lücke: Er hat die Einladung _____!
- angenommen
  - angenehmt
  - geannommen
  - annommen
41. Ich _____ aus Polen. Und du? -Ich _____ aus Chile.
- heiße
  - komme
  - wohne
  - spreche

42. Ich wohne in Hamburg. _____ du? -Ich wohne in Wien
- Wohnst wo
  - Wo wohnst
  - Wohnst
  - Wer
43. Wann beginnt der Film? -Der Film _____.
- anfängt um acht Uhr
  - fängt um acht Uhr an
  - um acht Uhr fängt an
  - fängt an um acht Uhr
44. Was isst du? -Ich esse _____ Apfel.
- einen
  - ein
  - der
  - die
45. Was ist das? Das ist _____.
- ein Thermoskanne
  - das Thermoskanne
  - eine Thermoskanne
  - die Thermoskanne
46. Wo wohnen Olgas Eltern? - _____ wohnen in Russland.
- Seine Eltern
  - Unsere Eltern
  - Meine Eltern
  - Ihre Eltern
47. Entschuldigung, wie komme ich _____ Bahnhof? -Gehen Sie immer geradeaus.
- nach
  - in
  - zum
  - bei
48. Ich habe einen Termin bei Frau Wotan. -Bitte _____ Platz. Sie kommt sofort.
- nehmen Sie
  - du nimmst
  - nimmst du
  - Sie nehmen
49. Wie hoch ist die _____ für die Wohnung? -840 Euro warm.
- Steuern
  - Nebenkosten
  - Miete
  - Heizung
50. Warum kommst du so spät? -Ich _____ erst um neun Uhr aufgestanden.
- bin
  - habe
  - ist
  - haben
51. Tut dein Hals nicht weh? - _____, mein Hals tut weh.
- Doch
  - Ja
  - Nein
  - Immer

52. Gehst du mit mir spazieren? -Nein, der Arzt hat gesagt, _____ im Bett bleiben.
- soll ich
  - ich will
  - ich darf nicht
  - ich soll
53. Versteht er denn etwas von Fußball? Nein, _____ versteht er nichts.
- von
  - davon
  - dem
  - von das
54. Kennen Sie unseren neuen _____ ?
- Nachbarn
  - Student
  - Assistent
  - Kollege
55. Ich wünsche _____ ein neues Auto zum Geburtstag.
- mich
  - mir
  - sich
  - mein
56. Meine _____ leben in der Schweiz.
- Verwande
  - Verwander
  - Verwandenten
  - Verwandes
57. Das Wetter blieb während des _____ Urlaubs schön.
- ganze
  - ganzen
  - ganzes
  - ganz
58. Das ist alles, _____ mich interessiert.
- wer
  - was
  - wie
  - wen
59. Nachdem er einmal gelogen _____ , glaubte ihm niemand mehr.
- hat
  - hatte
  - war
  - ist
60. Wussten Sie, _____ seine Reise fünf Jahre dauerte?
- dass
  - damit
  - nachdem
  - weil
61. Bitte kümmern Sie sich _____ diese Angelegenheit.
- für
  - um
  - auf
  - über

62. Gert geht ins Büro, _____ zu arbeiten.
a) damit
b) so
c) um
d) wie
63. Wir wurden _____ der Sekretärin informiert.
a) von
b) über
c) durch
d) bei
64. Das _____ mir zu gefährlich!
a) wäre
b) sei
c) würden
d) seid
65. Wenn er Zeit hätte, _____ er mit mir wegfahren!
a) könnte
b) würden
c) hätte
d) wäre
66. Klaus kann noch nicht lesen, er ist _____ drei Jahre alt.
a) erst
b) nur
c) schon
d) noch
67. Von meinen Nachbarn, _____, ich mich oft ärgere, haben wir eine Flasche Wein bekommen.
a) über den
b) darüber
c) über die
d) worüber
68. Endlich war der Film fertig, _____ die Schauspieler sich sehr freuten.
a) worüber
b) worauf
c) darüber
d) über das
69. Der Minister behauptete, er _____ das Problem.
a) wisse
b) könnte
c) kenne
d) kennte
70. Hans ist 20, Petra ist 22. Hans ist also zwei Jahre _____ Petra.
a) jünger als
b) junger als
c) jünger denn
d) jünger dann

71. _____ 5 Jahren habe ich in Deutschland gearbeitet.
- Vor
  - Für
  - Seit
  - In
72. Welchen Artikel hat dieses Wort? – Haus
- Der
  - Die
  - Das
73. Welchen Artikel hat dieses Wort? - Student
- Der
  - Die
  - Das
74. Welchen Artikel hat dieses Wort? – Diaspora
- Der
  - Die
  - Das
75. Welchen Artikel hat dieses Wort? - Szenario
- Der
  - Die
  - Das
76. Welchen Artikel hat dieses Wort? - Bank
- Der
  - Die
  - Das
77. Welches Wort ist falsch geschrieben?
- Der Pass
  - Die Schtudentin
  - Der Unfall
78. Welches Wort ist falsch geschrieben?
- Die Post
  - Der Hausmann
  - Der Akkorrd
79. Entdecken Sie den Fehler im Plural...
- der Tisch – die Tische
  - das Telegramm – die Telegramm
  - das Rad – die Räder
80. Entdecken Sie den Fehler im Plural...
- die Nachricht - die Nachrichte
  - der Vorhang – die Vorhänge
  - das Museum – die Museen
81. Entdecken Sie den Fehler im Plural...
- der Stuhl – die Stühle
  - das Buch – die Bücher
  - der Boden – die Boden
82. Ergänzen Sie den Satz!
- Mein Name _____ Schmidt.
- Ist
  - Bin
  - Hat

83. Ergänzen Sie den Satz!

Er kommt _____ Deutschland.

- a) In
- b) Aus
- c) Mit

84. Ergänzen Sie den Satz!

Wo arbeitest _____ ?

- a) Wie
- b) Sie
- c) Du

85. Ergänzen Sie den Satz!

Wo ist _____ Kreditkarte, Herr Franz?

- a) Ihre
- b) Seine
- c) Deine

86. Was ist das Gegenteil von:

- jung – _____
- leer – _____
- krank – _____
- dunkel – _____

87. Wie heißt das Gegenwort zu den folgenden Substantiven?

- Krieg - _____
- Hass - _____
- Kälte - _____
- Tod - _____

88. Wie wird das Präsens gebildet?

---

89. Wie wird das Präteritum gebildet?

---

90. Wie wird das Plusquamperfekt gebildet?

Wie wird das Futur I gebildet?

---

91. Wo haben Sie Deutsch gelernt?

---

92. Haben Sie in Deutschland gelebt?

---

93. Wie lange lernen Sie schon Deutsch?

---

94. Wieso habes Sie sich für die deutsche Sprache entschieden?

---

95. Wo möchten Sie arbeiten?

---

96. Stellen Sie sich kurz vor:

---

97. Haben Sie Geschwister, wenn Ja, wie viele?

---

98. Mögen Sie Kinder? Nennen Sie den Grund

---

99. Was ist Ihr Traumberuf?

**DEPARTMAN ZA
PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKE
NAUKE**

DEPARTMAN ZA PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKE NAUKE

STUDIJSKI PROGRAM: PSIHOLOGIJA

Osnovne akademske studije Psihologije se izvode tokom četiri akademske godine (8 semestara). Ukupan broj ESPB koje student treba da skupi da bi završio ovaj stepen studija je 240. Planom osnovnih akademskih studija psihologije obuhvaćen je niz obaveznih i izbornih predmeta.

Obavezni predmeti obuhvataju one oblasti koje su temeljne za razumijevanje osnovnih teorijskih pretpostavki i sistema znanja na kojima se zasniva savremena psihologija, kao što su predmeti iz opće psihologije, predmeti iz metodologije naučnog istraživanja i statističkih metoda, predmeti iz fizioloških osnova psihičkog života, predmeti iz razvojne psihologije, iz psihologije ličnosti, iz socijalne psihologije i iz osnovnih oblasti primjenjene psihologije. Osnovna znanja i vještine student stiče kako kroz interaktivnu nastavu, samostalno učenje i seminare, tako i kroz rad u psihološkoj laboratoriji, računarskoj učionici kao i kroz rad na terenu, uglavnom testirajući psihološkim instrumentarijem odgovarajuće ispitanike.

Svrha studijskog programa Psihologije je pružanje bazične edukacije iz vodećih teorijskih sistema i koncepata i istraživačkih metoda sa ciljem razumijevanja ponašanja pojedinaca i manjih grupa kako u socijalnom kontekstu, tako i u kontekstu razvoja čovjeka. Na ovom nivou studija naglasak je posebno stavljen na usvajanje i demonstraciju konceptualnog znanja iz suštinskih oblasti psihologije zajedno sa razumijevanjem empirijske osnove discipline. Suštinske oblasti uključuju psihologiju ličnosti, razvojnu i socijalnu psihologiju i naravno, istraživačke metode. Ovakva struktura studijskog programa oprema svršenog studenta vještinama analiziranja i integrisanja različitih teorijskih perspektiva koje su neophodne za dalje studiranje psihologije ili drugih sličnih studija.

U profesionalnom smislu, ovaj nivo studija omogućava svršenom studentu da kritički interpretira naučnu i stručnu literaturu, da metodološki korektno evaluiira svoj i tuđi rad i pri tome primjeni statističko rezonovanje, da koristi vještine rada na računaru, da organizuje i učestvuje u grupnom radu primjenjujući znanja o grupnim procesima i sl. Ovaj nivo studija daje profesionalnu kvalifikaciju za samostalno obavljanje profesija koje zahtijevaju razumijevanje uzrokovanja, statističke obrade podataka u humanističkim naukama, prezentaciju rezultata, uvid u psihološku literaturu, izvođenje unaprijed osmišljenih psiholoških projekata. Studijski program je takođe osnova za nastavak master akademskih studija psihologije i sticanje specifičnih profesionalnih znanja i vještina.

Ciljevi studijskog programa su:

- upoznavanje studenta sa predmetom, osnovnim metodama i razvojem psihologije kao nauke i struke;
- osposobljavanje studenta za samostalnu primjenu statističkih metoda u oblasti društveno-humanističkih nauka i srodnim disciplinama;
- ovladavanje osnovnim psihološkim pojmovima i vodećim teorijskim sistemima;
- upoznavanje studenta sa osnovnim principima psihičkog razvoja čovjeka;
- osposobljavanje studenta za razumijevanje ponašanja pojedinaca i grupa u užem i širem socijalnom kontekstu;

- uvođenje studenta u različite pravce razvoja i primjene psihologije u cilju njegovog opredjeljenja za određeni profesionalni profil.

Po završetku osnovnih akademskih studija psihologije očekuje se da student pokaže sveobuhvatno znanje i razumijevanje predmeta, osnovnih metoda, razvoja i aktuelnog statusa psihologije kao nauke i struke, razumijevanje psiholoških pojmova i širih i užih teorijskih sistema, poznavanje osnovnih metoda naučnog istraživanja i istraživanja ponašanja, poznavanje pravila konstrukcije i evaluacije psiholoških mjernih instrumenata, detaljno poznavanje statističkih procedura i razumijevanje uloge statistike u psihologiji, sveobuhvatno poznavanje i razumijevanje principa i faktora psihičkog razvoja čovjeka kao i poznavanje tipičnih oblasti primijenjenih grana psihologije i njihovog odnosa sa psihologijom kao naukom.

Od svršenog studenta se očekuje i da bude sposoban da samostalno analizira i komparira različite teorijske sisteme i modele, da razumije i adekvatno i koherentno interpretira rezultate istraživanja objavljenih u stručnoj literaturi, da samostalno prati i evaluira svoj rad, da formira etički sud o pojavama kojima se bavi i o metodologiji bavljenja tim pojavama u skladu sa općim moralnim principima i etičkim kodeksom struke, da prepozna potrebu za kontinuiranom edukacijom, da ostvaruje timsku komunikaciju.

STUDIJSKI PROGRAM – PSIHOLOGIJA
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani psiholog

RBr.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem .	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1.	LO A01	Istorija razvoja psihologije	TM	1		2	3		6
2.	LO A02	Fiziološke osnove psihičkog života	TM	1		2	3		7
3.	LO A03	Sociologija	AO	1		2	2		6
4.	LO A04	Engleski jezik 1	AO	1		2	0		4
5.	LO A05	Osnovi informatike	AO	1		2	2		6
6.	LO A06	Opšta psihologija	TM	2		2	2		6
7.	LO A07	Statistika	TM	2		2	3		7
8.	LO A08	Osnovi kognitivne psihologije	TM	2		2	2		6
9.	LO A09	Engleski jezik 2	AO	2		2	0		4
10.	IB1	Predmeti izbornog bloka 1	AO	2		2	2		6
11.	LO A12	Stručna praksa 1	SA	2					2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =600						20+20			
Ukupno ESPB								60	
DRUGA GODINA									
12.	LO A13	Uvod u razvojnu psihologiju	NS	3		2	2		6
13.	LO A14	Uvod u socijalnu psihologiju	TM	3		2	4		7
14.	LO A15	Uvod u psihologiju ličnosti	TM	3		2	2		6
15.	LO A16	Engleski jezik 3	AO	3		2	0		4

16.	IB2	Predmeti izbornog bloka 2	NS	3		2	2		6
17.	LO A19	Razvojna psihologija	NS	4		2	3		7
18.	LO A20	Engleski jezik 4	AO	4		2	0		4
19.	LO A21	Metodologija psiholoških istraživanja	NS	4		2	3		6
20.	LO A22	Emocije i motivacija	NS	4		2	2		6
21.	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	AO SA	4		2	2		6
22.	LO A24	Stručna praksa 2	SA	4					2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20+20			
Ukupno ESPB									60
TREĆA GODINA									
23.	LO A25	Uvod u pedagošku psihologiju	NS	5		2	2		6
24.	LO A26	Klinička psihologija	NS	5		2	2		6
25.	LO A27	Kvalitativno istraživanje	TM	5		2	2		6
26.	LO A28	Osnovi psihologije rada	SA	5		2	2		6
27.	IB4	Predmeti izbornog bloka 4	SA	5		2	2		6
28.	LO A31	Pedagoška psihologija	NS	6		2	3		6
29.	LO A32	Psihometrija	TM	6		2	3		6
30.	LO A33	Psihološke osnove poremećaja u ponašanju	NS	6		2	2		6
31.	LO A34	Metodika nastave psihologije	NS	6		2	0		4
32.	IB5	Predmeti izbornog bloka 5	SA	6		2	2		6
33.	LO A37	Stručna praksa 3	SA	6					2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20+20			

Ukupno ESPB								60
ČETVRTA GODINA								
34.	LO A38	Psihologija darovitosti	NS	7		2	2	6
35.	LO A39	Savetodavni rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama	SA	7		2	2	7
36.	LO A40	Psihologija stresa	SA	7		2	2	6
37.	IB6	Predmeti izbornog bloka 6	NS	7		2	2	6
38.	IB7	Predmeti izbornog bloka 7	SA	7		2	2	6
39.	LO A45	Inkluzivno obrazovanje	SA	8		2	2	6
40.	LO A46	Psihologija međuljudskih odnosa na radu	SA	8		3	3	7
41.	LO A47	Organizacione promene i razvoj	SA	8		3	3	7
42.	IB8	Predmeti izbornog bloka 8	AO	8		2	2	6
43.	LO A50	ZAVRŠNI RAD	SA	8				3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20+20		
Ukupno ESPB								60

Predmeti izbornih blokova:

RBr.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Mediji i obrazovanje	2	2	2	6
	Osnovi menadžmenta	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Menadžment životne sredine	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Sociologija porodice	4	2	2	6
	Moralni razvoj	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Savremeni sistemi javnog komuniciranja	5	2	2	6
	Sociologija obrazovanja	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Socijalna patologija	6	2	2	6
	Uloga medija u vaspitanju dece	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Osnovi marketinga	7	2	2	6
	Praćenje i dokumentovanje dečijeg razvoja	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Menadžment ljudskih resursa	7	2	2	6
	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Akademsko pisanje	8	2	2	6
	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	8	2	2	6

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM PSIHOLOGIJA**

1. Periferni dio nervnog sistema čine
  - a) kičmena moždina;
  - b) kičmena moždina i receptori;
  - c) nervna vlakna izvan mozga i kičmene moždine.
2. Bihejvioristički pravac naglašava:
  - a) ulogu naslijeđa u razvoju čovjeka;
  - b) ulogu čovjekove aktivnosti u njegovom razvoju;
  - c) ulogu okoline u razvoju čovjeka.
3. Adolescencija obuhvata period:
  - a) od 11 do 14 godina;
  - b) od 12 do 15 godina;
  - c) od 12 do 18 godina.
4. Predrasude su isto što i :
  - a) diskriminacija;
  - b) stereotip;
  - c) vrsta stava.
5. Sigmund Freud je bio:
  - a) začetnik psihijatrije;
  - b) začetnik psihoanalize;
  - c) začetnik psihologije.
6. Osjeti spadaju u grupu:
  - a) osnovnih psihičkih procesa;
  - b) složenih psihičkih procesa;
  - c) emocionalnih procesa.
7. Efektori su:
  - a) čulni organi;
  - b) receptori;
  - c) žlijezde i mišići.
8. Centar za ravnotežu nalazi se u:
  - a) kičmenoj moždini;
  - b) malom mozgu;
  - c) velikom mozgu.
9. Akrofobija je
  - a) strah od zatvorenog prostora;
  - b) strah od životinja;
  - c) strah od visine.
10. Karakter je:
  - a) moralna strana ličnosti;
  - b) emocionalna strana ličnosti;
  - c) motivacijska strana ličnosti.
11. Primarna socijalizacija je socijalizacija koja se dešava:
  - a) u skupini vršnjaka;
  - b) u porodici;
  - c) u školi.

12. Šta su sekte?
- izuzetno zatvorena vjerska skupina malog broja vjernika u istočnjačkim religijama;
  - vrlo raširena vjerska organizacija koju karakteriše slijepa poslušnost i vjerovanje u svemoć magije ;
  - razmjerno male, zatvorene i obično prisne skupine vjernika nastale na sukobu sa nekom crkvom ili odbacivanjem normi i vrijednosti šireg društva i uspostavljanja vlastitih.
13. Nastavnik, učenik i nastavni sadržaj su:
- faktori nastave;
  - nastave metode;
  - oblici rada u nastavi;
  - nastavni principi.
14. Talamus je dio:
- kičmene moždine;
  - velikog mozga;
  - malog mozga.
15. Autor teorije koja predviđa postojanje 120 nezavisnih sposobnosti u strukturi inteligencije je :
- Gilford;
  - Bine;
  - Pijaže;
  - Terston.
16. Emocionalni doživljaji koji su veoma intenzivni ali kratki nazivaju se:
- strastima;
  - afektima;
  - raspoloženjima.
17. Teorija koja razvoju ličnosti pripisuje uticaj faktora naslijeđa naziva se:
- nativistička teorija;
  - empirijska teorija;
  - dinamička teorija.
18. Temperament je prvi definirao:
- Platon;
  - Hipokrat;
  - Sokrat.
19. Čovjeka snažnih emocija koje se brzo izmjenjuju i slabo su kontrolisane nazivamo:
- sangvinikom;
  - melanholikom;
  - kolerikom.
20. Čovjekova osobina odgovorna za moralno postupanje prema radu, drugim ljudima i samom sebi naziva se:
- motivom;
  - temperamentom;
  - karakterom.
21. Odbrambeni mehanizam kojima čovjek svoje nedostatke, mahane i krivicu pripisuje drugima naziva se:
- racionalizacija;
  - projekcija;
  - kompensacija.

22. Psihopatija je psihički poremećaj koji spada u skupinu:
- poremećaja karaktera;
  - neuroza;
  - psihoza.
23. Motivi su :
- pokretači ljudske agresivnosti;
  - pokretači ljudske aktivnosti;
  - način suočavanja sa preprekama u životu.
24. Nadbubrežne žlijezde luče:
- adrenalin;
  - tiroksin;
  - estrogen.
25. Percepcija je sinonim za:
- osjet;
  - opažanje;
  - osjećanje.
26. Strersor je :
- stresna situacija;
  - osjećaj stresa;
  - posljedica stresa.
27. Anksioznost je:
- iracionalni strah;
  - racionalni strah;
  - panični strah.
28. Vrsta mišljenja gdje su elementi sa kojima se uviđaju veze simboli i pojmovi naziva se:
- realistično mišljenje;
  - imaginativno mišljenje;
  - apstraktno mišljenje.
29. Strah, ljutnja, tuga i radost spadaju u grupu:
- osnovnih emocija;
  - složenih emocija;
  - raspoloženja.
30. U navedenoj listi riječi označiti sa brojem 1 one koje se odnose na osjete i sa brojem 2 one koje se odnose na opažaje.

Oštro _____	Hladovina _____	Zelenilo _____
Kiselina _____	Mekoća _____	Gorko _____
Toplo _____	Plavo _____	Suho _____

31. Osoba sa koeficijentom inteligencije od 128 je
- prosječno inteligentna osoba;
  - osoba normalne inteligencije;
  - talentovana osoba;
  - genijalna osoba.
32. Među elemente koji čine strukturu Gilfordovog modela intelekta ne nalazi se jedan od navedenih pojmova :
- kognicija;
  - reprodukcija;
  - memorija;
  - procenjivanje.

33. Među navedenim psihološkim disciplinama, teorijska disciplina je:
- mentalna higijena;
  - psihologija sporta;
  - socijalna psihologija;
  - psihofiziologija rada.
34. Posebna formacija centralnog nervnog sistema koja ima važnu ulogu pri manifestovanju emocija je:
- parijentalna zona;
  - limbički sistem;
  - hipotalamus;
  - retikularna formacija.
35. Parkinsonovu bolest karakteriše:
- nemogućnost kontrolisanja pokreta;
  - nemogućnost razlikovanja boja;
  - nemogućnost rada sa brojevima;
  - deformitet prstiju ruke.
36. Jedan od osnovnih problema transfera je :
- problem motivacije učenja;
  - problem mogućnosti vježbanja i razvijanja psihičkih funkcija;
  - problem organizacije procesa učenja;
  - problem mogućih kanala prenosa informacija.
37. Izjednačavanje novog sa starim u oblastima pamćenja naziva se :
- inkubacija;
  - asimilacija;
  - akomodacija;
  - proaktivan inhibicija.
38. Šta nije psihički proces:
- mišljenje;
  - učenje;
  - temperament;
  - opažanje.
39. Šta ne spada u zakone organizacije draži u opažaje
- zakon blizine;
  - zakon kontinuiteta;
  - zakon kontrasta;
  - zakon sličnosti.
40. Šta nije tehnika psihološkog istraživanja:
- eksperiment;
  - upitnik;
  - intervju;
  - test.

41. Jedan od najvažnijih činitelja koji određuje krajni domet učenja jeste:
- Spoljašnji uslovi;
  - Fiziološki uslovi;
  - Pohvale i kazne;
  - Stepen aspiracije.
42. Izraženo poštovanje vlasti, potčinjavanje autoritetu, krutost mišljenja, agresivnost i moralisanje, karakteristični su za sljedeći tip karaktera:
- introvertni;
  - ambivertni;
  - autoritarni;
  - dinarski.
43. Spuštanje na primitivniji način ponašanja, kao odbrambeni mehanizam, naziva se :
- negacija;
  - projekcija;
  - reakciona formacija;
  - regresija.
44. Smisao socijalnog učenja i socijalizacije je:
- priprema za društveni život;
  - neophodan preduslov opstanka;
  - obezbjeđivanje samopoštovanja;
  - nužnost socijalne stratifikacije.
45. Osjećaji jakog inteziteta i dugog trajanja su:
- strasti;
  - fobije;
  - traume;
46. U praksi postoji veliki broj psiholoških testova. Koji se najviše koriste?
- znanja;
  - umijeća;
  - ličnosti;
  - opšti sposobnosti-inteligencije;
  - rješavanje problema.
47. Ako se ličnost ocjenjuje na osnovu pojedinih dijelova lica, u pitanju je:
- Frenologija;
  - Hiromantija;
  - Fiziognomika;
  - Astrologija.
48. Smisao socijalnog učenja i socijalizacije je
- Priprema za društveni život;
  - Neophodan preduslov opstanka;
  - Obezbjeđivanje samopoštovanja;
  - Nužnost socijalne stratifikacije.
49. U okviru komunikacionog procesa pretvaranja komunikacionih znakova ponovo u riječi i rečenici kojima je upućena poruka naziva se:
- Izvorna komunikacija;
  - Kodiranje komunikacije;
  - Veštačka komunikacija;
  - Dekodiranje komunikacije.

50. Po čemu se ljudski govor razlikuje od načina komuniciranja kod životinja:
- govor je nosilac riječi;
  - riječi su nosioci značenja;
  - riječi imaju signifikativnu funkciju;
  - životinje koriste ograničeni broj riječi.
51. Autor teorije koja predviđa postojanje 120 nezavisnih sposobnosti u strukturi inteligencije je :
- Gilford;
  - Bine;
  - Pijaže;
  - Terston.
52. Stvaralaštvo nije:
- originalnost u odijevanju;
  - pisanje poezije;
  - algoritamsko rješavanje zadataka;
  - duhoviti razgovor.
53. Koji od navedenih pojmova nije povezan sa Pijažeovom teorijom:
- faktor intelektualnih sposobnosti;
  - logičke operacije;
  - simbolički procesi;
  - preoperacionalni stadijum.
54. Označite pojam koji ne predstavlja fazu stvaralačkog mišljenja:
- direkcija;
  - iluminacija;
  - inspiracija;
  - preparacija.
55. Koja se od navedenih emocija javlja najranije u ontogenetskom razvoju:
- gnijev;
  - ljubav;
  - ljubomora;
  - strah.
56. Koja od navedenih komponenti čini svaki stav:
- emocionalna komponenta;
  - socijalna komponenta;
  - tjelesna komponenta;
  - moralna komponenta.
57. Prema Frojdu, jedan od najpozitivnijih i najzdravijih mehanizama odbrane je:
- negiranje;
  - regresija;
  - sublimacija;
  - projekcija.

58. Šta od navedenog spada u izvore socijalizacije?
- porodica;
  - kultura;
  - škola;
  - vršnjaci.
59. Fobije se najčešće stvaraju:
- klasičnim uslovljavanjem;
  - verbalnim učenjem;
  - djelovanjem masovnih medija;
  - učenjem uviđanjem.
60. U karakterne osobine ne spada:
- voljne ili konativne osobine;
  - dosljednost u poštovanju moralnih principa;
  - brzina i intenzitet emocionalnog reagovanja;
  - svojstvo ličnosti koje uključuje moralno vrednovanje.
61. Neprijatnost spada u:
- draži;
  - osjećanja;
  - osjete;
  - osjećaje.
62. Osjetljivost i jaka, pretežno tužna osjećanja odlikuju:
- kolerični temperament;
  - flegmatični temperament;
  - melanholični temperament;
  - sangvinični temperament.
63. Za formiranje karakternih osobina najznačajnija je:
- sredina;
  - naslijeđe;
  - inteligencija;
  - motivacija.
64. Kratkoročno pamćenje prema rezultatima istraživanja traje:
- 3-5min;
  - 30-60 sekundi;
  - 10-20 sekundi;
  - 2-7 sekundi.
65. Metoda učenja po dijelovima:
- prije dovodi do uspjeha;
  - omogućava bolji uvid u cjelinu gradiva;
  - najbolje je ako se organizuje u jednom dahu;
  - ima prednost jer ne zahtjeva preslišavanje.
66. Jedan od najvažnijih činilaca koji određuje krajni domet učenja jeste:
- spoljašnji uslovi;
  - fiziološki uslovi;
  - pohvale i kazne;
  - stepen aspiracije.
67. Izraženo poštovanje vlasti, potčinjavanje autoritetu, krutost mišljenja, agresivnost i moralisanje, karakteristični su za sljedeći tip karaktera:
- introvertni;
  - ambivertni;
  - autoritarni;

- d) dinarski.
68. Spuštanje na primitivniji način ponašanja, kao odbrambeni mehanizam, naziva se :
- a) negacija;
  - b) projekcija;
  - c) reakciona formacija;
  - d) regresija.
69. Smisao socijalnog učenja i socijalizacije je:
- a) priprema za društveni život;
  - b) neophodan preduslov opstanka;
  - c) obezbjeđivanje samopoštovanja;
  - d) nužnost socijalne stratifikacije.
70. Osjećaji jakog intenziteta i dugog trajanja su:
- a) strasti;
  - b) fobije;
  - c) traume.
71. U praksi postoji veliki broj psiholoških testova. Koji se najviše koriste?
- a) znanja;
  - b) umijeća;
  - c) ličnosti;
  - d) opći sposobnosti-inteligencije;
  - e) rješavanje problema.
72. Ako se ličnost ocjenjuje na osnovu pojedinih djelova lica, u pitanju je:
- a) frenologija;
  - b) hiromantija;
  - c) fiziognomika;
  - d) astrologija.
73. Smisao socijalnog učenja i socijalizacije je:
- a) priprema za društveni život;
  - b) neophodan preduslov opstanka;
  - c) obezbjeđivanje samopoštovanja;
  - d) nužnost socijalne stratifikacije.
74. U okviru komunikacionog procesa pretvaranja komunikacionih znakova ponovo u riječi i rečenici kojima je upućena poruka naziva se:
- a) izvorna komunikacija;
  - b) kodiranje komunikacije;
  - c) veštačka komunikacija;
  - d) dekodiranje komunikacije.
75. Po čemu se ljudski govor razlikuje od načina komuniciranja kod životinja:
- a) govor je nosilac riječi;
  - b) riječi su nosioci značenja;
  - c) riječi imaju signifikativnu funkciju;
  - d) životinje koriste ograničeni broj riječi.
76. U taktilne osjete spadaju osjeti dodira, pritiska i vibracije.
- a) DA;
  - b) NE.
77. Ego je:
- a) sebičnost;
  - b) svjesni deo ličnosti;
  - c) uživljavanje u psihička stanja i probleme drugih.
78. Senzitivizacija u učenju je:

- a) jednostavan oblik učenja;
  - b) električni udar;
  - c) taktilna stimulacija.
79. Na zaključivanje utiču predrasude, simpatije i antipatije, autoriteti, javno mjenje i vaspitanje.
- a) DA
  - b) NE
80. Urođene radnje u funkciji opstanka vrste nazivaju se:
- a) karakter;
  - b) instinkt;
  - c) potreba.
81. Namjerno djelovanje na mišljenje, stavova osjećanja i ponašanja drugih osoba, a da one toga nisu svjesne:
- a) hipnoza;
  - b) frustracije;
  - c) sugestije.
82. Neosnovani negativni stavovi sa velikom emocionalnom snagom su:
- a) nagoni;
  - b) predrasude;
  - c) refleksi.
83. Potkrepljenje u određenim aktivnostima ima za rezultat:
- a) nagradu;
  - b) ukor;
  - c) kaznu;
  - d) želju.
84. Zastoj, granica u napredovanju pri učenju je:
- a) plato;
  - b) retencija;
  - c) retroaktivna inhibicija.
85. Nesposobnost osmišljavanja opaženih predmeta i situacija je:
- a) poremećaj pažnje;
  - b) agnozija;
  - c) averzija.
86. Draž koja izaziva neku refleksnu reakciju:
- a) bezuslovna draž;
  - b) altruizam;
  - c) anoreksija.
87. Sistem simptoma koji u datom sklopu predstavlja znak određene bolesti je:
- a) sinapsa;
  - b) receptor;
  - c) sindrom.
88. Svijest o sebi je proces opažanja, osjećanja i misli o vlastitoj ličnosti.
- a) DA;
  - b) NE.
89. Anksioznost je strepnja, uzbuđenost, neodređeni strah.
- a) DA;
  - b) NE.

90. IQ za visoku inteligenciju iznosi 115-130.
- DA;
  - NE.
91. Metoda koja počiva na principu postupnosti učenja dio po dio je:
- globalna;
  - partitativna;
  - progresivna.
92. Koja su to razdoblja u razvoju čovjeka i kada se javljaju:
- djetinjstvo, mladalaštvo, zrelost, starost;
  - rođenje, mladalaštvo, zrelost, starost;
  - rođenje, djetinjstvo, zrelost, starost.
93. Hipotalamus je centar za kontrolu kojih reakcija?
- visceralnih reakcija;
  - pažnje;
  - tjelesne funkcije.
94. Afekat je emocionalno stanje vrlo jakog intenziteta bez kontrole svijesti i kratkog trajanja.
- DA;
  - NE.
95. Homeostaza je tendencija da se održi stanje ravnoteže ili balansa unutrašnjih procesa u organizmu.
- DA;
  - NE.
96. Jednobrazni načini ponašanja i mišljenja izvedeni i uopšteni na osnovu ograničenog broja percepcija nazivaju se stereotipije.
- DA;
  - NE.
97. Zakon kontrasta ogleda se u suprotnosti sadržaja:
- jutro-svitanje;
  - noć-dan;
  - brz-hitar;
  - kreativan-interesantan.
98. Rem-faza je pokretanje očiju snivača u toku sna kojima prati slike koje vidi u snu.
- DA;
  - NE.
99. Pažnja je:
- znak upozorenja na putu;
  - usmjerenost naše svijesti i aktivnosti na jedan sadržaj;
  - maštanje o dobroti ljudi.
100. BIO-FIDBEK tj. „biološka povratna informacija“ jesu signali ili informacije o unutrašnjim organskim promjenama koje se stalno odigravaju.
- DA;
  - NE.

DEPARTMAN ZA PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKE NAUKE

STUDIJSKI PROGRAM: Vaspitač djece predškolskog uzrasta

Studijski program Vaspitač djece predškolskog uzrasta traje četiri akademske godine (8 semestara). Uslovi za upis na studijski program su: srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju, položen prijemni ispit, mjesto na rang listi u okviru odobrene upisne kvote. Akademski naziv koji se stiče završetkom ovog programa je Diplomirani vaspitač.

Savladavanjem obaveznih i izbornih studijskih područja studenti treba da usvoje neophodna znanja i vještine – kvalifikacije, koje podrazumijevaju sposobnosti za profesionalno obavljanje djelatnosti u oblasti predškolskog vaspitanja.

Svrha studijskog programa Vaspitač djece predškolskog uzrasta sastoji se u obrazovanju studenata putem odgovarajućih nastavnih metoda, za profesionalno obavljanje poziva vaspitača i pripremu djece za školu.

Savladavanjem obaveznih i izbornih studijskih područja studenti treba da steknu neophodna znanja i vještine – kvalifikacije i kompetencije koje podrazumijevaju sposobnosti za profesionalno obavljanje odgojno-obrazovne djelatnosti u predškolskim ustanovama. Ovaj studijski program je tako i koncipiran. Svi predmeti, predviđeni studijskim programom, neposredno su povezani sa budućom strukom. Prije svega obrađuju pedagošku teoriju i praksu, kao i psihologiju, književnost, umjetnost i dr.

Značajan udio u kurikulumu imaju pedagoške prakse (hospitovanja) kao i metodičke prakse u okviru metodika koje se organiziraju i realiziraju nakon svakog semestra. Na taj način student od samog početka studiranja dolazi u dodir sa budućim pozivom, neposredno radeći u vaspitnim grupama u predškolskoj ustanovi.

U okviru pedagoške prakse, velika pažnja se poklanja upoznavanju studenata sa planiranjem, programiranjem i evaluacijom odgojno-obrazovnog rada. U četvrtoj studijskoj godini predviđena je profesionalna praksa u okviru koje se studenti osposobljavaju za izvođenje odgojno-obrazovnih aktivnosti predviđenih po oblastima razvoja, tj. iz oblasti šest metodika datih u studijskom programu.

Studijski program Vaspitač djece predškolskog uzrasta ima za cilj da omogući studentima sticanje sljedećih vještina:

- a) da stvara afektivnu klimu koja djeci obezbjeđuje osjećanje sigurnosti i povoljan razvoj njihove ličnosti;
- b) da stvara povoljne uslove i situacije za optimalan tjelesni, socioemocionalni i kognitivni razvoj, kao i razvoj komunikacije i stvaralaštva; da bogati i osmišljava socijalno iskustvo djece;
- c) da kreira kulturni kontekst u kome dijete odrasta;
- d) da unapređuje razvoj govora, kao i dramskog, likovnog, muzičkog i plesnog stvaralaštva;
- e) da pomaže djetetu u sticanju osnovnih pojmova o živom i neživom svijetu, o vremenu, prostoru i količinama;
- f) da saraduje sa porodicom pomažući joj u ostvarivanju njene vaspitne uloge, kao i sa školskom i društvenom sredinom;
- g) da priprema dijete za uključivanje u osnovnoškolsku nastavu.

Polazeći od cilja visokoškolskog obrazovanja vaspitača, uloga i zadataka vaspitača u predškolskim i drugim ustanovama, kao poželjni ishodi njihovog školovanja, tj. kompetencije koje označavaju završetak osnovnih strukovnih studija ističu se:

- da vaspitači steknu odgovarajuća znanja i razumijevanje koje se naslanja na srednje obrazovanje, razviju sposobnosti i usavrše vještine koje će im omogućiti da odgovorno, stručno, kreativno i srazmjerno samostalno ostvaruju svoje konkretne uloge u vaspitno-obrazovnom radu sa djecom predškolskog uzrasta;
- da u saradnji sa ostalim članovima stručnog tima ustanove u kojoj rade, kao i roditeljima djece, stručnim službama lokalne zajednice, budu osposobljeni za obavljanje svih faza vaspitno-obrazovnog rada, od uvida u potrebe djece i roditelja, kao i konkretne uslove u kojima se ovaj rad odvija, do programiranja i planiranja rada i evaluacije ostvarenog koja predstavlja i uvod u novu fazu programiranja i planiranja;
- da prate savremena dostignuća nauka (razvojna psihologija, predškolska pedagogija, opća i posebne metodike vaspitno-obrazovnog rada i dr.) i u skladu sa njima budu osposobljeni za primjenu modernih interaktivnih, kooperativnih, radioničkih i drugih metoda, organizacionih oblika i načina rada, uvažavajući pritom dječija prava, mogućnosti, potrebe i interesovanja djece koju vaspitavaju i obrazuju;
- da savladaju praktična umeća i vještine potrebne vaspitaču kao uzoru za učenje po modelu (iz oblasti svih umjetnosti, ručnog rada, informatike, prve pomoći, zaštite životne sredine i dr.);
- da posjeduju sposobnost da nastave dodatne studije.

Savladavanjem studijskog programa student stiče opće kompetencije usvajajući opće zakonitosti, osnovne principe, razumijevanje odgojno-obrazovnog procesa, razvoj odgovarajućih sposobnosti analize, sinteze i predviđanja rješenja i nastalih posljedica, kao i istraživačke metode i tehnike za oblasti koje studiraju. Svršeni studenti stiču pravo neposrednog zapošljavanja u ustanovama za predškolsko obrazovanje i vaspitanje.

**STUDIJSKI PROGRAM – Vaspitač djece predškolskog uzrasta
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani Vaspitač**

RBr.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem .	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1.	VO A01	Opšta pedagogija	NS	1		2	2		6
2.	VO A02	Sociologija	SA	1		2	2		6
3.	VO A03	Predškolska pedagogija	SA	1		2	4		7
4.	VO A04	Osnovi informatike	TM	1		2	2		6
5.	VO A05	Engleski jezik 1	AO	1		2	0		4
6.	VO A06	Predškolska didaktika	SA	2		2	3		7
7.	VO A07	Opšta psihologija	SA	2		2	2		6
8.	VO A08	Scensko-lutkarska umetnost	SA	2		2	2		6
9.	VO A09	Engleski jezik 2	AO	2		2	0		4
10.	IB1	Predmeti izbornog bloka 1	AO	2		2	0		6
11.	VO A12	Stručna praksa 1	SA	2					2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =600						20+20			
Ukupno ESPB								60	
DRUGA GODINA									
12.	VO A13	Uvod u razvojnu psihologiju	NS	3		2	2		6
13.	VO A14	Porodična pedagogija	NS	3		2	3		7
14.	VO A15	Ekološko vaspitanje	SA	3		2	2		6
15.	VO A16	Engleski jezik 3	AO	3		2	0		4

16	IB2	Predmeti izbornog bloka 2	TM	3		2	2		6
17	VO A19	Razvoj kurikuluma	TM	4		2	2		6
18	VO A20	Metodika nastave prirodnih nauka	NS	4		2	4		7
19	VO A21	Engleski jezik 4	AO	4		2	0		4
20	VO A22	Norme i kultura standardnog jezika	AO	4		2	2		6
21	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	TM	4		2	2		6
22	VO A24	Stručna praksa 2	SA	4					2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20+20			
Ukupno ESPB								60	
TREĆA GODINA									
23	VO A25	Metodika razvoja govora	NS	5		2	3		6
24	VO A26	Metodika razvoja početnih matematičkih pojmova	TM	5		2	3		7
25	VO A27	Metodika likovne kulture 1	SA	5		2	0		6
26	VO A28	Savremeni predškolski programi	NS	5		2	2		6
27	IB4	Predmeti izbornog bloka 4	TM	5		2	2		6
28	VO A31	Metodika upoznavanja okoline	NS	6		2	2		6
29	VO A32	Metodika fizičkog vaspitanja	SA	6		2	2		6
30	VO A33	Metodika muzičkog vaspitanja	NS	6		2	2		5
31	IB5	Predmeti izbornog bloka 5	NS	6		2	2		5
32	VO A34	Književnost za decu	NS	6		2	2		6
33	VO A37	Stručna praksa 3	SA	6					2

Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600				20+20					
Ukupno ESPB								60	
ČETVRTA GODINA									
34	VO A38	Praćenje i dokumentovanje dečijeg razvoja	7	7		2	2		6
35	IB6	Predmeti izbornog bloka 6	7	7		2	2		7
36	VO A39	Savjetodavni rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama	SA	7		2	2		6
37	VO A40	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	TM	7		2	2		6
38	IB7	Predmeti izbornog bloka 7	NS	7		2	2		6
39	VO A45	Inkluzivno obrazovanje	NS	8		2	2		6
40	VO A46	Uvod u profesionalnu praksu	SA	8		3	3		7
41	IB8	Predmeti izbornog bloka 8	SA	8		3	3		7
42	VO A47	Priprema deteta za polazak u školu	AO	8		2	2		6
43	VO A50	ZAVRŠNI RAD	SA	8					3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20+20			
Ukupno ESPB								60	

Predmeti izbornih blokova:

RBr.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Mediji i obrazovanje	2	2	2	6
	Osnovi menadžmenta	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Komunikologija	3	2	2	6
	Uvod u psihologiju ličnosti	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Moralni razvoj	4	2	2	6
	Sociologija porodice	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Savremeni sistemi javnog komuniciranja	5	2	2	6
	Uvod u pedagošku psihologiju	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Uloga medija u vaspitanju dece	6	2	2	6
	Psihološke osnove poremećaja u ponašanju	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Sociologija obrazovanja	7	2	2	6
	Psihologija darovitosti	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Menadžment ljudskih resursa	7	2	2	6
	Dečija igra i stvaralaštvo	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Akademsko pisanje	8	2	2	6
	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM: VASPITAČ DJECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA

1. Temeljni dio školskog rada u kojem se planski i organizovano provodi odgoj i obrazovanje učenika prema propisanom nastavnom planu i programu naziva se:
  - a) obuka;
  - b) nastava;
  - c) predavanje.
2. Pedagoška disciplina koja proučava odgoj i obrazovanje kroz pojedine nastavne predmete zove se:
  - a) didaktika;
  - b) metodika.
3. Školski dokument u kojem su propisani nastavni predmeti za pojedinu vrstu škole zove se:
  - a) nastavni plan;
  - b) razredna knjiga;
  - c) nastavni program;
  - d) ljetopis škole.
4. Pedagogija je nauka koja proučava zakonitosti:
  - a) odgoja;
  - b) ljudskog razvoja;
  - c) škole.
5. Poznato djelo J. A. Komenskog je:
  - a) Rat i mir;
  - b) Velika didaktika;
  - c) Pedagoška poema.
6. Pedagogija se kao naučna disciplina u 19. vijeku izdvojila iz:
  - a) sociologije;
  - b) psihologije;
  - c) filozofije;
  - d) teologije .
7. Nastavnik, učenik i nastavni sadržaj su:
  - a) faktori nastave;
  - b) nastave metode;
  - c) nastavni principi;
8. Nastavne metode su:
  - a) principi rada u nastavi;
  - b) načini rada nastavnika i učenika;
  - c) nastavni sistemi.
9. Najmanji dio nastavnog programa zove se:
  - a) nastavna oblast;
  - b) nastavni čas;
  - c) nastavna jedinica.
10. Mijenjanje ili korigiranje rezultata odgoja koji se smatraju pogrešnim i društveno štetnim naziva se:
  - a) socijalizacija;
  - b) kažnjavanje;
  - c) preodgoj.
11. Moralni odgoj, intelektualni odgoj, estetski odgoj, radni odgoj i tjelesni odgoj zajedno se nazivaju:

- a) cjeloživotno učenje;
  - b) odrastanje;
  - c) temeljna odgojna područja.
12. Didaktički prerađene naučne i umjetničke discipline zovu se:
- a) nastavni sat (čas);
  - b) nastavni predmeti;
  - c) udžbenici/
13. Pedagogija se kao naučna disciplina izdvojila iz filozofije u:
- a) 18. vijeku;
  - b) 19. vijeku;
  - c) 20. vijeku.
14. Knjiga u kojoj su naučni ili stručni sadržaji posredovani korisniku posebno uređenim didaktičkim instrumentarijem zavisno od ciljeva odgoja i obrazovanja zove se:
- a) udžbenik;
  - b) razredna knjiga;
  - c) radna sveska.
15. Kakvo je to funkcionalno obrazovanje?
- a) ono koje je u funkciji čitavog društva (porodica, škola, vrtić, crkva);
  - b) usmjereno samo na jedan segment društva;
  - c) u funkciji religije.
16. Osnovna rukovodeća načela kojih se nastavnik treba obavezno pridržavati u nastavnom radu zovu se:
- a) nastavni principi;
  - b) preporuke;
  - c) oblici rada.
17. Oblici metode usmenog izlaganja u nastavi su:
- a) pripovijedanje, opisivanje, obrazloženje, objašnjenje;
  - b) pisanje, čitanje, razgovor;
  - c) demonstracija, ilustracija, crtanje;
  - d) diktat, pisanje, grafičko prikazivanje.
18. Vaspitanje u prirodi zagovarao je :
- a) Johan Fridrih Herbart;
  - b) Hajnrih Pestaloci;
  - c) Žan Žak Ruso.
19. O vaspitnom značaju igara i igračaka prvi je pisao:
- a) M. F. Kvintilijan;
  - b) J. H. Pestaloci;
  - c) J. F. Frebel.
20. Domska pedagogija je:
- a) nauka o izgradnji domova;
  - b) grana pedagogije koja proučava rad domova kulture;
  - c) pedagoška disciplina koja proučava specifičnosti vaspitno obrazovnog rada u domovima za djecu i odrasle.
21. Proučavanjem odgoja i obrazovanja odraslih ljudi bavi se:
- a) gerontologija;
  - b) andragogija;
  - c) porodična pedagogija.
22. Pedagoška disciplina koja proučava nastavu zove se:
- a) didaktika;

- b) predškolska pedagogija;
  - c) porodična pedagogija.
23. Proces usvajanja znanja, vještina i navika naziva se:
- a) podučavanje;
  - b) obrazovanje;
  - c) školovanje;
  - d) samoodgoj.
24. Zaključivanje od opšteg ka posebnom nazivamo:
- a) indukcijom;
  - b) dedukcijom;
  - c) generalizacijom.
25. Komunikacija koja se temelji na jeziku naziva se:
- a) verbalna;
  - b) posredna;
  - c) slikovna;
  - d) neverbalna.
26. Nauka o ocjenjivanju u školi zove se:
- a) školska pedagogija;
  - b) psihologija;
  - c) školska dokimologija.
27. Riječ tolerancija znači:
- a) trpiti;
  - b) koristiti;
  - c) vladati;
  - d) iskoristiti.
28. Pedagoška disciplina koja proučava odgoj djece s posebnim potrebama zove se:
- a) pedagogija slobodnog vremena;
  - b) predškolska pedagogija;
  - c) specijalna pedagogija.
29. Socijalizacija je:
- a) učenje o religijskim vrijednostima;
  - b) proces kojim pojedinac interakcijom sa svojom sredinom usvaja znanja, vještine, navike i vrijednosti koje su potrebne za uspješno funkcioniranje u sredini u kojoj živi,
  - c) proces u kojem se pojedinac uči političkim i nacionalnim stavovima i pripadnosti
30. Proces socijalizacije u porodici se zove:
- a) primarna socijalizacija;
  - b) sekundarna socijalizacija;
  - c) profesionalna socijalizacija.
31. Kakvo je to funkcionalno obrazovanje?
- a) ono koje je u funkciji čitavog društva (porodica, škola, vrtić,);
  - b) usmjereno samo na jedan segment društva;
  - c) u funkciji religije.
32. Moralni odgoj, intelektualni odgoj, estetski odgoj, radni odgoj i tjelesni odgoj zajedno se nazivaju:
- a) cjeloživotno učenje;
  - b) odrastanje;
  - c) temeljna odgojna područja;
  - d) sazrijevanje.

33. Didaktički prerađene naučne i umjetničke discipline zovu se:
- nastavni sat (čas);
  - udžbenici;
  - nastavni predmeti.
34. Prve organizovane škole javile su se:
- Perziji;
  - antičkoj Grčkoj;
  - Egiptu.
35. Zadaci vaspitanja zasnovani na vaspitnim vrijednostima su :
- socijalne vrijednosti;
  - emocionalne vrijednosti;
  - generičke vrijednosti;
  - biološke vrijednosti;
  - personalne vrijednosti.
36. Srodne nauke pedagogiji su :
- ekonomija;
  - psihologija;
  - sociologija;
  - brodogradnja;
  - filozofija.
37. Predmet proučavanja logopedije je:
- vaspitanje i obrazovanje gluhočujnih osoba;
  - vaspitanje i obrazovanje slijepih osoba;
  - vaspitanje i obrazovanje djece sa smetnjama u govoru;
  - vaspitanje i obrazovanje mentalno zaostalih osoba.
38. Predmet proučavanja visokoškolske pedagogije je:
- upravljanje visokim školama;
  - vaspitanje i obrazovanje u visokoškolskim ustanovama;
  - uslove i mogućnosti otvaranja fakulteta, odsjeka i smerova.
39. Vaspitač se treba ophoditi prema vaspitaniku kao:
- novinar prema informaciji;
  - vrtlar prema bašti;
  - pastir prema stadu.
40. Postupnost u radu nastavnika izražena su kroz pravila koja se vezuju za :
- Distervega;
  - Štajnera;
  - Montesori.
41. Koja vrsta nastave je dominantna u školskom sistemu :
- produžena nastava;
  - dopunska nastava;
  - redovna nastava.
42. Platon i Aristotel podržavaju:
- teoriju empirizma;
  - teoriju nativizma;
  - teoriju konvergencije.
43. Filozofi koji su doprineli razvoju pedagoške misli su:
- Sokrat;
  - Anaksimenes;
  - Platon;
  - Euklid;

- e) Aristotel.
- 44. Permanentno obrazovanje podrazumijeva:
  - a) povremeno obrazovanje;
  - b) kontinuirano obrazovanje;
  - c) visokoškolsko obrazovanje.
- 45. Osnovni didaktički sistemi su:
  - a) direktni, indirektni i programirani sistem nastave;
  - b) direktni i indirektni sistem nastave;
  - c) direktni i programirani sistem nastave.
- 46. Mass-mediji su:
  - a) radio i televizija;
  - b) masovna okupacija;
  - c) sredstva masovne komunikacije.
- 47. Epistemologija je :
  - a) nauka o kurikulumu;
  - b) nauka o ocenjivanju;
  - c) teorija naučnog saznanja.
- 48. Prvu predškolsku ustanovu u Njemačkoj otvorio je:
  - a) J. H. Pestaloci;
  - b) J. F. Frebel;
  - c) R. Oven;
  - d) O. Dekroli.
- 49. Sokratova filozofska učenja najviše su doprinela razvoju ideja o:
  - a) moralnom vaspitanju;
  - b) fizičkom vaspitanju;
  - c) radnom vaspitanju.
- 50. Učenje je:
  - a) relativno zapamćivanje gradiva;
  - b) proces relativno trajnih promjena pojedinca;
  - c) dugo sjedenje i uporno čitanje.
- 51. Empirizam u pedagogiji je:
  - a) teorija o porijeklu vaspitanja;
  - b) teorija o utjecaju svjetlosti na tlo;
  - c) teorija o historiji filozofije.
- 52. Nativizam u pedagogiji je:
  - a) teorija o prirodnoj privredi;
  - b) teorija o normativizmu;
  - c) teorija o porijeklu vaspitanja.
- 53. Multifaktorska teorija u pedagogiji je:
  - a) teorija o mnogo faktora rada;
  - b) multifaktorska prerada odjeće;
  - c) teorija o porijeklu vaspitanja.
- 54. Komponente vaspitanja su:
  - a) fizičko i zdravstveno vaspitanje;
  - b) intelektualno vaspitanje;
  - c) moralno vaspitanje;
  - d) radno vaspitanje;
  - e) prevaspitanje;
  - f) dovaspitanje;
  - g) lijepo vaspitanje;

- h) estetsko vaspitanje.
55. Predmet proučavanja psihologije je:
- svijet oko nas;
  - objektivna stvarnost;
  - unutrašnji procesi ljudi (pažnja, pamćenje, mišljenje, učenje...).
56. Psihologija kao nauka ima dva zadatka:
- konkretne zadatke;
  - tajne zadatke;
  - teorijske zadatke;
  - praktične zadatke.
57. Opšta psihologija proučava:
- opći život ljudi;
  - generalni život ljudi;
  - osnovne psihičke osobine ljudi.
58. Fiziološka psihologija proučava:
- zavisnost psihičkih pojava od organskih osnova;
  - fiziološke potrebe ljudi;
  - unutrašnje organe čovečijeg tijela.
59. Razvojna ili genetička psihologija proučava:
- razvitak psihičkog života od rođenja do starosti;
  - razvoj ljudskog odnosa prema životu;
  - genezu ljudi.
60. Socijalna psihologija proučava:
- razvoj socijalizma u svijetu;
  - ponašanje pojedinca u grupi;
  - vaspitanje u socijalnim ustanovama.
61. Psihometrija je:
- jedinica za mjerenje pamćenja;
  - grana psihologije koja se bavi mjerenjem psihičkih procesa;
62. metodologija prevencije psihičkih bolesti.
Pedagoška psihologija je:
- psihološka disciplina pedagogije;
  - grana psihologije koja se bavi proučavanjem psiholoških osnova vaspitanja i obrazovanja;
  - pedagoška osnova psihološke strane ljudi.
63. Psihologija rada je:
- radna disciplina;
  - psihologija radosti;
  - grana psihologije koja se bavi proučavanjem zavisnosti uspjeha u radu od različitih psihičkih faktora.
64. Mentalna higijena je:
- grana u privredi koja se bavi ekologijom;
  - grana u pedagogiji za mentalno zdravlje;
  - grana u psihologiji koja se bavi primjenom psiholoških saznanja na očuvanje duševnog zdravlja čovjeka.
65. Osnivačem psihologije smatra se:
- Čarls Darwin;
  - Stenli Hol;
  - Vilijem Vunt.
66. Introspekcija je:

- a) interna inspekcija;
  - b) interna spekulacija;
  - c) samoposmatranje.
67. Receptori su:
- a) recepti za lijekove;
  - b) čulni organi;
  - c) radnici na recepcijama hotela.
68. Hipofiza je:
- a) žlijezda koja se nalazi u bazi mozga;
  - b) dio hipotalamusa;
  - c) hiperaktivnaćelija.
69. Nadbubrežne žlijezde luče:
- a) crvena krvna zrnca;
  - b) hormonekortin i adrenalin;
  - c) tečnost za razbijanje kamena u bubregu.
70. Štitna žlijezda je smještena:
- a) ispod lijevog plućnog krila;
  - b) blizu gornjeg kraja dušnika;
  - c) neposredno uz jetru.
71. Mozak je:
- a) karakteristika ljudi koji pamte;
  - b) glavni dio nervnog sistema;
  - c) aparat za izradu mozaika.
72. Djetinjstvo je:
- a) đaćko doba;
  - b) doba od rođenja do puberteta;
  - c) predškolsko doba.
73. Mladalaćko doba je:
- a) doba kada mladenci stupaju u brak;
  - b) doba mladosti;
  - c) doba rane zrelosti.
74. Doba zrelosti je:
- a) doba od oko 18-te do oko 60-te godine života;
  - b) period sazrijevanja plodova u prirodi;
  - c) doba kad se ubiraju plodovi.
75. Period starosti je:
- a) period od oko 60-te godine do kraja života;
  - b) period poslije 70-te godine;
  - c) period u kojem su živjeli Stari Sloveni.
76. Pažnja je:
- a) znak upozorenja na putu;
  - b) usmjerenost naše svijesti i aktivnosti najedan sadržaj;
  - c) maštanje o dobroti ljudi.
77. Ućenje je:
- a) relativno zapamćivanje gradiva;
  - b) proces relativno trajnih promjena pojedinca;
  - c) dugo sjedenje i uporno ćitanje.
78. Zaboravljanje je:
- a) proces brisanja sjećanja;

- b) slabljenje ili potpuno gubljenje mogućnosti prepoznavanja ili reprodukcije sadržaja;
  - c) gubljenje stvari u autobusima.
79. Mišljenje je:
- a) udubljivanje u samog sebe;
  - b) proces razdvajanja bitnog od manje bitnog;
  - c) najslženiji vid čovjekove psihičke aktivnosti.
80. Inteligencija je:
- a) vještina varanja na kartama u igri;
  - b) sposobnost snalaženja u novim situacijama;
  - c) sposobnost brzog zarađivanja novca.
81. Strah kod ljudi je:
- a) psihički proces bježanja od opasnosti;
  - b) intenzivna neugodna emocija;
  - c) neprijatno i nelagodno stanje.
82. Filozofija je:
- a) nauka o filozofiranju;
  - b) nauka o općem pogledu na svijet;
  - c) nauka o filozofima.
83. Prvu periodizaciju ličnosti dao je:
- a) Sokrat;
  - b) Platon;
  - c) Aristotel.
84. Filozofi koji su doprinijeli razvoju pedagoške misli su:
- a) Sokrat;
  - b) Anaksimena;
  - c) Platon;
  - d) Euklid;
  - e) Aristotel.
85. Filozofske discipline su:
- a) estetika;
  - b) kulturologija;
  - c) etika;
  - d) radiologija;
  - e) gnoseologija.
86. Sokratova filozofska učenja najviše su doprinijela razvoju ideja o:
- a) moralnom vaspitanju;
  - b) fizičkom vaspitanju;
  - c) radnom vaspitanju.
87. Sokrat je osuđen na smrt pod optužbom da je:
- a) širio laži;
  - b) otkrivao tajne;
  - c) kvario omladinu.
88. Najpoznatije Platonovo djelo je:
- a) „Država“;
  - b) „Vijek djeteta“;
  - c) „Ideje“.
89. Platonova škola imala je naziv:
- a) Država;

- b) Akademija;
90. Žan Žak Ruso je bio:
- a) češki pedagog;
  - b) francuski pedagog;
  - c) ruski pedagog.
91. Najpoznatije djelo Ž. Ž. Rusoa je:
- a) „Vaspitanje djeteta“;
  - b) „Emil ili o vaspitanju“;
  - c) „Misli o vaspitanju“.
92. Žan Žak Ruso je bio pobornik:
- a) vaspitanja u školama;
  - b) porodičnog vaspitanja;
  - c) vaspitanja u prirodi.
93. Džon Lok je bio:
- a) engleski pedagog;
  - b) francuski pedagog;
  - c) ruski pedagog.
94. Najpoznatije djelo Dž. Loka je:
- a) „Vaspitanje djeteta“;
  - b) „Emil ili o vaspitanju“;
  - c) „Misli o vaspitanju“.
95. Johan Fridrih Frebel je poznat kao utemeljivač:
- a) školske pedagogije;
  - b) predškolske pedagogije;
  - c) didaktike;
  - d) porodične pedagogije.
96. Najpoznatije djelo Frebela je:
- a) „Vijek djeteta“;
  - b) „Materinska škola“;
  - c) „Vaspitanje čovjeka“.
97. Navedi stepene obrazovnog sistema: _____
98. Šta čini školski sistem? _____

DEPARTMAN ZA UMJETNOST

DEPARTMAN ZA UMJETNOST

STUDIJSKI PROGRAM: LIKOVNA UMJETNOST – SLIKARSTVO

Studijski program Likovna umjetnost - Slikarstvo na Departmanu umjetnosti Univerziteta u Novom Pazaru obuhvata studije u trajanju od 4 akademske godine, 8 semestara, u kojem svaka studijska godina nosi 60 ESPB.

Na osnovnim akademskim studijama početni koraci kurikuluma zasnovani su na studijama mrtve prirode, živog modela, razumijevanju anatomije čovjeka, pejzaža, grafičkoj organizaciji prostora, tehnologiji crtačkih i slikarskih materijala i tehnika, upoznavanju sa razvojem umjetnosti i osnovnim pretpostavkama za razumijevanje umjetnosti uopće. U daljem toku studiranja program sugerise studentima da eksperimentišu sa linijom, formom, prostorom i bojom u cilju otkrivanja novih likovnih mogućnosti i autentičnosti izraza. Studenti formiraju kritički tj. estetski sud kroz primjenu stečenih znanja i vještina vezanih za polje likovnosti.

Praćenje aktivnosti i ocjenjivanje studenata izražava se poenima. U okviru svakog predmeta definirane su predispitne obaveze sa brojem poena koje nose i završni ispit na koji student obavezno mora da izađe.

Studenti mogu steći neophodne kvalifikacije koje će im obezbjediti kvalitetno razumijevanje društvenog konteksta likovnih umjetnosti, rad u institucijama kulture, kao i obavljanje pedagoškog rada iz oblasti likovne kulture u školama nakon polaganja ispita iz pedagoške, psihološke, metodičke grupe predmeta na programima doživotnog učenja. Studije slikarstva omogućuju pokretljivost studenata u skladu sa načelima Bolonjskog procesa.

Na ovom studijskom programu, studenti mogu steći neophodne kvalifikacije koje će im obezbjediti kvalitetno razumijevanje društvenog konteksta likovnih umjetnosti, rad u institucijama kulture, kao i obavljanje pedagoškog rada iz oblasti likovne kulture u školama.

Ciljevi studijskog programa *Likovna umjetnost – Slikarstvo* jesu razvoj kreativnih sposobnosti i ovladavanje studenata akademskim i praktičnim znanjem i metodama za postizanje stručne kompetentnosti u oblastima likovne umjetnosti, diplomirani likovni umjetnik - slikar, te da se edukuju samostalni likovni umjetnici i likovni pedagozi kao kompleksne i slobodne umjetničke ličnosti, društveno odgovorne, sposobne da se samostalno bave umjetničkim stvaralaštvom i pedagoškim radom. Studenti se osposobljavaju za samostalno likovno izražavanje i ovladavanje materijalima i tehnikama na svim likovnim poljima. Cilj je i edukovati studente da razumiju ljudske potrebe za estetskim doživljajem likovnog djela, da razumiju profesiju likovnog umjetnika i njegovu ulogu u društvu, da ovladaju crtačkim, slikarskim vještinama, slikarskom tehnologijom, da poznaju historiju i teoriju umjetnosti, da savladaju pedagoška načela i ovladaju metodikom nastave likovne kulture, da ovladaju osnovama sociologije i sociologije obrazovanja, epistemologijom, akademskim pisanjem, komunikologijom i interkulturalnom komunikacijom i razumijevanjem. Raznovrsnost i sveobuhvatnost sadržaja studijskog programa omogućava sticanje novog, koordinaciju i sistematizaciju usvojenog znanja i iskustva u funkciji osposobljavanja za samostalan umjetničko-istraživački rad.

Nakon završenih osnovnih akademskih studija *Likovne umjetnosti*, smjer *slikarstvo*, student je osposobljen:

- da samostalno radi unutar sopstvene umjetničke prakse;
- da funkcionalno učestvuje u institucijama čije djelatnosti podrazumijevaju primjenu likovnog stvaralaštva;
- doprinosi na kreativnom i profesionalnom nivou unutar stručnih timova iz oblasti struke;
- da radi u nastavi osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja (jer je tokom školovanja stekao 36 ESPB iz grupe PPM predmeta, od kojih je 6 ESPB stekao u obaveznoj studentskoj praksi);
- da primjeni različite teorijske i kritičke postupke u interpretaciji sopstvenog rada;
- da razumije i primjenjuje principe profesionalne etike;
- da samostalno ili rukovodeći timom organizuje i vodi kurseve i radionice u oblasti likovnih umjetnosti.

Student je osposobljen da prepozna, projektuje i radi u cilju ličnog, kreativnog, akademskog i profesionalnog razvoja, kao i za dalji nastavak diplomskih akademskih studija.

STUDIJSKI PROGRAM / Likovna umjetnost - Slikarstvo
(osnovne akademske studije - 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani Likovni umjetnik - Slikar

Redn i Broj	Šifra	Naziv predmeta	Semesta r	Tip	Status O/I	P	V	ESPB
PRVA GODINA								
1.	OSL01	Crtanje 1	1	U	O	3	4	10
2.	OSL02	Likovna forma 1	1	TU	O	2	3	8
3.	OSL03	Istorija umjetnosti 1	1	DH	O	1	1	2
4.	OSL04	Anatomsko crtanje 1	1	TU	O	2	3	6
5.	OSL05	Engleski jezik	1	DH	O	2	0	2
6.	OSL06	Crtanje 2	2	U	O	3	4	10
7.	OSL07	Likovna forma 2	2	TU	O	2	3	8
8.	OSL08	Istorija umjetnosti 2	2	DH	O	1	1	2
9.	OSL09	Anatomsko crtanje 2	2	TU	O	2	3	6
10.	IB1	Izborni blok 1	2	DH	I	2	2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						20	24	
Ukupno ESPB								60
DRUGA GODINA								
11.	OSL10	Slikanje 1	3	U	O	2	3	7
12.	OSL11	Grafika 1	3	U	O	2	2	6

13.	OSL12	Istorija umjetnosti 3	3	DH	O	1	1	2
14.	OSL13	Anatomsko crtanje 3	3	TU	O	2	2	6
15.	OSL14	Akt 1	3	U	O	2	2	6
16.	IB2	Izborni blok 2	3	DH	I	2	2	6
17.	OSL15	Slikanje 2	4	U	O	2	3	7
18.	OSL16	Grafika 2	4	U	O	2	2	6
19.	OSL17	Istorija umjetnosti 4	4	DH	O	1	1	2
20.	OSL18	Anatomsko crtanje 4	4	TU	O	2	2	6
21.	OSL19	Akt 2	4	U	O	2	2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 630						20	22	
Ukupno ESPB								60
TREĆA GODINA								
22.	OSL20	Crtanje 3	5	U	O	2	2	5
23.	OSL21	Slikanje 3	5	U	O	2	3	7
24.	OSL22	Slikarske tehnologije 1	5	TU	O	2	2	5
25.	OSL23	Istorija moderne umjetnosti 1	5	DH	O	1	1	2
26.	OSL24	Vajanje	5	U	O	2	2	5
27.	IB 3	Izborni blok 3	5	DH	I	2	2	6
28.	OSL26	Crtanje 4	6	U	O	2	2	5
29.	OSL27	Slikanje 4	6	U	O	2	3	7
30.	OSL28	Slikarske tehnologije 2	6	TU	O	2	2	5
31.	OSL29	Istorija moderne umjetnosti 2	6	DH	O	1	1	2
32.	OSL23	Vajanje sa tehnologijom	6	U	O	2	2	5
33.	IB 4	Izborni blok 4	6	DH	I	2	2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 690						22	24	
Ukupno ESPB								60
ČETVRTA GODINA								
34.	OSL32	Crtanje 5	7	U	O	2	2	5
35.	OSL33	Slikanje 5	7	U	O	2	3	6
36.	OSL34	Zidno slikarstvo	7	U	O	2	2	5
37.	IB 5	Izborni blok 5	7	U	I	2	2	6
38.	IB 6	Izborni blok 6	7	DH	I	2	2	6
39.	OSL38	Crtanje 6	8	U	O	2	2	5
40.	OSL39	Slikanje 6	8	U	O	2	3	6
41.	IB 7	Izborni blok 7	8	U	I	2	2	6
42.	IB 8	Izborni blok 8	8	DH	I	2	2	6
43.	OSL43	Metodička praksa	8	DH	O	2	2	5
44.	OSL44	Završni rad	8	U	O	0	0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 630						20	22	
Ukupno ESPB								60

Predmeti izbornih blokova:

Redni broj	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Opšta psihologija	2	2	2	6
	Sociologija	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Opšta pedagogija	3	2	2	6
	Sociologija obrazovanja	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Metodika likovne kulture 1	5	2	2	6
	Komunikologija	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Metodika likovne kulture 2	6	2	2	6
	Akademsko pisanje	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Grafika 3	7	2	2	6
	Mozaik 1	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Metodika likovne kulture 3	7	2	2	6
	Emocija i motivacija	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Grafika 4	8	2	2	6
	Mozaik 2	8	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Metodika likovne kulture 4	8	2	2	6
	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	8	2	2	6

DEPARTMAN ZA UMJETNOST STUDIJSKI PROGRAM: MODNI DIZAJN

Studijski program *Modni dizajn* na Departmanu za umjetnost Univerziteta u Novom Pazaru obuhvata studije u trajanju od 4 akademske godine, 8 semestara, u kojem svaka studijska godina nosi 60 ESPB što ukupno iznosi 240 ESPB.

Program je koncipiran tako da nudi teorijska i praktična znanja neophodna za samostalan rad u oblasti mode i modnog dizajna. U okviru ovog programa, studenti bivaju obučeni, koristeći svoje kreativne i tehničke vještine, da skiciraju i konstruišu originalne vizuelne forme koje će imati umjetničku vrijednost, ali i primjenu u modnoj industriji. Studenti formiraju kritički tj. estetski sud kroz primjenu stečenih znanja i vještina vezanih za polje primjenjene umjetnosti sa ciljem da budu informisani o aktuelnim trendovima kao i da mogu da predvide modne trendove i u potpunosti kreiraju autorski profil uz razumijevanje značaja komunikacije i kritičkog razmišljanja u kontekstu globalne industrije. Studije su koncipirane tako da spajaju umjetničke, tehničke i teorijske elemente sa realističnim pristupom modnoj industriji.

Zbog činjenice da se umjetničke studije temelje na rijetkim i specifičnim darovitostima, svrha umjetničkog usavršavanja jeste produbljivanje svih komponenata kreativnog potencijala mladih umjetnika, imaginacije, inovativnosti, kreativne hrabrosti i odgovornosti, formiranje slobodne umjetničke ličnosti, društveno odgovorne, sposobne da se samostalno bavi umjetničkim stvaralaštvom.

Svrha studijskog programa Modni dizajn je da obrazuje studente za umjetničku i praktičnu profesiju modnog dizajnera. Svrha je da student bude osposobljen za samostalan, ali i timski kreativan i analitički rad na različitim zadacima i poslovima modnog dizajnera, kao što su dizajn odjeće u raznim kategorijama od masovne produkcije do autorskih kolekcija, dizajn aksesoara, izrade modnih odjevnih proizvoda i modnih kolekcija, izrade tehničkih skica koje se koriste u masovnoj produkciji modnih proizvoda.

Na ovom studijskom programu, studenti mogu steći neophodne kvalifikacije koje će im omogućiti da prate i analiziraju modne trendove, revije, modni marketing, stajling, kao i da znaju da samostalno učestvuju u formiranju modnih trendova, brendiranja vezanog za modu i učestvuju u promociji modnih proizvoda.

Modni dizajn na jedinstven način objedinjuje praktičnu i estetsku stranu umjetnosti. Predstavljajući određeni proizvod ili uslugu na tržištu kroz vizuelne forme, modni dizajner je spona između proizvođača i potencijalnog konzumenta.

Ciljevi studijskog programa Modni dizajn jesu razvoj kreativnih sposobnosti i ovladavanje studenata akademskim i praktičnim znanjem i metodama za postizanje stručne kompetentnosti u oblasti primjenjene umjetnosti.

Cilj je obrazovanje visoko stručnog kadra koji ima cjelovito akademsko obrazovanje i integrisano poznavanje i razumijevanje širokoobuhvatne oblasti modnog dizajna. Cilj programa je formiranje stručnjaka koji će raditi na unapređenju i podizanju kvaliteta vizuelnih komunikacija u savremenom društvu, kao i osposobljavanje istih da osmisle i realizuju idejno-modna rješenja i modne kolekcije kao vid umjetničke i konceptualne kreacije.

Specifični ciljevi ovog programa su:

- Obezbeđivanje efikasnog poznavanja teorije i prakse za ostvarivanje efikasne karijere iz oblasti dizajna tekstila i odjeće, odnosno modnog dizajna;
- Obezbeđivanje efikasnog obrazovanja modnih dizajnera u pogledu profesionalne i etičke odgovornosti i uticaja njihovih odluka na lokalnom i globalnom nivou;
- Stvaranje uslova za profesionalni rast i uključivanje u procese doživotnog učenja kao odgovor na potrebe savremenog društva.

Studenti su obučeni da razumeju ljudske potrebe za estetskim doživljajem, da razumeju profesiju modnog dizajnera i njegovu ulogu u društvu, da samostalno ili u timu, analiziraju koncepte primjenjene umjetnosti i vrše njihovu primjenu.

Raznovrsnost i sveobuhvatnost sadržaja studijskog programa omogućava sticanje novog, koordinaciju i sistematizaciju usvojenog znanja i iskustva.

Nakon završenih osnovnih studija *Modnog dizajna* student je osposobljen:

- da samostalno ili u timu radi unutar sopstvene umjetničke prakse;
- da izrađuje modne skice, modne figuralne prikaze, slobodne modne ilustracije i tehničke skice odjevnih formi i aksesoara;
- da realizuje odjevne komade i aksesoare kroz tehnike modelovanja, konstrukcije, drapiranja i šivenja;
- da dizajnira i realizuje modne kolekcije u masovnoj produkciji i individualne autorske kolekcije;
- da povezuje mogućnosti upotrebe recikliranog materijala u modnoj industriji;
- da povezuje osnovna znanja iz oblasti modnog dizajna i njegove primjene,
- da prati i primjeni novine u modnom dizajnu;
- da realizuje modne stilizacije u štampanim i drugim masovnim medijima, modnih kampanja i kataloga za prezentaciju modnih kolekcija;
- da razumije i primjenjuje principe profesionalne etike i kritičkog mišljenja;
- da samostalno ili rukovodeći timom organizuje i vodi kurseve i radionice u oblasti primjenjenih umetnosti;
- da prati najnovija naučna dostignuća iz navedene oblasti.

STUDIJSKI PROGRAM / Modni dizajn
(osnovne akademske studije - 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani dizajner

Redn i Broj	Šifra	Naziv predmeta	Semesta r	Tip	Statu s O/I	P	V	ESPB
PRVA GODINA								
1.	OSL01	Crtanje 1	1	U	O	3	4	10
2.	OSL02	Likovna forma 1	1	TU	O	2	3	8
3.	OSL03	Istorija umjetnosti 1	1	DH	O	1	1	2
4.	<u>IB 1</u>	<u>Izborni blok 1</u>	1	TU	O	2	2	6
5.	GOA05	Engleski jezik 1	1	DH	O	2	0	4
6.	OSL06	Crtanje 2	2	U	O	3	4	10
7.	OSL07	Likovna forma 2	2	TU	O	2	3	8
8.	OSL08	Istorija umjetnosti 2	2	DH	O	1	1	2
9.	<u>IB 2</u>	<u>Izborni blok 2</u>	2	TU	O	2	2	6
10.	GOA08	Engleski jezik 2	2	DH	O	2	0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20	20	
Ukupno ESPB								60
DRUGA GODINA								
11.	OSL10	Slikanje 1	3	U	O	3	3	7
12.	OMD01	Uvod u modni dizajn 1	3	TU	O	2	2	6
13.	OSL12	Istorija umjetnosti 3	3	DH	O	1	1	2
14.	OSL14	Akt 1	3	U	O	2	2	6
15.	<u>IB 3</u>	<u>Izborni blok 3</u>	3	TM	O	2	2	6
16.	OGD06	Fotografija 1	3	U	O	2	0	3
17.	OSL15	Slikanje 2	4	U	O	3	3	7
18.	OMD02	Uvod u modni dizajn 2	4	TU	O	2	2	6
19.	OSL17	Istorija umjetnosti 4	4	DH	O	1	1	2
20.	OSL19	Akt 2	4	U	O	2	2	6
21.	<u>IB 4</u>	<u>Izborni blok 4</u>	4	TM	O	2	2	6
22.	OGD08	Fotografija 2	4	U	O	2	0	3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						24	20	
Ukupno ESPB								60
TREĆA GODINA								
23.	OMD03	Savremeno odevanje 1	5	U	O	2	4	8
24.	OMD04	Stilizacija i kombinovanje odevnih predmeta	5	U	O	2	3	7
25.	OMD05	Ilustracija 1	5	TU	O	3	0	4
26.	OSL23	Istorija moderne umjetnosti 1	5	DH	O	1	1	2
27.	<u>IB 5</u>	<u>Izborni blok 5</u>	5	U	O	2	2	6
28.	OMD08	Istorija kostima	5	DH	O	2	0	2

29.	OMD09	Savremeno odevanje 2	6	U	O	2	4	8
30.	OMD10	Unikatni modni dizajn	6	U	O	2	3	7
31.	OMD11	Ilustracija 2	6	TU	O	3	0	4
32.	OSL29	Istorija moderne umjetnosti 2	6	DH	O	1	1	2
33.	<u>IB 6</u>	<u>Izborni blok 6</u>	6	AO	O	2	2	6
34.	OMD12	Projektovanje i modelovanje odeće	6	TU	O	2	0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						24	20	
Ukupno ESPB								60
ČETVRTA GODINA								
35.	OMD13	Dizajn odeće 1	7	U	O	2	3	6
36.	OMD14	Dizajn tekstila	7	U	O	2	2	6
37.	OMD15	Savremeno odevanje 3	7	U	O	2	3	7
38.	<u>IB 7</u>	<u>Izborni blok 7</u>	7	U	I	2	2	6
39.	OMD17	Modni marketing	7	TU	O	2	0	2
40.	OMD18	Dizajn odeće 2	8	U	O	2	3	6
41.	OMD19	Dizajn štampanog tekstila	8	U	O	2	2	6
42.	OMD20	Savremeno odevanje 4	8	U	O	2	3	7
43.	<u>IB 8</u>	<u>Izborni blok 8</u>	8	U	I	2	2	6
44.	OMD21	Krojenje i šivenje	8	U	O	2	0	2
45.	OMD22	Istraživački rad	8	U	O	0	0	2
45.	OMD23	Završni rad	8	U	O	0	0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20	20	
Ukupno ESPB								60

Predmeti izbornih blokova:

Redni broj	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Vizuelne komunikacije 1	1	2	2	6
	Kaligrafija 1	1	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Vizuelne komunikacije 2	2	2	2	6
	Kaligrafija 2	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Opšta pedagogija	3	2	2	6
	Osnovi informatike	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Opšta psihologija	4	2	2	6
	Sociologija	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Stajling	5	2	2	6
	Modni detalji i dekorativni elementi	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	6	2	2	6
	Akademsko pisanje	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Dizajn aksesoara	7	2	2	6
	Dizajn pakovanja	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Portfolio	8	3	2	6
	Odnosi sa javnošću	8	2	2	6

DEPARTMAN ZA UMJETNOST STUDIJSKI PROGRAM: GRAFIČKI DIZAJN

Studijski program Grafički dizajn na Departmanu za umjetnost Univerziteta u Novom Pazaru obuhvata studije u trajanju od 4 akademske godine, 8 semestara, u kojem svaka studijska godina nosi 60 ESPB što ukupno iznosi 240 ESPB.

Program je koncipiran tako da nudi teorijska i praktična znanja neophodna za samostalan rad u oblasti vizuelnih komunikacija, pripreme za štampu, dizajna pakovanja, inetrfejs dizajna, editorijal dizajna. U toku studiranja program sugeriše studentima da eksperimentišu sa elementima i konceptima vizuelnih materijala što rezultira u cjelinu koja komunicira kao grafički dizajn. Studenti formiraju kritički tj. estetski sud kroz primjenu stečenih znanja i vještina vezanih za polje primjenjene umjetnosti.

Studenti mogu steći neophodne kvalifikacije, povezane sa opštim Dablinskim deskriptorima, odnosno, znanje i razumijevanje, primjena stečenog znanja i razumijevanja, sposobnost da procjeni, kominkacijske vještine i vještine učenja.

Studije grafičkog dizajna omogućuju pokretljivost studenata u skladu sa načelima Bolonjskog procesa.

Svrha studijskog programa Grafički dizajn je da obrazuje grafičke dizajnere osposobljene za rad u studijima za dizajn, marketinškim agencijama ili izdavaštvu na poslovima grafičkog dizajnera.

Studenti u toku studija stiču neophodne kvalifikacije koje će im obezbjediti kvalitetnu izradu digitalnih rješenja (časopisi, korice, spisi, bilbordi, dizajn ambalaže, brošure, katalogi i slično).

Ciljevi studijskog programa jesu razvoj kreativnih sposobnosti i ovladavanje studenata akademskim i praktičnim znanjem i metodama za postizanje stručne kompetentnosti u oblasti primjenjene umjetnosti.

Osnovni cilj studijskog programa je osposobljavanje studenata za stručno izvođenje složenih dizajnerskih rješenja u skladu sa estetskim, funkcionalnim i tehničkim zahtjevima privrede i tržišta. Studenti su obučeni da razumiju ljudske potrebe za estetskim doživljajem, da razumiju profesiju grafičkog dizajnera i njegovu ulogu u društvu, da samostalno ili u timu, analiziraju zadovoljavajuće koncepte i vrše njihovu primjenu u projektnim zadacima, kroz posmatranje problema sa različitih aspekata.

Raznovrsnost i sveobuhvatnost sadržaja studijskog programa omogućava sticanje novog, koordinaciju i sistematizaciju usvojenog znanja i iskustva u funkciji osposobljavanja za samostalan umjetničko-istraživački rad.

Nakon završenih osnovnih studija Grafičkog dizajna student je osposobljen:

- da samostalno ili u timu radi unutar sopstvene umjetničke prakse;
- da istraži i analizira postojeća likovno-grafička i dizajnerska rješenja;
- objasni ideju i koncept svog rješenja, prezentuje i elaborira stručnoj javnosti;
- analizira estetičke i etičke momente u medijski posredovanoj komunikaciji;
- utemelji svoj rad u okvirima teorije savremene umjetničke prakse i fenomenima popularne kulture;
- primjeni različite materijale i tehnike štampe i dorade za realizaciju rješenja;

- dizajnira složena likovno-grafička rješenja (vizuelni identitet, knjigu ili ambalažu) u skladu sa estetskim, funkcionalnim i tehničko-tehnološkim zahtjevima;
- koristi tipografske principe prije dizajniranja rada i kreativno koristi tipografiju, uradi pripremu za štampu i po potrebi primjeni tehnike digitalne, sito-štampe i ofset štampe, fotografiše mali, srednji i veliki objekat u studijskim uslovima;
- dizajnira složene predstave manipulisanjem digitalnom fotografijom i primjeni ih u različitim kontekstima;
- transponuje grafički dizajn u animiranu grafičku formu i prilagodi je formi televizije ili drugim elektronskim medijima;
- da komunicira i diskutuje pred stručnom i nestručnom javnošću informacije, ideje, probleme i rješenja čiji su kriteriji za odlučivanje i opseg zadataka jasno definisani;
- da razumije i primjenjuje principe profesionalne etike;
- da samostalno ili rukovodeći timom organizuje i vodi kurseve i radionice iz oblasti primjenjenih umjetnosti;
- da prati najnovija naučna dostignuća iz navedene oblasti.

STUDIJSKI PROGRAM / Grafički dizajn
(osnovne akademske studije - 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani dizajner

Redn i Broj	Šifra	Naziv predmeta	Semesta r	Tip	Statu s O/I	P	V	ESPB
PRVA GODINA								
1.	OSL01	Crtanje 1	1	U	O	3	4	10
2.	OSL02	Likovna forma 1	1	TU	O	2	3	8
3.	OSL03	Istorija umetnosti 1	1	DH	O	1	1	2
4.	<u>IB 1</u>	<u>Izborni blok 1</u>	1	TU	I	2	2	6
5.	GOA05	Engleski jezik 1	1	DH	O	2	0	4
6.	OSL06	Crtanje 2	2	U	O	3	4	10
7.	OSL07	Likovna forma 2	2	TU	O	2	3	8
8.	OSL08	Istorija umjetnosti 2	2	DH	O	1	1	2
9.	<u>IB 2</u>	<u>Izborni blok 2</u>	2	TU	I	2	2	6
10.	GOA08	Engleski jezik 2	2	DH	O	2	0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20	20	
Ukupno ESPB								60
DRUGA GODINA								
11.	OSL10	Slikanje 1	3	U	O	3	3	7
12.	OSL11	Grafika 1	3	U	O	2	2	6
13.	OSL12	Istorija umjetnosti 3	3	DH	O	1	1	2
14.	OGD05	Teorija i osnove grafičkog dizajna 1	3	TU	O	2	2	6
15.	<u>IB 3</u>	<u>Izborni blok 3</u>	3	U	I	2	2	6
16.	OGD06	Fotografija 1	3	U	O	2	0	3
17.	OSL15	Slikanje 2	4	U	O	3	3	7
18.	OSL16	Grafika 2	4	U	O	2	2	6
19.	OSL17	Istorija umjetnosti 4	4	DH	O	1	1	2
20.	OGD07	Teorija i osnove grafičkog dizajna 2	4	TU	O	2	2	6
21.	<u>IB 4</u>	<u>Izborni blok 4</u>	4	U	I	2	2	6
22.	OGD08	Fotografija 2	4	U	O	2	0	3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						24	20	
Ukupno ESPB								60

TREĆA GODINA								
23.	OGD09	Grafički dizajn 1	5	U	O	2	4	8
24.	OGD10	Digitalna grafika 1	5	U	O	2	3	7
25.	OMD04	Ilustracija 1	5	TU	O	3	0	4
26.	OSL23	Istorija moderne umjetnosti 1	5	DH	O	1	1	2
27.	OGD11	Tipografija	5	TU	O	2	2	6
28.	OGD12	Grafički dizajn 2	6	U	O	2	4	8
29.	OGD13	Digitalna grafika 2	6	U	O	2	3	7
30.	OMD09	Ilustracija 2	6	U	O	3	0	4
31.	<u>IB 5</u>	<u>Izborni blok 5</u>	6	SA	I	2	2	6
32.	OSL29	Istorija moderne umjetnosti 2	6	DH	O	1	1	2
33.	<u>IB 6</u>	<u>Izborni blok 6</u>	6	AO	I	2	2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						22	22	
Ukupno ESPB								60
ČETVRTA GODINA								
34.	OGD14	Dizajn pakovanja	7	U	O	2	2	6
35.	OGD15	Grafičke komunikacije	7	U	O	2	2	6
36.	OGD16	Dizajn publikacija	7	U	O	2	2	6
37.	<u>IB 7</u>	<u>Izborni blok 7</u>	7	DH	I	2	2	6
38.	OGD17	Štamparske forme i tehike	7	TU	O	2	2	6
39.	OGD18	Editorijal dizajn	8	U	O	2	3	6
40.	OGD19	Portfolio	8	U	O	3	2	6
41.	<u>IB 8</u>	<u>Izborni blok 8</u>	8	DH	I	2	2	6
42.	OGD20	Interfejs dizajn	8	U	O	3	3	6
43.	OGD21	Istraživači rad, predviđeno programom	8		O	0	0	2
44.	OGD22	Završni rad	8	U	O	0	0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						20	20	
Ukupno ESPB								60

Predmeti izbornih blokova:

Redni broj	Naziv predmeta	S	P	V	ESP	B
Predmeti izbornog bloka 1	Vizuelne komunikacije 1	1	2	2	6	
	Kaligrafija 1	1	2	2	6	
Predmeti izbornog bloka 2	Vizuelne komunikacije 2	2	2	2	6	
	Kaligrafija 2	2	2	2	6	
Predmeti izbornog bloka 3	Akt 1	3	2	2	6	
	Mozaik 1	3	2	2	6	
Predmeti izbornog bloka 4	Akt 2	4	2	2	6	
	Mozaik 2	4	2	2	6	
Predmeti izbornog bloka 5	Veb dizajn	6	2	2	6	
	Upravljanje multimedijalnim sadržajem	6	2	2	6	
Predmeti izbornog bloka 6	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	6	2	2	6	
	Akademsko pisanje	6	2	2	6	
Predmeti izbornog bloka 7	Preduzetništvo	7	2	2	6	
	Osnovi marketinga	7	2	2	6	
Predmeti izbornog bloka 8	Menadžment kvaliteta	8	3	2	6	
	Odnosi s javnošću	8	2	2	6	

RJEŠENJA TESTOVA

RJEŠENJA – OPŠTI TEST

1. d	49. d	97. b
2. c	50. a	98. c
3. b	51. c	99. b
4. d	52. b	100.d
5. c	53. b	101.c
6. b	54. a	102.c
7. b	55. a	103.d
8. b	56. c	104.c
9. a	57. c	105.c
10. b	58. b	106.a
11. d	59. a	107.b
12. a	60. d	108.a
13. b	61. d	109.a
14. b	62. c	110.d
15. d	63. c	111.b
16. c	64. b	112.a
17. a	65. b	113.c
18. c	66. c	114.b
19. c	67. c	115.c
20. a	68. c	116.d
21. e	69. a	117.b
22. b	70. b	118.c
23. b	71. a	119.b
24. d	72. c	120.b
25. a	73. c	121.a
26. d	74. b	122.c
27. a	75. b	123.c
28. d	76. a	124.a
29. b	77. b	125.b
30. c	78. c	126.c
31. a	79. d	127.b
32. a	80. c	128.d
33. b	81. b	129.b
34. a	82. a	130.c
35. c	83. b	131.b
36. a	84. c	132.d
37. b	85. c	133.b
38. d	86. a	134.c
39. a	87. c	135.a
40. c	88. d	136.c
41. b	89. b	137.c
42. a	90. c	138.d
43. a	91. b	139.b
44. d	92. c	140.b
45. c	93. c	141.d
46. e	94. b	142.d
47. e	95. b	143.a
48. a	96. a	144.b

145.d	164.b	183.b
146.c	165.b	184.b
147.d	166.b	185.a
148.b	167.d	186.c
149.e	168.c	187.a
150.d	169.d	188.a
151.a	170.a,d, e	189.a
152.c	171.d	190.b
153.a	172.b	191.c
154.d	173.c	192.b
155.c	174.b	193.b
156.c	175.d	194.c
157.a	176.a	195.b
158.e	177.b	196.a
159.b	178.a	197.b
160.a	179.a	198.a
161.c	180.b	199.a
162.a	181.c	200.c
163.d	182.a	

RJEŠENJA – INFORMATIKA

1. b	2. b	3. b	4. c	5. a	6. b	7. a	8. *	9. c	10. b
11. a	12. a	13. b	14. c	15. b	16. c	17. *	18. a	19. b	20. a
21. a	22. a	23. b	24. *	25. c	26. a	27. a	28. b	29.*	30. a
31. c	32. b	33. c	34. b	35. c	36. b	37. *	38. c	39. b	40. b
41. a	42. a	43. b	44. a	45. a	46. a	47. a	48. c	49. c	50. a
51. c	52. b	53. b	54. b	55. a	56. a	57. c	58. a	59.a	60. a
61. a	62. b	63. b	64. a	65. c	66. b	67. b	68. a	69. b	70. b
71. a	72. a	73. b	74. b	75. c	76. b	77. *	78. a	79. b	80. c
81. b	82. b	83. a	84. c	85. b	86. b	87. a	88. a	89. c	90. a
91. b	92. c	93. a	94. c	95. c	96. a	97. a	98. b	99. c	100. c

8. 0 i 1; bajt

17. CMOS

24. WORD

29. java, c++, python.

37. a)potvrđuje;

b)odustaje; c) nudi

pomoć.

77. a)prosti; b)složeni;

**RJEŠENJA -
POSLOVNA
EKONOMIJA:**

1. b	41. b,d,e	86. b
2. a	42. b,c,d	87. c
3. a	43. b,c,d	88. c
4. a	44. a,b,c	89. c
5. b	45. b,d,e	90. b
6. b	46. a,b,d	91. c
7. b	47. a,b,c	92. a
8. a	48. a,c,d	93. c
9. c	49. a,b,c	94. c
10. a	50. a,d,e	95. d
11. b	51. a	96. a
12. b	52. a	97. a
13. b	53. a	98. a
14. b	54. a,c,d	99. b
15. b,d,e	55. a	100.c
16. c	56. a	
17. c	57. d	
18. b	58. a	
19. c	59. b	
20. c	60. c	66. šta, kako i za koga.
21. a	61. a	67. Gazdinstvo, zakon.
22. d	62. a	
23. b	63. b	
24. b	64. c	
25. a,c,e	65. b	
26. a,d,e	66. *	
27. a,c,e	67. *	
28. a,b,c	68. a	
29. a,c,d	69. d	
30. b,c,d	70. b	
31. a,b,c	71. b	
32. a,c,d	72. a	
33. b,c,d	73. b	
34. a,c,d	74. a	
35. a,c,d	75. c	
36. c,d,e	76. a	
37. a,b,c	77. b	
38. b,c,d	78. c	
39. b,c,d	79. a	
40. a,b,c	80. b	
	81. d	
	82. b	
	83. a	
	84. d	
	85. c	

RJEŠENJA – POSLOVNA INFORMATIKA

1.	b	39.	a	77.	*
2.	a	40.	b	78.	c
3.	a	41.	b	79.	b
4.	b	42.	b	80.	a
5.	b	43.	a	81.	a
6.	a	44.	c	82.	b
7.	a	45.	c	83.	a
8.	b	46.	c	84.	a
9.	b	47.	a	85.	a
10.	b	48.	c	86.	c
11.	c	49.	c	87.	a
12.	b	50.	d	88.	c
13.	c	51.	c	89.	b
14.	d	52.	b	90.	b
15.	b	53.	a	91.	b
16.	b	54.	b	92.	a
17.	c	55.	a	93.	a
18.	a,b,c	56.	*	94.	a
19.	a,c,d	57.	a	95.	b
20.	b,c,d	58.	a	96.	b
21.	a	59.	c	97.	a
22.	b,c,d	60.	b	98.	c
23.	b	61.	c	99.	c
24.	c,d,e	62.	a	100.	b
25.	b,c,d	63.	b		
26.	a,b,c	64.	a	37.	šta, kako i za koga
27.	b,c,d	65.	a	38.	gazdinstvo, zakon
28.	a,b,d	66.	a	56.	0 i 1; bajt
29.	a,c,d	67.	b	68.	Word
30.	a,b,c	68.	*	77.	potražuje; odustaje;
31.	a,d,e	69.	c		nudi pomoć
32.	a	70.	a		
33.	a,c,d	71.	b		
34.	d	72.	a		
35.	a	73.	c		
36.	a	74.	b		
37.	*	75.	c		
38.	*	76.	b		

RJEŠENJA – PRAVO:

1.a	11.c	21.a	31.a	41.a	51.b	61.d	71.a	81.b	91.b
2.a	12.b	22.a	32.a	42.a	52.a	62.c	72.b	82.a	92. *
3.d	13.b	23.a	33.a	43.a	53.b	63.b	73. *	83.d	93.b
4.a	14.c	24.b	34.c	44.a	54.c	64.b	74.b	84.a	94.b
5.c	15.b	25.b	35.c	45.c	55.c	65.a	75.a	85.c	95.a

6.b	16.b	26.a	36.b	46.b	56.b	66.b	76.c	86.a	96.a
7.c	17.c	27.a	37.a	47. *	57.d	67.b	77.a	87.a	97.b
8.c	18.c	28.a	38.d	48.b	58.c	68.b	78.a	88.a	98. *
9.a	19.c	29.d	39.a	49.a	59.a	69.b	79.c	89.c	99.a
10.c	20.a	30.c	40.b	50.a	60.c	70.b	80.a	90.b	100.a

*47.premijer

*73.Evropsko udruženje forenzičkih naučnih institucija

*92.patriotizam

*98.međunarodnim odnosima

RJEŠENJA –BOSANSKI JEZIK

- Na vokale (samoglasnike), sonante (glasnike) i konsonante (suglasnike).
- Odgovor: j, n, nj, m, r, lj, v.
- Odgovor je pod c.
- Kratkosilazni: \; dugosilazni: ^; kratkouzlazni: \; dugouzlazni : /
- Odgovor: lûk (povrće), lûk (tradicionalno oružje sa strijelom).
- Odgovor: *vřt, tetíva, kôst, slobòda.*
- Odgovor je pod a (jednačenje suglasnika po načinu tvorbe).
- Jednačenje suglasnika po zvučnosti.
- Junak – V jd. junače (prva palatalizacija) i N mn. junaci (druga palatalizacija).
- Blaži i tiši – jotovanje.
- N jd. mislilac, G jd. mislioca, N mn. mislioci, G mn. mislilaca.
- Mijera, lijek, uvijek, toplomje, mjesec, premještanje, bijelo, zalijevati, sjećem.
- Imenice, zamjenice, pridjevi, brojevi, glagoli, prilozi, prijedlozi, veznici, uzvici i riječice (partukule).
- Punoznačne riječi znače neki poseban pojam, nosioci su raspoznatljivog leksičkog značenja. Nepunoznačne riječi ne znače neki poseban pojam, nosioci su gramatičkog značenja.
- Konjugacija je promjena oblika glagola.
- Podvucite zbirne imenice: bašća, gospoda, burad, kuća, cvijeće, šuma, perje.
- Pojam označava imenice koje imaju samo jedninu. Takve su vlastite imenice (Bosna) i nebrojive, tj. zbirne i gradivne imenice (janjad, zemlja).
- Odgovor je pod c (opisni).
- U navedenim rečenicama podvucite zamjenice:
Niko više ne pita za nju.
Bolje išta nego ništa.
Šta da mu podarim za to?
Ovaj čovjek će mi doći glave.
- Napišite oblike za sve padeže jedine i množine muškog roda rednog broja dva:
N drugi   drugi
G drugog(a)   drugih
D drugom(e)   drugim(a)
A drugog   druge
V drugi   drugi
I drugimdrugim(a)

- Grād (led) / grād (naseljeno mjesto) – dvije riječi koje se isto pišu, ali različito izgovaraju, i imaju različito značenje.
41. Riječi koje imaju isto značenje (kuća : dom, zemlja : država...).
  42. Odgovor: a i b.
  43. Društvo pisaca Bosne i hercegovine, Osnovna škola „Meša Selimović“, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Hotel „Vrbak“.
  44. Podvucite pravilno napisane oblike: kajiš, avion, kaiš, od žirija, dijagonala.
  45. Podvucite pravilno napisane oblike: mini-suknja : mini suknja, fotoaparat : foto aparat, superbenzin : super benzin, radiostanica : radio-stanica, auto put : autoput.
  46. Doktor (dr.), hafiz (hfz.), profesor (prof.), prevodilac (prev.).
  47. N jd. UN, G jd. UN-a, D jd. UN-u, A jd. UN, V jd. UN, I jd. UN-om, L jd. UN-om.
  48. Podvucite pravilno napisane oblike: čitati ću, čitaću, ću čitati, reću, reći ću, ću reći.
  49. Odgovor: c
  50. Onomatopeju – oponašanje zvukova iz prirode.

BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST

Odgovori:

1. a)	19. Derviš	31. a)
2. b)	i smrt – Meša	32. c)
3. a)	Selimović	33. c)
4. a)	Pobune –	34. a)
5. b)	Derviš Sušić	35. b)
6. c)	Hodža strah -	36. a)
7. a)	Derviš Sušić	37. a)
8. c)	Tvrđava – Meša	38. b)
9. b)	Selimović	39. c)
10. c)	20. a)	40. a)
11. a)	21. b)	41. b)
12. b)	22. b)	42. a)
13. a)	23. c)	43. a)
14. a)	24. a)	44. c)
15. b)	25. a)	45. b)
16. b)	26. b)	46. a)
17. Meša Selimović	27. a)	47. d)
18. b)	28. b)	48. c)
	29. a)	49. c)
	30. c)	50. c)

RJEŠENJA – SRPSKI JEZIK:

1. V)
2. A)
3. šumadijsko -vojvođanski i istočnohercegovački
4. 1814. godine
5. V)
6. Istočnoj (istočnoslovenskoj)
7. A)

34. a) redni broj: peti (peta, peto)
 b) zbirni broj: petoro (petero)
 v) brojnu imenicu (koja označava pet muškaraca): petorica
35. duž, oko, put
36. (instrumental množine, šesti padež)
37. V
38. a) izvođenje: kišovit, postojan, crvenkast b) slaganje: krasnorečiv, krivonog, gluvonem
39. Nišlija -lija Valjevac -ac Kraljevcānin -čanin
40. Bolest
41. Školski, bez šećera, Miloša Crnjanskog, prema domovini, sjenički, od letenja
42. a) Kad sam pokušao da potčrim, okliznuh se i tresnuh na nos. - značenjska vrsta: vremenska (temporalna)
 b) Ako još ikada navratiš u ovu njivu, bićeš zatvoren u veliku pčelinju košnicu. - značenjska vrsta: uslovna (kondicionalna, pogodbena)
43. a) U kasabu su stizali novi listovi koji su pokretani u Sarajevu. Značenjska vrsta: odnosna (relativna rečenica)
 b) Mada se već prvi sumrak hvata, razabiru se između drveća kućice. Značenjska vrsta: dopusna (koncesivna rečenica)
44. Naporedni odnos: rastavni
45. To je zaselak Velji Lug, lepo i bogato tursko naselje na uzvisini.
46. 64 šezdeset četiri (šezdeset i četiri)
 603. šeststo treći (šest stotina i treći)
 XXIX dvadeset deveti (dvadeset i deveti)
47. V)
48. a) Vojnomedicinska akademija – V.M.A. Vma VMA
 b) i slično – isl. i sl. i sl
 v) gospodin – gosp. g. g-din g
 g) gospođa – gđa g-đa gđ gđa
49. MATICA SRPSKA Matica srpska
 ETIOPLJANKA Etiopljanka
 RUSKA FEDERACIJA Ruska Federacija
50. B)

RJEŠENJA – SRPSKA KNJIŽEVNOST

1. B	13. B	25. C
2. A	14. A	26. B
3. A	15. C	27. A
4. A	16. B	28. B
5. C	17. C	29. A
6. A	18. A	30. A
7. B	19. A	31. A
8. B	20. B	32. C
9. A	21. C	33. B
10. A	22. B	34. A
11. C	23. A	35. B
12. C	24. B	36. A

37. B
38. C
39. C
40. B
41. B
50. A

42. A
43. C
44. A
45. C
46. A

47. B
48. A
49. C

RJEŠENJA – ENGLSKI:

1. d
2. a
3. e
4. b
5. d
6. a
7. b
8. e
9. b
10. c
11. d
12. c
13. b
14. a
15. c
16. b
17. e
18. a
19. a
20. c
21. c
22. d
23. d
24. e
25. c
101.

26. b
27. c
28. a
29. b
30. e
31. c
32. b
33. a
34. d
35. a
36. d
37. a
38. c
39. c
40. b
41. c
42. e
43. d
44. b
45. c
46. d
47. e
48. c
49. d
50. e

51. d
52. d
53. a
54. e
55. d
56. a
57. a
58. d
59. a
60. c
61. a
62. d
63. a
64. c
65. a
66. d
67. b
68. c
69. a
70. e
71. e
72. b
73. a
74. e
75. c

76. a
77. d
78. a
79. e
80. d
81. b
82. d
83. e
84. b
85. b
86. e
87. d
88. d
89. c
90. b
91. a
92. b
93. a
94. c
95. e
96. c
97. a
98. d
99. a
100.e

RJEŠENJE - NJEMAČKI:

1. b
2. a
3. a
4. b
5. a
6. a
7. a
8. c
9. c
10. b

11. b
12. b
13. c
14. c
15. b
16. c
17. c
18. c
19. c
20. a

21. a
22. b
23. b
24. a
25. b
26. a
27. c
28. a
29. a
30. c

31. a
32. b
33. a
34. a
35. a
36. c
37. a
38. b
39. a
40. a
41. b
42. b
43. b
44. a
45. c
46. d
47. c
48. a
49. c
50. a
51. a
52. d

53. b
54. a
55. b
56. c
57. b
58. b
59. b
60. a
61. b
62. c
63. a
64. a
65. a
66. a
67. c
68. a
69. a
70. a
71. a
72. c
73. a
74. b

75. c
76. b
77. b
78. c
79. b
80. a
81. c
82. a
83. b
84. c
85. a
86.
    Alt
    Voll
    Gesund
    Hell
87.
    Frieden
    Liebe
    Wärme
    Geburt

RJEŠENJA - PSIHOLOGIJA:

1. c
2. c
3. c
4. c
5. b
6. a
7. c
8. b
9. c
10. a
11. b
12. c
13. a
14. b
15. a
16. c
17. a
18. b
51. a
52. c
53. a
54. a

19. c
20. c
21. b
22. a
23. b
24. a
25. b
26. a
27. a
28. a
29. a
30. 2,2,2
    1,1,1
    1,1,1
31. b
32. b
33. c
34. b
55. a
56. a
57. c
58. b

35. a
36. b
37. b
38. c
39. c
40. a
41. d
42. c
43. d
44. a
45. a
46. a,c,d
47. c
48. a
49. d
50. a

59. a
60. c
61. b
62. c

63. a	76. a	89. a
64. c	77. c	90. a
65. a	78. a	91. b
66. d	79. a	92. a
67. c	80. b	93. b
68. d	81. a	94. a
69. a	82. b	95. a
70. a	83. a	96. a
71. a,c,d	84. a	97. b
72. c	85. a	98. b
73. a	86. a	99. b
74. d	87. c	100.a
75. a	88. a	

RJEŠENJA - VASPITAČ:

1. b	26. c	51. a,	75. b,
2. b	27. a	52. c,	76. b,
3. a	28. c	53. c,	77. b,
4. a	29. b	54. a, b, c,	78. b,
5. b	30. a	d, h	79. c,
6. c	31. a	55. c,	80. b,
7. a	32. c	56. c, d, e	81. b,
8. b	33. c	57. c,	82. b,
9. c	34. b	58. a,	83. b,
10. c	35. a,c,e	59. a,	84. a, c, e
11. c	36. b,c,e	60. b,	85. a, c, e
12. b	37. c	61. b,	86. c,
13. c	38. b	62. b,	87. c,
14. a	39. b	63. c,	88. a,
15. a	40. a	64. c,	89. b,
16. a	41. c	65. c,	90. b,
17. a	42. a	66. c,	91. b,
18. c	43. a,c,e	67. b,	92. c,
19. c	44. b	68. a,	93. a,
20. c	45. a	69. b,	94. c,
21. b	46. c	70. b,	95. b,
22. a	47. c	71. b,	96. c,
23. b	48. b	72. b,	
24. b	49. c	73. b,	
25. a	50. b	74. a,	

